

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVI

ŠT. 5

29. MAJ 2009

1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje

Titov trg 05

3320 Velenje

Poštšina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

NAGRADNO VPRAŠANJE:
Kaj / kje je to?
Podrobnosti na strani 3.

KULTURNICA GABERKE vas v nedeljo, 21. junija 2009, vabi na

SREČANJE PRESELJENIH Z OBMOČJA RUDARJENJA PREMOGOVNIKA VELENJE

Zabavna prireditev bo potekala v Gaberkah pri kozolcu na lokaciji nekdanjega gasilskega doma Gaberke s pričetkom ob 15. uri.

Pripravili bomo družabno prireditev, ki je namenjena srečanju prebivalcev nekdanjega spodnjega dela Gaberk, Družmirja, Šoštanja, Prelog, Metleč in Pesja, ki so se morali zaradi posledic rudarjenja preseliti v druge kraje. Ob tej priložnosti bo na ogled tudi razstava fotografij nekdanjih vasi in domačij z omenjenih območij, Premogovnik Velenje pa bo pripravil slovesno postavitve obeležja v spomin vsem preseljenim in njihovim domačijam.

Vabljeni ste vsi tisti, ki še imate v dobrem spominu kraje, ki jih zdaj ni več oz. jih nikdar niste poznali, pa bi jih morda radi spoznali. Vabilo pa velja tudi tistim, ki se želite zabavati in zaplesati ob poskočni glasbi.

Za veselo razpoloženje bodo poskrbeli ansambel SPEV, Ljudske pevke Gaberški cvet in Rudarski oktet. Dobro pa bo poskrbljeno tudi za jedajo in pijačo. Pred vremenskimi nevšečnostmi vas bo varoval velik šotor.

Kulturnica Gaberke

Domačija Rotnik Franca.
foto: Franjo Mašek

Družmirsko jezero leto 1977- Štrbenk.

Slovo od otroštva

Kaj, kako?
Tako majhni, nepremišljeni,
neobremenjeni, nasmejani, nori
in obnoreli
po svetu smo divjali,
si roke s prijatelji podali.

Te iskrice v očeh,
ta sreča, ki smo jo držali v dlaneh.
Ta stok in jok, ki pomiril ga je le
mamin pristop.

Prva šola, prva radost,
prva slaba ocena, ki doma je
postala norost.
Laži, stvari, kar starša zelo boli,
v ljubezni baje se vse dovoli.

Ta bum in bum
postal je moj izum.
Čas, ki bil mi je v okras,
postal je pravi nori špas.

STOP!
Bum - izum!

Špas - okras!
Sreča - nesreča!
Stvari - laži, resnica postane
boleča!

Kaj, kako?
Kam izginilo je vse to?!

Kje se skriva njena roka, ki
pomirila me bo?

Klaudija Blatnik, 8. b,
OŠ Šoštanj

Slovo!

Po slovesu je vse temno,
vse premalo rožnato.
Kot blisk odide dan,
če si otožen in zaspan.

Malo je stvari,
ki nas v tistem trenutku pomirile bi.
Pomiri le človeka dlan,
ki odšel je neznano kam.

Anja Menih, 8. c, OŠ Šoštanj

Revija za kulturna in
druga vprašanja občine
Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Fotografija na naslovnici

Dejan Tonkli

Uredila

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da
prispevke za LIST št. 6 (junij 2009),
pošljejo najkasneje do 15. junija
2009.

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Intervju meseca:
Anka Verdnik

In maj mineva... foto: Jože Miklavc

NAGRADNO VPRAŠANJE: POZNAMO SVOJ KRAJ?

Rešitev nagradnega vprašanja iz številke 04/2009. Na nagradno vprašanje ni prispel noben odgovor. Ne verjamemo, da niste prepoznali kraja, mogoče vam je bilo samo prevroče, da bi pisali. Bo pa ta kraj 24. junija letos prizorišče slovesnosti ob Dnevu državnosti, tako da si takrat lahko ogledate spomenik padlim borcem Šerčerjeve brigade. Pravilen odgovor je bil torej: **Na naslovnici je del spomenika padlim borcem, ki stoji v Skornem pod cerkvico sv. Antona.** Pa še podrobnost z naše strani. Spomenik je delo Valeria Miroglia, postavljen pa je bil leta 1980 in od takrat zanj lepo skrbi tamkajšnje turistično društvo. Nagrajenca torej tokrat ni, upamo, da se boste za novo uganko bolj ogreli, ali pa ohladili.

In že je pred vami novo nagradno vprašanje, ki se spet glasi: Kaj/kje je to? Odgovore pošljite do 18. 6. 2009 na naslov: *Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.* Izžrebanega čaka lepa nagrada.

VSEBINA

4	Uvidnik	28	Zanimivi poklici in ljudje
5	Naša občina	29	Zapisani (v) glasbi
11	Gospodarstvo	30	Iz življenja političnih strank
12	Ekologija	31	Šport
13	Pogled z druge strani	34	Dogodki in ljudje
14	Šolski list	37	Ni meja
15	Intervju	38	Filipini 2008
19	Cerkev	41	Kotiček za počitek
20	Dan mladosti	42	Križanka
22	Sredina vabi	43	Družimo se
24	Podobe kulture	44	Fotografija meseca
26	Naša društva		

Maj - mesec, ko se vse prebudi

piše: Tomaž Sinagajda

foto: arhiv SiNi

Poleg pomladi, ki se je dodobra prebudila in naše mesto odela v pisane barve, se je v tem času prebudila tudi delovna vnema na gradbiščih, ki jih v Šoštanju v tem času res ne manjka. Skoraj ni ulice, kjer se ne bi nekaj gradilo ali obnavljalo. Jaz bi rekel pohvalno, največji skeptiki in dvomljivci bi rekli končno, godrnjači in nasprotniki pa verjetno ravno v tem trenutku glasno preklinjajo. Res le težka razumem ljudi, ki imajo vedno toliko povedati in godrnjajo, češ da se v Šoštanju nič ne premika na boljše, da smo zaostali v razvoju ... in nikakor ne razumem tistih, ki vneto trdijo, da se v Šoštanju nikoli prav nič ne dogaja.

Pred dnevi sem, recimo, na spletu lahko prebral mnenje neke osebe, ki je na znanih diskusijah napisala: »Šoštanj ... mesto smradu in razritih cest.« Res ne vem, če bi se strinjal s tem mnenjem. Smradu, vsaj tistega, ki si ga nekdanj lahko tudi okusil, že davno ni več, da so pa ceste razrite, pa res drži. Ampak, kaj ni že čas, da gre mesto naprej in neha stopicati na mestu ali pa celo hoditi vzvratno? Koliko let se ni premikalo nič? Kot da nas je povelil čas. Veliko se je govorilo, veliko se je tudi delalo ... a naredilo se ni nič. Letos pa se je, vsaj trenutno tako kaže, vse skupaj sestavilo v uspešen produktiven mozaik, ki bo končno prinesel Šoštanjčanom tako zelene vidne rezultate. Komaj čakam, da stopim v novo moderno trgovino, kjer bo moč dobiti vse, kar potrebuješ, in ti ne bo potrebno zaradi neke malenkosti takoj v Velenje. Komaj čakam, da si bom lahko na prenovljenem rokometnem

igrišču ogledal nedeljski nogometni turnir, komaj čakam, da se bom lahko sprehodil po mestu, kjer bo vse lepo urejeno in čisto, si ogledal prenovljeno Vilo Majer in se mogoče nekje v daljni prihodnosti celo rekreiral v novem športnem parku pod Vilo Široko.

In da se nič ne dogaja? Neverjetno ... poleg občine in krajevne skupnosti se toliko različnih društev trudi in nam ponuja marsikaj. Malo katero mesto se lahko pohvali s toliko res aktivnimi društvi. Le pogledati je treba okoli sebe in vsakdo lahko najde nekaj zase. Samo v mesecu maju se je tako bilo moč udeležiti ogromno različnih aktivnosti (tako na hitro prešteto kar okoli 30 različnih prireditev). No, verjetno je za nekatere najlažje ostati doma in godrnjati.

Šoštanj je res lepo staro mesto. Obdano z gozdovi, hribi, nad nami bdi čudovita razvalina Pusti grad, ki je očiščen in s katerega je lep razgled na mesto, tudi jezero je blizu ... vse nam je na doseg nog. Le prebuditi se je treba, tako kot so se prebudili gradbinci. Zatorej, dragi someščani, dajte se zbuditi tudi vi! Pojdite v naravo, uživajte lepe dneve zunaj svoje hiše in varnega fotelja ter naredite nekaj zase. Morda je sedaj tudi pravi čas, da se končno sprijaznite z dejstvom, da so spremembe v našem mestu nujne in dobrodošle ... za nas in za prihodnost naslednjih generacij. Ne bo več dolgo, ko bo mesto zasijalo v povsem novi luči in bomo s ponosom lahko rekli, da prihajamo iz Šoštanja.

Naša občina

23. SEJA SVETA OBČINE

Redigiran zapisnik 23. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila v ponedeljek, 20. 4. 2009. Na seji je bilo prisotnih **19 svetnikov**.

Ostali prisotni: višja svetovalka za družbene dejavnosti Alenka Verbič, višja svetovalka za GOP Sonja Novak, višja svetovalka za finance Irena Skornšek, svetovalka za okolje in prostor Veronika Hajnrihar, arhitekt Marijan Kac, predstavnici Simbio, d. o. o., Romana Kolenc in Mojca Tolič, direktor Bolnišnice Topolšica Damjan Justinek. Sejo je vodil župan Darko Menih, zapisnik je pisala Barbara Turinek.

Po predlogu župana **Darka Meniha** je bil dnevni red spremenjen. K 16. točkam je bila dodana točka Sprejem sklepa o oprostitvi plačila komunalnega prispevka pri gradnji prizidka h Gasilskemu domu Šoštanj.

Na zapisnik 22. seje ni bilo pripomb. V nadaljevanju so svetniki razpravljali o **Predlogu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2009**, ki so ga ob koncu tudi sprejeli.

Irena Skornšek, višja svetovalka za finance, je podala obrazložitev.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) je vesela rebalansa proračuna za leti 2009 in 2010, ker so sredstva namenjena za oživitve mesta Šoštanj, za ureditev cestne infrastrukture, tudi za krajevne skupnosti. Zastavlja se ji nekaj vprašanj, in sicer zakaj se v predlogu rebalansa proračuna za leto 2009 ne daje večji poudarek za delo z mladimi. Do leta 2012 za mladino v Šoštanju ne najde nič pozitivnega. Tudi za prostore vrtca sprašuje. Naslednje vprašanje se navezuje na sprejemanje prostorskih aktov v zvezi z rušitvijo bazena in izgradnjo trgovskega centra. Zanima jo, kaj vse bo na mestu novega trgovskega centra. Ali gre za javno zasebno partnerstvo? Zanima jo tudi, kaj zajema rekonstrukcija roketnega igrišča in čemu bodo namenjeni ti športni objekti.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) ne dvomi, da proračun ne bi bil sprejet, ker lahko po postavkah predvidi, katere so napisane za katerega svetnika. Proračun 14 milijonov evrov je dovolj velik, da lahko pokrije marsikatero željo. V okviru zaposlitve se ne strinja, da bo Občina Šoštanj financirala del zaposlitve pri Gasilski

zvezi Šaleške doline. Odločiti se je potrebno za tiste prioritete, kjer je največja frekvenca. Ne želi komentirati in ne ve, zakaj mrliška vežica v Belih Vodah, ker je tradicija taka, da še dolgo ne bodo pokojnikov imeli v mrliških vežicah in se mu to zdi preč vržen denar.

Tudi obnova Kulturnega doma Šoštanj se predolgo vleče. Želi, da se doreče, ali se bo naredil mladinski center ali pa denar porabijo za kaj drugega. Prav tako je potrebno doreči, ali bodo odkupili objekt Urbanc ali ne, in zgodbo zaključiti. Tako bodo določeni koraki narejeni naprej. Nima posebnih zadržkov, da rebalansa proračuna ne bi podprl.

Svetnik **Franc Sevnčnikar** (SD) ocenjuje, da je v rebalansu narejen korak naprej, vendar je to volja ljudi na občini in nanjo lahko vplivaš preko komisij, vendar ne v polni meri. Pričakoval je, da bo gospod Kopušar dal konkretne predloge in dopolnitve. Naveže se na gospo Vilmo Fece in se strinja z njo, da je za mlade potrebno nekaj narediti tudi s strokovne plati.

Svetnik **Viktor Drev** (Lista Viktorja Dreva) pojasni, da je bil sporazum s TEŠ podpisan šele v mesecu septembru 2008 in da so bila sredstva prenesena v rebalans za leto 2009 in gre predvsem za prenos investicij, ki jih v lanskem letu ni bilo možno narediti in imajo v letošnjem letu prioriteto. Vesel je, da v proračunu najdejo sebe, saj so skušali želje upoštevati, da bi na koncu bili vsi zadovoljni in da bi občani od tega vsaj nekaj imeli.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) sprašuje, ali za toplovod Lokovica ni predvidena lastna soudeležba.

Svetnik **Vojko Krneža** (SDS) pojasni, da se je rebalans dolgo usklajeval in da je vesel pohvale s strani opozicije. Replicira na to, da je proračun narejen po svetniških željah, kar ni res. Narejen je po temeljiti analizi predhodnega razvoja Občine Šoštanj in po spremembah, ki so se zgodile, predvsem z odškodninskim sporazumom med TEŠ in Občino Šoštanj. Meni, da so se pravilno odločili in proračun uravnotežili z razvojem celotne Občine Šoštanj in ne samo posameznih delov krajevnih skupnosti. Potrebno je začeti z določenimi projekti in zavezati vse, ki se ukvarjajo z občinsko politiko, da sledijo razvoju.

Neodvisni svetnik **Drago Kotnik** meni, da morajo najprej pohvaliti občinsko upravo, župana in podžupane, da so v zadnjem obdobju pridobili kar nekaj sredstev iz evropskih skladov. Vesel je, da je proračun tako naravnani, da se pomaga tudi krajevnim skupnostim pri cestah. Glede mladinskega centra predlaga, da bi ga naredili nekje na podeželju. V Šoštanju bi lahko mladinci sami prišli s pobudo, ker je objektov dovolj, kjer bi lahko delovali.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) replicira v

pojasnilo delovanja mladine v Šoštanju. Gre za mladinski center, ki se je na novo aktiviral pred dvema letoma z novim vodstvom in članstvom. KS Šoštanj je imela načrt, da bo tak prostor na roketnem igrišču, kjer bi se lahko zbirali mladi, vendar je z investiranjem ideja usahnila. Potrebno je nekaj narediti, da ne bo v prihodnjih letih vandalizma še več in da je tistim, ki želijo delati, to tudi omogočeno, da ne bodo hodili v Velenje in drugam.

Župan **Darko Menih** potrdi besede gospe Vilme. Pred leti se je občina angažirala, ko so mladinci izgubili prostor pod bazenom, so našli rešitev v Vili Mayer. Prišlo je do problema, ko so se mladinci skregali in pospravili stvari. Stvari so se spremenile z zamenjavo predsednika, to je zdaj Beno Srebernjak, ki se je zopet začel obračati na nas. Sodelovali so tudi na čistilni akciji. Želja je, da prostor najdejo.

Ugotovitev gospoda Kopušarja, da so rebalans prilagajali vsakemu svetniku, se zdi malo čudna in ne drži. Akutne stvari, ki se vlečejo, so se dogajale že od njega dalje in še nekaj časa ne bodo rešene, ker je ogromno tega. Nerazumljivo je nasprotovanje mrliški vežici v Belih Vodah, ker si tudi oni zaslužijo neko dobrino. Župan se strinja z redarji in bo upošteval pravilnik, vendar bo potrebno še ogromno stvari doreči. Kar se tiče zaposlitve, je tem potrebam treba prisluhniti. Skratka, upoštevali bodo stvari, ki so bile predlagane.

Svetnik **Marjan Vrtačnik** (SNS) pove, da so o redarstvu že govorili, ko so razpravljali o bloku 6 TEŠ, vendar če se bo v parlamentu glasovalo tako, kot Vizjak narekuje, potem v Šoštanju tega ne bo treba.

Župan **Darko Menih** odgovori, da je pravilnik o redarstvu že pripravljen in da bo poskrbljeno za varstvo občanov. V parlamentu se bo v teh dneh odločalo glede bloka 6. Župan želi ministru Lahovniku zastaviti vprašanje glede tega. Gre za polemiko, ki se bo v teh dneh reševala, kako se bo rešila, bodo odločili ministri in vlada.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) ne nasprotuje zaposlitvi v knjižnici, ker pozna problematiko. Odlok je bil sprejet, zdaj morajo samo zagotoviti denar in zaposliti redarje. Prenaša mnenje ljudi, ki želijo, da jih zaščitijo. Zavedati se je potrebno, da se opravlja z davkoplačevalskim denarjem. In tudi investicije, ki se izvajajo, morajo biti racionalne. Zato je vprašal, kaj je z denarjem pri toplovodu Lokovica. Replicira, da se nič ne da narediti, ker so dolgovi še od prej. S tem se strinja, vendar se pojavljajo tudi novi, plačuje se kredit za toplovod Topolšica. Potrebno je vedeti, kaj so prioritete in naloge občine. Želi samo opozoriti na nekaj stvari, da se to upošteva za leto 2010.

Župan **Darko Menih** pove, da nikomur ni prepovedano govoriti in da ni noben denar vržen stran. Denar je racionalno porabljen. Pripombe glede redarjev sprejema in bodo upoštevane.

Sprejem predloga Sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj za 2009 so svetniki v nadaljevanju sprejeli soglasno.

Sledil je **Sprejem osnutka Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2010, ki je bil po krajši razpravi soglasno sprejet.**

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) želi, da se enkrat pove, ali se sejnine članom krajevnih skupnosti lahko dajejo ali ne in da imajo poenoteno. V Občini Šoštanj morajo povedati, na kakšen način poslujejo na tem segmentu. Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) predlaga, da se pregledajo investicije za leto 2010 in se zaključijo, na primer pri Kulturnem domu Šoštanj. Sprašuje, kaj je s postavko strategije občine. Želi vedeti, koliko je investicijska vrednost toplovoda v Lokovici, če je številka že znana.

Ravno tako sta bila soglasno sprejeta osnutek **Sklep o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj za 2010;** in **Predloga Odloka o dopolnitvi odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov v Občini Šoštanj.**

Osnutek Odloka o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj je privabil malo več razpravljavcev, a je bil ob koncu skoraj soglasno sprejet. Obrazložitev sta podali **Sonja Novak**, višja svetovalka za GOP, ter **Mojca Tolič**.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) pove, da se že dve leti pogovarjajo o zapiranju deponije v Velenju in da je jasno, da je osnutek potrebno podpreti. Deponija v Velenju bo zaprta 15. julija. Osnutek bo podprla, ker je dejstvo, da ne morejo odpadkov voziti kam drugam, in hkrati upa, da je Simbio res javno podjetje.

Župan **Darko Menih** ocenjuje, da so pripombe gospe Fecetove zaradi slabih izkušenj utemeljene. Predlaga, da še enkrat reagirajo in posredujejo na ministrstvo. Predlaga, da osnutek sprejmejo, vmesni čas do predloga pa bodo pridobili vse dokumente in pravna mnenja.

Svetniki so nato sprejemali osnutek **Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o**

prostorskih ureditvenih pogojih za dele mesta Šoštanj s Pohrastnikom.

Obrazložitev sta podala **Veronika Hajnrihar**, svetovalka za okolje in prostor, ter arhitekt **Marijan Kac**, izdelovalec odloka. Gre za objekt javnega značaja, ki vključuje tržnico, prvo nadstropje in mansardo, vključuje 10 stanovanj. Upoštevane so smernice Zavoda za spomeniško varstvo oz. Ministrstva za kulturo RS.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) pove, da so predloge sprememb obravnavali na Komisiji za okolje in prostor. Osnutek bo sprejet, tudi če glasuje proti. Apelira na svetnike, da gradnja objekta, tako kot je zastavljena, posega na privatno zemljišče. Z načrtom, ki je bil predložen na seji odbora za okolje in prostor, je bilo neformalno zagotovljeno, da so razgovori o odkupu zemljišča tako daleč, da ko se bo sprejemal predlog, bo to pravno formalno urejeno. Če do takrat, ko bo predlog pred sejo sveta, lastništvo ne bo jasno, želi od občinske uprave, da predloži dokazilo o lastništvu v celoti, drugače bo proti načrtu, ker s prostorskimi akti ne moremo in ne smemo posegati na zemljišča, ki niso v njihovi lasti. Vesela je, da je v rebalansu nekaj dodatnih sredstev, namenjenih za dodatna parkirišča v Šoštanju. V krajevni skupnosti so v prejšnji sestavi pripravili projekt revitalizacije trga, ki so ga posredovali izvajalcu nove idejne zasnove.

Opozori tudi, da je v osnutku proračuna za leto 2010 namenjen denar za nakup parkirišč v novem trgovskem centru. Treba se je zavedati, da je potrebno zagotoviti parkirišča, ki jih ni. Parkirišča so edino v bivšem predlogu tržnice. Tu je priložnost, ne da Občina Šoštanj kupuje parkirišča, ampak da jih pridobi, ker se bo popolnoma zaprla možnost parkiranja na tem osrednjem delu v Šoštanju. Tu je apel za sprejem proračuna za 2010, da se ta sprememba prostorskega akta uredi. Upa, da se bo postavka tržnica v proračunu brisala, da bo situacija v zvezi z lastništvom jasna in da Občina Šoštanj ne bo gradila svoje tržnice, ker je temu namenjena sprememba tega prostorskega akta. Potem je možno sredstva, ki so namenjena za izgradnjo tržnice, preusmeriti npr. v izgradnjo mladinskega centra.

Svetnik **Vojko Krneža** (SDS) se kot predsedujoči Komisiji za okolje in prostor v večjem delu strinja z gospo Vilmo Fece. Vendar se ne strinja, da s prostorskimi akti Občina Šoštanj ne sme posegati na zasebna zemljišča. Poziva gospo Vilmo Fece kot predsednico Krajevnih skupnosti Šoštanj, da projekt obnove Trga svobode na krajevni skupnosti čim prej pripeljejo do tiste točke, da se takrat, ko bodo nastali projekti »tržnice«, lahko to istočasno izgradi. Če si je investitor, pobudnik spremembe prostorskega akta, zadal načrt v prihodnjem letu

izgraditi tržnico, pričakuje, da bodo v Krajevni skupnosti Šoštanj tiste projekte, ki so bili že zelo daleč pripravljeni, imeli pripravljene za vložitev gradbenega dovoljenja. S strani Občine Šoštanj so bili vsi, tako načrtovalci, lastniki kot tudi gospa Vilma Fece kot predsednica krajevnih skupnosti, pozvani, da aktivno sodelujejo pri tem, kakšen bo videz Trga svobode, kako bodo urejena parkirišča, pešpoti. Tu je priložnost, da se v prihodnjem letu te stvari uredijo na bolje.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) pove, da je na strani 197 v gradivu grafična predstavitev ureditve, kar je neobičajno, da to na tak način vključujejo v občinska gradiva. To, da Občina Šoštanj s prostorskimi akti lahko posega v privatna zemljišča, verjetno drži. Na komisiji je bilo postavljeno njeno vprašanje, če je v gradivu in sprejmejo tako podroben načrt, kakšna je nevarnost za lastnino v primeru, da se bodoči investitorji in zdajšnji lastniki zemljišč ne dogovorijo o skupnem sodelovanju. Na komisiji nihče ni znal dobro odgovoriti na vprašanje. Ima pomisleke o tem, kadar so zadeve jasno zapisane v prostorskih aktih z vrisi, ali to pravno formalno drži ali ne. Tak način poznajo pri širšem javnem dobru, kot so ceste, vendar na primeru Urbančeve hiše vidijo, da so te procedure dolge. V Krajevni skupnosti Šoštanj so v prejšnji sestavi naredili več dobrih projektov. Nekateri so se izvedli, drugi čakajo na izvedbo. V KS Šoštanj so se odločili, da v investicijske projekte parkirišč, ureditve trgov ni smiselno iti v obdobju, ko ni izdelana prometna študija Občine Šoštanj. Dokler ta prostorski akt ne bo jasno definiran in urejeno tudi, kar so povedali na komisiji, da je potrebno istočasno razrešiti problem ceste, parkirišč, pešpoti, komunalne infrastrukture, je nesmiselno govoriti o tem, kaj bodo na trgu naredili. Kljub temu so ta načrt posredovali gospe Hajnrihovi in gospodu Kacu, načrt je bil tudi predan. Potrebno je vedeti, če so na mestu, kjer je bila prej planirana tržnica, sedaj parkirišča. Ti načrti so bili finančno tako zahtevni, da upa, da bo Občina Šoštanj del tega lahko uporabila pri prometni ureditvi trga.

Svetnik **Franč Sevcnikar** (SD) upa, da se bo debata z lastništvom rešila in se bo začelo graditi. Pove, da so bili pred leti parkirni prostori načrtani drugje, da bi se peš sprehajali po tem centru – Trgu svobode. Danes imajo trgovino, do katere bi se radi pripeljali. Zgradili bodo še en trinamenski objekt.

Svetnik **Vojko Krneža** (SDS) replicira gospe Fecetovi, ker govori o nesmiselnosti projekta Trga svobode. Gre za dejstvo, kjer Krajevna skupnost Šoštanj in Občina Šoštanj trčita ob skupni interes. Tu gre še za druge zadeve – materialne, finančne. Krajevna skupnost Šoštanj ima določena sredstva za opravljanje, ki ji po zakonu pripadajo. Krajevna Občina Šoštanj in krajevna skupnost bi morali sodelovati pri

projektu obnove Trga svobode, da zaživi trg pri krajevni skupnosti in občinski projekt izgradnje tržnice. Rešitev tržnice bo boljša, če bo krajevna skupnost sodelovala s projektom Trga svobode. Poziva, da se vključijo.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) ne želi razpravljati o delovanju krajevne skupnosti in v odnosu med krajevno skupnostjo in Občino Šoštanj, ker je ostalih problemov za reševanje dovolj. Oni so projekt ureditve trga prepustili naslednji krajevni skupnosti, ko bo več znanega o prometni ureditvi mesta Šoštanj. Projekt je bil zelo dobro zastavljen, vendar ne gre v današnji kontekst, ko so dostopi drugačni, pešpot je drugačna, prehodi do trgovine so drugačni. Zato so ga tudi predali Občini Šoštanj, da ga poskuša v tistem delu, kjer je mogoče, pametno uporabiti. Po drugi strani je jasno, da krajevna skupnost v izgradnjo parkirišč ne more iti, ker niso lastniki.

Župan **Darko Menih** ocenjuje, naj se projekt skupaj predela in se mogoče le najde kakšna koristna zadeva. Vsaka ideja bo dobrodošla. Predlaga, da se še pogovorijo na Komisiji za okolje in prostor in tudi na individualnih sestankih.

Po razpravi so svetniki osnutek potrdili.

Sprejet je bil predlog **Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v Občini Šoštanj za programsko obdobje 2007-2013.**

Nato so prišli na vrsto odpadki.

Obrazložitev podata **Sonja Novak**, višja svetovalka za GOP, in **Mojca Kolenc** iz Simbie. Svetnik **Marjan Vrtačnik** (SNS) sprašuje, ali je fiksno določeno, da je v Velenju nova lokacija za sortiranje. Če svetniki ne vedo, kje bo lokacija, tudi ne morejo »kalkulirati«, kaj se bolj splača. Zakaj svetnikom ni predložena cena?

Gospa **Sonja Novak** razloži, da ima odlagališče v Velenju uporabno dovoljenje samo do 15. julija. Nedvomno je, da odpadkov ni mogoče odlagati drugje kot na odlagališču v Celju. Zato se je občina leta 2003 odločila in podpisala pogodbo s Cerom Celje in z ostalimi 23 občinami, da bo sofinancirala izgradnjo tega centra. Ta lokacija v Velenju ni neposredno povezana s ceno na odlagališču v Celju, razen glede na količino odpadkov. Cene svetniki niso dobili, ker niso uspeli narediti izračuna. Za sortirnico v Velenju je vloga za gradbeno dovoljenje že na upravni enoti, čakajo pa na okoljevarstveno soglasje. Tam teče skupni postopek za podelitev

koncesije. Odločba za podelitev koncesije je tik pred izdajo.

Svetnik **Franč Sevčnikar** (SD) pove, da stvari morajo urediti. Zanima ga nova cena.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) sprašuje, ali so rezervacije oziroma zavarovanja za okoljske škode že vključene v izračunu. Zakon to izrecno zahteva. Zadovoljna je, da je pripravljena vsaj neka izhodiščna cena, da vedo, o čem se pogovarjajo. Prepričana je, da bo ta cena dosti višja in ko bo izbran koncesionar, cena ne bo več sporna. Vesela je, da je v ceno zajeta tudi cena zapiranja odlagališča. Predlaga, da se za naslednjo sejo pripravi izhodiščna tabela za celovito ravnanje z odpadki v Občini Šoštanj, tako v odnosu do novega koncesionarja za zbiranje, vključno s ceno, ki jo podaja Simbia za njihovo obdelavo in odlaganje. Želi tudi načelno stališče v zvezi z zavarovanjem oziroma rezervacijo okoljske škode.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) sprašuje, kaj bo to pomenilo za občane. Boji se, da bodo smeti vsepovsod, razen na odlagališčih, če bo cena res tako visoka. Ne soglaša, da je treba ceno kar dvigovati. Predlaga, da je potrebno zagotoviti denar iz proračuna, da ne bo divjih odlagališč. Ima podatke, da ljudje že sedanjih komunalnih položnic ne plačujejo, kaj pa bo, če se bodo cene še dvignile.

Župan **Darko Menih** se strinja, da bodo nastajala nova divja odlagališča. Poudari, da je potrebno narediti več na vzgoji tako v šoli, v vrtcu, največ pa v družini, ker gre za velik problem. V tej smeri bodo apelirali na šole, na vzgojo v družinah.

Predlog je dan na glasovanje.

Po zaključku razprave je bil sprejet sklep, da občinski svet sprejme predlog Sklepa o izdaji soglasja k predlagani lastni ceni predelave bioloških odpadkov in povprečni ceni obdelave mešanih komunalnih odpadkov in odlaganja preostanka odpadkov na regijskem centru za ravnanje z odpadki v Celju.

V nadaljevanju so svetniki glasovali o ceni socialno varstvene pomoči družinam, sprejeli informacijo o začasnem znižanju plač funkcionarjev ter poslušali razvojni program Bolnišnice Topolšica, ki ga je podal Damjan Justinek, dr. med., ter sklenili, da gradnjo prizidka pri gasilskem domu v Šoštanju oprostijo plačila komunalnega prispevka.

POBUDE IN VPRAŠANJA SVETNIKOV

Neodvisni svetnik **Drago Kotnik** predlaga, da povabijo ravnateljico osnovne šole, da predstavi svoja stališča glede drsališča in čistilne akcije. Poda pobudo, da se organizira sestanek

z ministri in župani iz celotne regije glede Termoelektrarne Šoštanj.

Župan **Darko Menih** pojasni, da ima šola svoj ritem čiščenja. Predlagal bo, da čistilno akcijo vključijo v letni delovni načrt šole. Glede Termoelektrarne Šoštanj bo zastavil vprašanje ministru Lahovniku. Strinja se, da je sestanek potreben in ga bodo sklicali.

Svetnica mag. **Vilma Fece** (LDS) podpira idejo, da se kdaj pridruži tudi ravnateljica Osnovne šole Šoštanj, da se bodo dileme razčistile. Prav je, da ravnateljica sama pove, kako šola posluje. Svetnik **Janko Zacirkovnik** (SD) sprašuje, kaj se dogaja na področju pri barakah, da se tam še vedno širi barakarstvo. Ali obstaja kakšen vzvod, da bi lahko to preprečili? V soboto je bila očiščevalna akcija in je hodil po Cankarjevi ulici. Sprašuje, zakaj tam ni očiščeno.

Župan **Darko Menih** odgovarja, da bo park urejen v sodelovanju s Termoelektrarno Šoštanj v prihodnjih dneh. Glede barak pa pojasnjuje, da je zemlja, kjer stojijo barake, od železnice, in da bodo od njih pridobili mnenje, kako je s tem.

Svetnik **Štefan Szabo** (LDS) prosi, da uredijo prehode za pešce v Šoštanju, posebej zaradi otrok.

Župan **Darko Menih** odgovori, da bodo prehode za pešce uredili.

Svetnik **Marjan Jakob** (SLS) poziva svet občine, da pri projektu Termoelektrarne Šoštanj pozabi na strankarsko pripadnost.

Svetnik **Marjan Vrtačnik** (SNS) pove, da je občina odgovorna in ima vplive tudi na državne ceste, vsaj tiste, ki gredo skozi mesto. Želi, da se roki pri izgradnji določijo, ker ceste delajo predolgo. Pove, da bi lahko na Cankarjevi cesti, bloka, ki so ju podrli, postavili nazaj, ker ni več nevarnosti.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) poda pobudo iz KS Gaberke, da skličejo sosvet za varnost občanov, ker je v zadnjem času velik porast kriminala. Druga pobuda je, da se poslovnik in statut ponovno izdeta v obliki knjižice. Tretja pobuda, naj občinska uprava pridobi izpisek o glasovanju v Državnem zboru RS, da se bo videlo, kako je kdo glasoval.

RAZNO

Župan **Darko Menih** se zahvali vsem, ki so bili na očiščevalni akciji, in pove, da je bila zelo odmevna. Povabi vse svetnike, da se udeležijo prazničnih srečanj, in jim zaželi prijetne praznike.

Neodvisni svetnik **Drago Kotnik** zaželi prijetne praznike in povabi vse na prvomajsko srečanje 1. maja od 12. ure dalje na prireditveni prostor Forhtenek na Pristavi, ki ga organizira Turistično društvo Pristava.

Župan **Darko Menih** se svetnikom zahvali za njihovo sodelovanje in zaključi 23. redno sejo Sveta Občine Šoštanj.

AKTUALNO

**župan občine Šoštanj in poslanec v DZ
Darko Menih, prof. - IZJAVA**

**Razprava o reorganizaciji slovenske
elektroenergetike oziroma novelaciji
Nacionalnega energetskega programa.**

Projekt blok 6 v TEŠ je v nacionalnem energetskega programu. Med prebivalci Šaleške doline krožijo različne informacije o izgradnji bloka 6 v TEŠ-u. Glede na to, da bo blok 6 zadostil mednarodnim energetskim in okoljevarstvenim zahtevam, je bil kot

foto: Dejan Tonkli

nacionalni projekt upravičeno uvrščen v resolucijo, ki je bila sprejeta decembra 2006. V investicijo je bilo vloženih precej sredstev in negospodarno bi bilo, da ne bi nadaljevali s projektom, ki je za Šaleško dolino velikega pomena.

Citiram svojo razpravo v Državnem zboru v petek, 15. 5. 2009.

Energetika je v zadnjih dneh ena od najakutualnejših tem. Veliko je slišati o reorganizaciji slovenskega energetskega sistema, to je vzdrževanja energetskih stebrov. Vse navedeno je v tesni navezavi s projektom Bloka 6 pri Termoelektrarni Šoštanj, z močjo 600 MW.

Glede na trenutno stanje in prognoze v energetiki EU bo Evropa v letu 2010 še vedno odvisna od fosilnih goriv. Zaradi cene in varne oskrbe bodo namreč nujno potrebni vsi viri energije. Na to napotujejo tudi trije glavni cilji energetske politike EU, ki so zanesljivost in trajnost oskrbe, konkurenčnost ter zanesljivost dobave.

Glavna naloga je modernizacija

termoenergetskih objektov z večanjem izkoristka in implementiranjem čistih tehnologij za izrabo premogov. Modernizacija oziroma večji izkoristki termoelektrarn pa pomenijo manjše onesnaževanje okolja. Kar je nujno v luči izpolnjevanja zmanjševanja emisij CO₂.

Sam prihajam iz Šaleške doline iz Občine Šoštanj, kjer se še posebej dobro zavedamo, da je nujno potrebno modernizirati termoenergetske objekte, da bomo ljudje, ki živimo v okoljih, kjer se proizvaja električna energija, živeli v človeka vrednem okolju. Nove termoenergetske objekte pa je potrebno graditi tudi zaradi večanja izkoristkov, tako v proizvodnih parametrih kakor tudi ekonomskih.

Modernizacija dela pri pridobivanju premoga je eden izmed treh razlogov, ki narekuje tudi modernizacijo TEŠ, in sicer s prilagoditvijo dveh plinskih turbin in izgradnjo novega 600 MW bloka. Novi 6 blok je ključnega pomena za slovensko energetiko, obenem pa omogoča nadaljnji razvoj tako Termoelektrarne Šoštanj kot Premogovnika Velenje in celotne Šaleške doline.

Nekaj podatkov, ki narekujejo potrebo po izgradnji 600 MW bloka. Šaleška dolina ima v svojih globinah še vedno preko 200 milijonov ton energetskega premoga, ki bo izkoriščen v bloku 6 in zadošča za njegovo obratovanje do leta 2055. Ta 600 MW blok bo zgrajen po najzgodnejših ekoloških principih in bo skupaj s konkurenčno ceno premoga dajal tudi konkurenčno proizvodnjo električne energije. Izrednega pomena je tudi zato, ker bi z njim pri isti količini premoga proizvedli za 30 % več energije, kot jo zdaj proizvajajo v Termoelektrarni Šoštanj.

Ob letošnjih dogodkih v zvezi z dobavo plina je tudi nedvoumno, da Slovenija, ki je med državami, ki so energetske bolj odvisne od uvoza, potrebuje lastne vire energije in ne sme biti odvisna (le) od tujih.

Če investicije v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj ne bi bilo, bi v naslednjih letih zanesljivost oskrbe slovenskih porabnikov električne energije postala zelo vprašljiva. Ogrožena bi bila tudi celotna prihodnost Šaleške doline, ker bi bila ogrožena številna delovna mesta in tudi obstoj podjetij, ki so povezana z energetiko.

Vsi skupaj se moramo zavedati, da brez premoga ni energetske prihodnosti: premog bo imel zelo pomembno vlogo pri preskrbi prebivalcev z električno in s toplotno energijo.

V okviru izgradnje novega 600 MW bloka velja

izpostaviti osnove za dolgoročno delovanje Premogovnika Velenje v luči bloka 6:

V obdobju od leta 2015 do 2027 bosta v Termoelektrarni Šoštanj obratovala oba premogovna bloka 5 in 6 ter obe plinski turbini.

Proizvodnja električne energije iz bloka 6 je predvidena 3450 GWh letno, iz bloka 5 pa 1100 GWh letno do leta 2020, nadalje pa do leta 2027 proizvodnja iz bloka 5 pada glede na njegove proizvodne zmogljivosti in glede na dobavo premoga iz Premogovnika Velenje. Zaloge premoga Premogovnika Velenje decembra 2008 znašajo 124 MIO ton premoga odkopnih zalog, medtem ko je bilančnih zalog 204 MIO ton. Torej je zalog premoga v velenjskem premogovniku več kot dovolj.

Ob tem bi opozoril, da so zaloge potrjene s potrdilom s stanjem na dan 31. 12. 1998, ki ga je izdalo Ministrstvo za gospodarske dejavnosti dne 10. 12. 1999. S tem so bile potrjene bilančne količine premoga, kot sem prej poudaril.

Uvoz premoga za TEŠ zaradi vsega navedenega ni potreben. Blok 6 s 600 MW bruto moči ima povprečno neto moč 530,72 MW pri povprečni toplotni moči 53 MW. Blok 6 bo povprečno letno obratoval 7650 ur, upoštevajoč faktor moči zaradi trapeznega načina obratovanja pa je ekvivalentno število obratovalnih ur polne moči bloka 6500 ur letno. Torej blok 6 bo zato potreboval 2.909.000 (slabih 3 MIO ton) premoga letno in bo proizvedel 3450 GWh električne energije na leto in 345 GWh toplotne energije na leto. Za to proizvodnjo bo blok 6 emitiral v okolico, upoštevajoč premog, razžveplanje in zagnosko gorivo, 3.192.308 ton CO₂ na leto.

Dejstvo je, da je potrebno proizvodnjo premoga v Premogovniku Velenje še naprej razvijati (modernizirati). Planiranje dolgoročnih razvojnih projektov je v veliki meri odvisno od življenjske dobe podjetja. Zato so potrebni dolgoročni razvojni projekti za ohranjanje življenjske dobe podjetja: eden od teh je energetske varčno podjetje, ki je v tesni navezavi s 600 MW blokom: gre za učinkovitost rabe energije, za katere namen je tudi vzpostavitev delovnega mesta - energetskega manager.

Ob tem želim izpostaviti tudi projekt optimiziranja odkopne metode, ker je velenjska odkopna metoda, ki je zaščitena s patentom "Postopek za pridobivanje premoga, zlasti iz debelih slojev" in je zaradi specifičnosti in visoke produktivnosti poznana svetovnemu okolju in se tudi nahaja v rudarski strokovni literaturi.

Sedanje uravnotežene vire za pridobivanje električne energije (termo, hidro in jedrski) moramo ohranjanati tudi zato, ker ne more

nihče napovedati, kateri vir bo čez 10, 20 let najprimernejši.

Področje ekologije je treba nujno izpostaviti pri vprašanju, ki ga danes obravnavamo na seji. Zaradi večjega neto izkoristka (43 %) v novem bloku in s tem nižje porabe lignita bodo letne emisije CO₂ za 35 % nižje od emisij v sedaj delujočih petih blokkih. Omenjeno dejstvo je še posebej pomembno za celotno Slovenijo v luči izpolnjevanja zavez iz sprejetega podnebno-energetskega svežnja, v katerem je za Slovenijo določeno, da do leta 2020 zmanjša skupne izpuste za okoli 6 % glede na tiste v letu 2005, tako da med drugim tudi zmanjša izpuste iz sektorjev, ki so vključeni v energetske tarifni sistem (ETS) oziroma trgovanje s pravicami do izpustov (v omenjeni sektor sodi tudi Termoelektrarna Šoštanj), ker ti sektorji povzročajo okoli 40 % vseh slovenskih izpustov, zahtevani ukrep pomeni 8,4-odstotno zmanjšanje vseh izpustov v Sloveniji.

Ob upoštevanju navedenega se zagotovo strinjamo vsi, da je z investicijo v blok 6 (s 600 MW) neločljivo povezan ne samo energetske vidik, temveč tudi okoljski vidik, k izpolnjevanju katerega se je slovenska država zavezala in bo zastavljene cilje tudi morala izpolniti.

INVESTICIJA V BLOK 6 IMA ZARADI TEGA ATRIBUT NACIONALNEGA RAZVOJNEGA PROJEKTA IN JE BILA POPOLNOMA UPRAVIČENO UVRŠČENA V RESOLUCIJO, KI JE BILA SPREJETA DECEMBRA 2006.

Navedeno poudarjam zato, ker je pri projektu 600 MW bloka treba imeti v obziru tudi zgoraj navedena dejstva, ki utemeljujejo in opravičujejo njegovo izgradnjo. Izgradnja bloka 6 s 600 MW je neizogibno potrebna.

Torej, zakaj izgradnja bloka 6?

- Zaradi enakovredne konkurence drugim evropskim elektrarnam;
- zaradi spodbujanja večje energetske učinkovitosti;
- ker je atribut nacionalnega razvojnega projekta;
- ker je ekološko prijaznejša dolini in tudi širše;
- zaradi ohranitve delovnih mest v Šaleški dolini;
- ker neposredno omogoča nadaljnji razvoj občin v Šaleški dolini

Občinske

piše: mag. Barbara Turinek,
svetovalka za odnose z javnostmi
foto: Barbara Turinek

novice

PRIČETEK OBNOVITVENIH DEL VILE MAYER

V Šoštanju so 4. maja stekla obsežna prenovitvena in restavratorska dela v Mayerjevi vili, ki se zaradi arhitekturne celovitosti ter likovno arhitekturnih kvalitet uvršča med najpomembnejše arhitekturne spomenike v Občini Šoštanj. V prostorih klasične meščanske vile, ki jo je leta 2002 občini v last predal Premogovnik Velenje, bodo javnosti na ogled stalne muzejske zbirke, v predverju bo Info točka, v osrednjem salonu pa poročna dvorana.

Za izvedbo gradbenih del je bilo na javnem razpisu izbrano podjetje Vegrad Velenje, za izvedbo restavratorskih del pa Restavratorski atelje Bogovčič, podjetje Triptih iz Ljubljane. Skupna vrednost obnovitvenih del znaša 447.000,00 EUR. Pogodbena obnovitvena dela bodo predvidoma končana najkasneje do 25. oktobra letos.

Projekt Prenova Vile Mayer in vrta je sofinanciran s strani Ministrstva za kulturo RS in Evropskega sklada za regionalni

razvoj v višini 398.762,50 EU oz. 95 % vrednosti upravičenih stroškov investicije. Od tega znaša višina sofinancerskih sredstev Ministrstva za kulturo RS 41.975,00 EUR oz. 10 %, višina sofinanciranja Evropskega sklada za regionalni razvoj pa 356.787,50 EUR oz. 85 % upravičenih stroškov investicije. Preostala sredstva (DDV, celotna oprema za muzejske prostore in za poročno dvorano ter oprema Info točke) so zagotovljena v občinskem proračunu za leto 2009.

V Šoštanju so veseli, da bo Vila Mayer, ki je bila zadnja leta, ko v njej ni bilo več šolske knjižnice, prazna, obnovljena z vsemi arhitekturnimi značilnostmi in slikovito zunanjo podobo, dostopna javnosti. Izjemnega pomena je dejstvo, da bo kot stalna zbirka javnosti znova na ogled kiparska zbirka priznanega umetnika, enega prvih akademsko šolanih kiparjev pri nas, rojaka Ivana Napotnika (1888-1960). Projekt prenove Vile Mayer in vrta sodi v niz prizadevanj Občine Šoštanj po negovanju in oživitvi nekdanje šoštanjske bogate in pestre kulturne tradicije.

VELIK ODZIV OBČANOV NA JAVNI OBRAVNAVI ZA BLOKOVNO GRADNJO V METLEČAH

V sredo, 6. maja 2009, je v veliki sejni sobi Občine Šoštanj ob 16. uri potekala javna obravnavna OPPN za blokovno gradnjo Metleče. Predstavniki širše javnosti so imeli možnost, da se z načrtovanimi spremembami podrobneje

seznanijo in nanje podajo svoje predloge in pripombe. Odziv javnosti na javni obravnavi je bil velik. Vsi predstavniki širše javnosti imajo to možnost še do konca javne razgrnitve 21. maja. Predloge lahko občani vpišejo v knjigo pripomb na Občini Šoštanj ali jih pošljejo na e-naslov obcina@sostanj.si oziroma po pošti. Župan bo do vseh pripomb zavzel stališče. Stališča bomo objavili na internetni strani Občine Šoštanj, kakor tudi zapisnik javne obravnave.

Vprašan je bilo veliko.

PODPIS POGODBE

V petek, 8. maja, smo na Občini Šoštanj podpisali pogodbo o izgradnji Rekreatijsko kulturnega središča Ravne. Pogodbo sta podpisala župan Občine Šoštanj gospod Darko

Ob podpisu pogodbe.

Menih in predsednik uprave Esotech d. d. gospod Marko Škoberne. Ob podpisu so bili prisotni še predstavnika Esotech d. d., direktor za ekonomiko in finance gospod Robert

Hudournik in vodja razvoja gospod Boštjan Žigon, podžupan Občine Šoštanj gospod Vojko Krneža, višja svetovalka za investicije in projekte gospa Marija Anžej in predsednik Krajevne skupnosti Ravne gospod Jože Sovič.

S podpisom pogodbe »na ključ« se je izvajalec zavezal izgraditi objekt v roku 10 mesecev. Vrednost pogodbe znaša 600.000,00 EUR z DDV. Projekt bo v višini 50 % sredstev sofinanciran iz naslova ukrepa 322: Obnova in razvoj vasi iz Programa razvoja podeželja 2007-2013, sofinanciranega iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ostalo zagotavlja Občina Šoštanj iz lastnih proračunskih sredstev.

Z izgradnjo Rekreatijsko kulturnega središča Ravne bodo Šaleška regija, Občina Šoštanj in tudi Krajevna skupnost Ravne pridobili novo večnamensko zgradbo skupnega pomena, za medgeneracijsko druženje, kulturno-umetniško dejavnost, rekreativno in drugo pristočasno

dejavnost, za kvalitetno in aktivno preživljanje prostega časa.

II. FAZA LOKALNE CESTE ŠOŠTANJ-TOPOLŠICA Z IZVEDBO PLOČNIKA IN KOLESARSKE STEZE

Trenutno potekajo aktivnosti za pridobivanje deleža sredstev za sofinanciranje s strani države, in sicer Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Po pridobitvi teh sredstev bo Občina Šoštanj na javnem portalu objavila razpis za II. fazo lokalne ceste Šoštanj-Topolšica z izvedbo pločnika in kolesarske steze. Začetek izgradnje krožnega križišča je predviden v drugi polovici meseca avgusta.

Obseg II. faze obnove zajema ureditev krožnega križišča z navezavo vseh cestnih priključkov križišča na obstoječe stanje, ureditev odvodnjavanja, javne razsvetljave, pločnika in kolesarske steze.

Istočasno se bo izvajala fekalna kanalizacija na preostalem zgornjem delu Metleč, ki ni bil urejen v I. fazi rekonstrukcije ceste.

NOVI PARKIRNI PROSTORI V ŠOŠTANJU

Novi parkirni prostori na Cesti talcev bodo kmalu dobili končno podobo. Ureditev parkirišča je namreč v zaključni fazi. Izvedena je bila asfaltna podlaga in nanos barvnih označb za 7 parkirnih prostorov, sledi še ureditev okolice.

Parkirni prostori so namenjeni stanovalcem v neposredni okolici.

IZGRADNJA II. FAZE DRŽAVNE CESTE V ŠOŠTANJU

Občina Šoštanj in Direkcija Republike Slovenije za ceste sta podpisali sporazum o sofinanciranju ureditve regionalne ceste R2-425/1266 Šentvid-

Šoštanj; od mostu čez reko Pako do Osnovne šole Šoštanj. V času šolskih počitnic je predviden pričetek izgradnje II. faze - rekonstrukcija ceste.

RAZPIS ZA DODELJEVANJE POMOČI V KMETIJSTVU ZA LETO 2009 V OBČINI ŠOŠTANJ

Občina Šoštanj vse zainteresirane obvešča, da se razpis za dodeljevanje pomoči v kmetijstvu za leto 2009 zaključen.

VPIS V PRVI RAZRED V OBČINI ŠOŠTANJ

Na Osnovni šoli Šoštanj je v februarju 2009 potekal vpis otrok v prvi razred. Na centralno šolo se je vpisalo 76 otrok, na POŠ Topolšica 5 otrok in na POŠ Ravne 4 otroci. Tako bodo na centralni šoli formirani trije oddelki prvih razredov, medtem ko bodo na podružničnih šolah prvošolčki vključeni v kombinirani oddelke.

PROJEKTNA NALOGA - REKONSTRUKCIJA KRIŽIŠČA "ŠOŠTANJ"

V dogovoru z Direkcijo Republike Slovenije za ceste (DRSC) je predvidena rekonstrukcija križišča »Šoštanj« (Križišče pri vrtcu - enota Lučka) na regionalni cesti Šentvid-Šoštanj. Projektno nalogo so potrdili pristojni organi DRSC. Izdelala se bo študija optimalne ureditve križišča, na podlagi katere se bo zasnoval dokončni projekt za optimalno ureditev križišča. Projektna ureditev križišča na idejni zasnovi je predvidena do konca letošnjega leta.

BUDNICA V OBČINI ŠOŠTANJ

Tudi letos je 1. maja Pihalni orkester Zarja Šoštanj igral budnico, ki se je pričela ob 5.30 v Kajuhovem parku v Šoštanju in zaključila ob 12. uri pri Glasbeni šoli Šoštanj. Člani pihalnega orkestra so obiskali 23 lokacij; pot jih je zanesla skoraj po vseh krajevnih skupnostih, tudi v Gorenjo vas so zavili in v Zavodnjah do šole. Pogrešali so jih le v Skronem, Belih Vodah in na Šentvidu, ampak jutro je bilo seveda za vse prekratko. (op. urednice)

V vrtcu Šoštanj še nekaj prostih mest

V mesecu aprilu je potekal redni vpis v vrtec Šoštanj za šolsko leto 2009/10. Letos bo zapustilo vrtec 112 otrok, od tega 80 v občini Šoštanj in 32 v občini Šmartno ob Paki.

Z vpisom novincev smo zadovoljni. V Šoštanju so vpisali 83 otrok. Za prosta mesta se ni bati, saj bodo z novim šolskim letom odprli oddelke 1-3 leta v enoti Mojca v Gaberkah. Prav tako je še nekaj prostih mest v enoti Urška v Topolšici. Otroka je torej še možno vpisati v vrtec do zasedbe prostih mest.

Vpis je še možen tudi v Šmartnem ob Paki, kjer je na voljo še 9 prostih mest za prihodnje šolsko leto.

Starši na novo vpisanih otrok, bodo imeli informativni roditeljski sestanek v prvi polovici meseca junija 2009.

Ravnateljica vrtca Šoštanj

Gospodarstvo

PATRIA

V soboto, 9. maja, je bil v šoštanskem proizvodnem obratu Gorenje Indop dan odprtih vrat. Na ogled je bil postavljen oklepnik Patria, kakor preprosto imenujemo oklepna vozila AMV 8 x 8, ki jih izdelujejo v Šoštanju. Vozilo je bilo že preizkušeno v boju in se je dobro izkazalo, saj rešuje življenja v Afganistanu in slovi po izjemni protiminski in protibalistični zaščiti. Obiskovalci so si v Gorenju Indop lahko ogledali celoten postopek proizvodnje od laserskega razreza pločevine, preizkusa motorjev in montaže ter demonstracijo vožnje na terenu. **Podjetje Patria** je eno vodilnih

Franc Košec je odgovarjal tudi na pripombe novinarjev in zavzel stališče, da ga ni strah, da bi Slovenska vojska ob preizkusu oklepnikov teh ne sprejela, saj mora vlagati v razvoj, poleg tega ga ni strah za Gorenje Indop, saj to podjetje ne živi samo od proizvodnje oklepnikov. Vprašanje pa je vloge Ministrstva za obrambo RS pri tako velikem poslu in odgovornosti tudi za ostale podizvajalce, ki delajo na tej proizvodnji. Kar 116 dobaviteljev je vključenih v posel, med njimi tudi tujih. Obiskovalce je povabil, da si ogledajo proizvodnjo in proizvedeno ter sodelujejo pri preizkusu na terenu.

Milojka Komprej

foto: Jože Miklavc

Izbranim štipendistom bo pri izdelavi naloge pomagal mentor iz Skupine Premogovnik Velenje.

Jože Miklavc

Tanki, tanki, tanki. / foto: Dejan Tonkli

evropskih dobaviteljev oklepnih kolesnikov, namenjenih uporabi v mirovnih misijah. V Sloveniji so prisotni od leta 2006, z Indopom sodelujejo od leta 2007. Pred ogledom za javnost je v prostorih Indopa potekala novinarska konferenca, ki so se je udeležili predstavnik Patrie Land & Armament **Seppo Seppala**, področni direktor za Slovenijo **Wulf Hessulf** in poleg drugih predstavnikov Gorenja Indopa član uprave **Gorenja Franc Košec**.

Seppo Seppala, novi predsednik Patrie Land & Armament je poudaril zadovoljstvo in dobre poslovne odnose, ki vladajo z Indopom. Od leta 2007 je bilo v Šoštanju dokončanih 17 vozil, v proizvodnji jih je 18, slovenska vojska pravkar pregleduje nekatera od dokončanih. Seppala je poudaril, da je proizvodnja kolesnikov pozitivna tudi za zaposlitvene zmožnosti. Pričenjajo fazo kvalitativnega prevzema in seveda gre za postopke reševanja nepravilnosti. Wulf Hessulf je dopolnil, da gre za reševanje manjših tehničnih vprašanj posameznega vozila in da gre pri tem za pomemben del poslovnega odnosa.

S tiskovke. / foto: Dejan Tonkli

POGODBE O ŠTIPENDIRANJU

V sejni sobi upravne zgradbe Premogovnika Velenje so 23. aprila, direktor **dr. Milan Medved** in trije študentje iz Šaleške doline podpisali pogodbe o štipendijah Energija znanju – znanje energiji, ki jih je Premogovnik razpisal v mesecu februarju.

Skupina Premogovnik Velenje ves čas izvaja aktivno štipendijsko politiko za kadre, ki so potrebni v procesu pridobivanja premoga, za podporne procese, za delo v povezanih družbah in za razvoj. Dve izbrani temi sta s področja družbene odgovornosti, tretja pa s področja razvoja turistične dejavnosti na območju TRC.

POSVET NEVLADNIH ORGANIZACIJ SAVINJSKE REGIJE

Društva lažje do evropskega denarja?

Na pobudo Zavoda IPAK je bil 16. aprila v Velenju organiziran posvet o prihodnosti razvoja društev, zavodov in organizacij Savinjske statistične regije. V omenjeni regiji je kar 2726 društev, 124 zavodov in 18 ustanov.

Kot je poudaril eden izmed govorcev, **dr. Stanko Blatnik**, obstaja poleg javnega in zasebnega sektorja še tako imenovani **tretji sektor** oziroma nevladne organizacije (NVO), kamor sodijo društva, zavodi in ustanove. Glede na prej navedeno število subjektov v tem sektorju, je prispevek tako organiziranih posameznikov družbi izjemen, a žal čestokrat premalo cenjen. V zahodnem svetu, zlasti v ZDA, je tako imenovano volonterstvo ali prostovoljstvo na visoki ravni, NVO pa zagotavlja tudi številna delovna mesta, kar je lahko v časih ekonomske krize za nas poseben izziv.

Nekatere konkretne podatke je predstavil **Vojko Strahovnik**. Statistično gledano ima v celotni regiji glede na število prebivalcev največ NVO (društev) Občina Solčava. Sledita ji Občina Mozirje in Občina Vransko..

Po razpravi – posveta so se udeležili predstavniki NVO iz številnih občin – se je oblikovala in določila vloga stičišča nevladnih organizacij pri Zavodu IPAK. To si bo med drugim prizadevalo s konkretnim svetovanjem NVO povečati število prijav na različne, tudi evropske razpise za sredstva. Povečati je treba število zaposlenih v NVO in s tem omiliti učinke splošne krize. Možnosti zaposlovanja se kažejo na številnih področjih. Stičišče bo organiziralo tudi brezplačne delavnice in usposabljanja za člane NVO, tako da bi s tem zagotovili trajne in večje učinke za nevladni sektor.

Marija Lebar

JEDRSKE ELEKTRARNE

Kadar pomislimo na jedrsko energijo in posledično jedrsko elektrarno, se nam takoj v mislih zariše nesreča pred dvajsetimi leti, ko je aprila leta 1986 prišlo do jedrske nesreče v Černobilu zaradi eksplozije jedrskega reaktorja. Ta nesreča je najhujša nesreča v zgodovini jedrske energije.

Zaradi odsotnosti zaščitne reaktorske zgradbe so se radioaktivni delci razširili preko zahodne Sovjetske zveze, vzhodne Evrope, Skandinavije, Velike Britanije in vzhodnih ZDA. Velika območja Ukrajine, Belorusije in Rusije so bila kontaminirana, kar je povzročilo evakuacijo in preselitev približno 300.000 ljudi. Približno 60 % radioaktivnega prahu se je odložilo v Belorusiji. Zaradi prikrievanja podatkov takratnih sovjetskih oblasti je zelo težko natančno oceniti število žrtev zaradi dogodkov v Černobilu. Poročilo Združenih narodov iz leta 2005 navaja 56 neposrednih smrti: 47 delavcev ob nesreči in 9 otrok z rakom ščitnice. Ocenjeno je, da naj bi umrlo do 9000 ljudi zaradi dolgotrajnih boleznih, povezanih z nesrečo. Vir energije se kaj hitro lahko spremeni v vir uničenja in katastrofe.

Jedrska energija je energija, sproščena pri jedrski reakciji, kot sta razcep jadra in jedrsko zlivanje. Predstavlja temelj delovanja jedrskega reaktorja v jedrski elektrarni. Vsi obstoječi jedrski reaktorji temeljijo na razcepu težkih jeder.

Mnenja o rabi jedrske energije si nasprotujejo. Nekateri okoljevarstveniki jo hvalijo kot izdaten energijski vir, ki ne prispeva k učinku tople grede. Drugi okoljevarstveniki jo kritizirajo zaradi problema jedrskih odpadkov in težkih posledic jedrskih nesreč. Jedrska energija se uporablja tudi za vojaške namene, za atomske bombe.

Seveda pa černobilska nesreča ni edina jedrska nesreča do zdaj. Leta 1957 se je zgodila nesreča v Čeliabinsku v Rusiji, kjer je napaka v hladilnem sistemu v jedrskem kompleksu Kištini povzročila kemično eksplozijo in izpust približno od 70 do 80 ton radioaktivne snovi v zrak. Na tisoče ljudi je bilo izpostavljenih sevanju, zaradi česar so mnogi ostali invalidi, na tisoče pa so jih evakuirali z domov. Na 7-točkovni mednarodni jedrski lestvici (INES) je bila nesreča označena s šesto stopnjo. Istega leta, le osem dni pozneje (7. oktobra 1957), je ogenj v jedrskem reaktorju Windscale v Walesu (VB) povzročil omejen izpust sevanja 5. stopnje.

Posledica: prodajo mleka so v bližnjih kmetijah prepovedali za mesec dni, reaktorja pa se ni dalo rešiti in je pokopan pod betonom. Zaprli so tudi drugi reaktor, kraj so dekontaminirali, ga preimenovali v Sellafield in zgradili nove jedrske reaktorje.

3. januarja 1961 je eksplozija v reaktorju SL-1 v ameriški zvezni državi Idaho med pripravo za zagon uničila tri manjše vojaške eksperimentalne reaktorje in ubila tri operaterje.

29. marca 1979 so ZDA doživele najhujšo nesrečo te vrste do zdaj, ki je vodila v velike varnostne spremembe v industriji. V jedrski elektrarni Three Mile Island v zvezni državi Pensilvanija je napaka pri ohlajevanju v enem izmed reaktorjev povzročila sevanje izpustov 5. stopnje. Žrtev ni bilo.

Najhujša jedrska nesreča je bila nedvomna tista v ukrajinskem Černobilu, posledice katere so čutili še na tisoče kilometrov daleč. 26. aprila 1986 je po eksperimentu v jedrski elektrarni Černobil eden izmed štirih reaktorjev eksplodiral. Požar je trajal še devet dni, sevanje sedme stopnje, ki je ušlo v zrak, pa je bilo najmanj 100-krat obsežnejše kot tisto pri atomskih bombah na Nagasaki in Hirošimo. Radioaktivne usedline so dosegle tako rekoč vsako državo severne poloble. V sami eksploziji sta umrla dva človeka, še 47 jih je življenje izgubilo zaradi akutne radioaktivne slabosti, a najhujši davek je terjal rak, za katerim je kot posledico sevanja obolelo na tisoče ljudi.

6. aprila 1993 je v ruskem Tomsu-7 (današnji Severesk) eksplodirala cisterna v tovarni urana in plutonija, v ozračje pa so ušli izpusti s 4. stopnjo sevanja, ki je okužilo območje, veliko

prek 120 kvadratnih kilometrov. Številne vasi so morali evakuirati in so trajno neprimerne za bivanje. Ena izmed posledic so tudi živalske anomalije (dvoглаva krava).

30. septembra 1999 so delavci v jedrski tovarni Tokajmura na Japonskem prekršili varnostna pravila, ko so zmešali nevarno velike količine procesiranega urana v kovinskih vedrih, s čimer so sprožili jedrsko reakcijo 4. stopnje. Dva izmed delavcev sta pozneje zaradi poškodb umrla, več kot 40 pa so jih zdravili zaradi izpostavljenosti visoki stopnji sevanja.

Pet ljudi je umrlo v nesreči 1. stopnje na jedrski elektrarni v japonski pokrajini Fukui 9. avgusta 2004. Še sedem ljudi je bilo ranjenih, ko sta vroča voda in para ušli iz počene cevi. Uradni viri so vztrajali, da iz tovarne ni ušlo prav nič sevanja in da ni bilo nikakršne nevarnosti za okolico.

Ob vseh naštetih nesrečah se nam kar samo porodi vprašanje, koliko je varna naša jedrska elektrarna Krško. Nuklearna elektrarna Krško je s svojim rednim obratovanjem pričela leta 1984. Letno proizvede nad pet milijard kWh električne energije, kar predstavlja približno 40 % skupne proizvedene električne energije v Sloveniji. Taka proizvodnja energije je primerljiva s proizvodnjo naše Termoelektrarne Šoštanj. Nuklearna elektrarna Krško je opremljena z lahko vodnim tlačnim reaktorjem toplotne moči 2000 MW. Njena moč na pragu je 696 MW.

Čeprav bi naj v splošnem veljalo, da so vplivi jedrskih elektrarn na okolje izjemno majhni (jedske elektrarne namreč ne sproščajo v ozračje CO₂ in torej ne prispevajo h globalnemu učinku tople grede), ne smemo pozabiti, da bi v primeru nezgode prišlo do izjemnega radioaktivnega sevanja, ki je veliko večje od sevanja pri eksploziji atomske bombe.

Razmislimo še o skladiščenju radioaktivnih odpadkov in visoko radioaktivnih snovi. Ob koncu leta 2008 je bila skupna prostornina uskladiščenih odpadkov v NEK 2201 m³.

V bazenu za izrabljeno gorivo je bilo shranjenih 872 izrabljenih gorivnih elementov iz predhodnih 22 gorivnih ciklov. Skupna masa izrabljenega goriva je do sedaj 340 ton. To so visoko radioaktivne snovi.

Ob vseh naštetih dejstvih in trditvi, da se lahko vir energije kaj hitro spremeni v vir uničenja in katastrofe, se zdi, da je ena nuklearna elektrarna v Sloveniji čisto dovolj in da nove nikakor ne potrebujemo. Vsem odgovornim in zaposlenim v Nuklearni elektrarni Krško pa želimo veliko strokovnosti, varnega in odgovornega obratovanja ter pozitivne naravnosti do okolja.

Pa še nekaj ob samem koncu: naj živi 5. junij, svetovni dan okolja.

Piše: Edi Vučina

»Verjemite, ni nam vseeno, kaj se dogaja z NAŠO okolico, saj tudi mi živimo v bližini elektrarne. Dokaz truda je narava sama, saj lahko priznamo, da je iz dneva v dan lepša.«

Tokratni uvodni citat sem iztrgal iz konteksta zanimivega intervjuja z direktorjem TEŠ-a, ki smo ga lahko prebirali v aprilskem Listu. Dr. Rotnik je še enkrat nazorno strnil vse razloge za nujnost gradnje novega bloka in tako poskušal razbliniti še preostanek dvomov v smiselnost okoli milijardo evrov težke investicije. Samozavestno je potrdil, da za realizacijo investicije garancija države ni nujno potrebna in da jih pomisleki nekaterih politikov in razprtije znotraj vsaj dveh energetskih lobijev ne bodo več ustavili. Tudi prav. Gradnjo, katere začetek simbolno sovpada z rušitvijo mestnega kopališča in kegljišča, je torej treba razumeti kot snežno kepo, ki se je zakotalila po strmini. Kritično opozarjanje na probleme in škodljive stranske učinke investicije zdaj zgublja smisel. Bilo bi le osamljeni lajež na karavano, ki se že zgublja v daljavi.

Če je »pametna, konstruktivna kritika«, kot pravi dr. Rotnik, res predstavlja »impulz za TEŠ, da gleda na projekte iz vseh zornih kotov«, pa se je treba vprašati, koliko take kritike je to lokalno okolje sploh premoglo. Poleg prizadevanja dveh pobudnikov za sklic zbora občanov KS Šoštanj na temo izdaje okoljevarstvenega soglasja in »pogledi z druge strani« pisca teh vrstic ni bilo zaznati javno izraženega dvoma, da bo 6. blok res koristen za razvoj Šoštanja, katerega razvoj se je z energetiko pravzaprav ustavil. Je bil v dolini, ki jo še vedno obvladujejo »skakajoči čez kožo«, prisoten tudi strah pred javnim izražanjem svojega mnenja? Sodeč po živahnih anonimnih razpravah na spletnih forumih prav gotovo.

Čeprav je sedANJI minister za gospodarstvo šil pred »vključevanjem civilne iniciative«, ki bi lahko zavlekla investicijo, lokalno okolje dejansko nikoli ni ogrožalo izvedbe projekta. Dejstvo je, da prava nevarnost za investicijo še vedno preži tam, kjer so tudi nastali pravi razlogi za »nujnost« novega bloka. Te pa je iskati v višjih tehnoloških in ekoloških standardih, ki smo jih morali sprejeti v paketu z vstopom v EU. Za razliko od občinskih prostorskih aktov, ki jih je lokalna

Pogled z Druge strani

skupnost uslužno sprejela, pa z okoljevarstvenim soglasjem, ki ga izda ARSO (Agencija RS za okolje) in je prav tako kot prostorski akt pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja, ne gre tako gladko (vsaj zaenkrat še vedno ni izdano).

Resnici na ljubo je treba tudi povedati, da je po trenutno veljavnih predpisih vpliv Šoštanjčanov, ki bomo dejansko čutili posledice investicije, nepomemben. Pravica prizadetih se ne glede na lepo zapisane ustavne pravice konča pri formalni pravici, da svoje pomisleke, nasprotovanja ali predloge zapišejo v knjigo pripomb na javni razgrnitvi dokumenta. Nihče pa seveda ni zavezan, da tako pripombo upošteva. Tako se v našem pravnem sistemu praviloma zgodi, da imate bistveno več pravic v primeru, ko želi vaš sosed v bližini meje postaviti vrtno uto, kot v primeru, če TEŠ v bližino vaše meje postavi visok dimnik.

graditeljev »šestice«, nato pa za prodajo na trgu. Ker gradnja novih stanovanjskih stavb z novo komunalno infrastrukturo vendarle ni primerljiva z gradnjo bloka termoelektrarne ali bencinskega servisa, sem prepričan, da bi bilo možno doseči kompromisno ureditev, s katero bi bila zadovoljna velika večina. Je pa res, da bi bilo za kaj takega priporočljivo uporabiti že znano obliko »delavnice«, na katero projektanti najprej prinesejo prazen list papirja, na katerega nato skupaj z lastniki zemljišč narišejo svoje želje. Projektanti – urbanisti pa potem skušajo vse skupaj uskladiti še z interesom investitorja in seveda tudi z javnim interesom. Če Metlečani tako množično kažejo, da jim ni vseeno za razvoj kraja, potem je res škoda, če se jih aktivneje ne vključi v iskanje za vse ustrezne rešitve. Tako bi lahko presegli tipično oblastno obravnavo investitorjeve namere, skrite za javnim (občinskim) interesom, hkrati pa okrepili upravičeno zrahljano zaupanje

Rešen del usnjarsko-stavbne dediščine

Kako (ne) deluje naš pravni sistem urejanja prostora, so na svoji koži že izkusili prebivalci Metleč, ki so nasprotovali prostorskemu odloku z možnostjo gradnje bencinske črpalke. Zdaj ko občinska uprava spet načrtuje gradnjo novih objektov v Metlečah, tokrat več stanovanjskih, so krajani bolj previdni. V presenetljivo velikem številu so se udeležili javne obravnave novega podrobnega prostorskega načrta (OPPN), ki bi naj omogočil izgradnjo več stanovanjskih blokov, sprva namenjenih za bivanje bodočih

ljudi, ki v Metlečah že živijo. V mestnem središču, kjer se na mestu porušeni prav tako obravnava gradnja novega objekta (tržnice), je interes meščanov bistveno manjši. Pa še ti lahko le »godrnajo«, zasebni investitor pa bo prej ali slej uveljavil svoj interes.

Da ne pozabim. Priznam, narava je res iz dneva v dan lepša, nisem pa prepričan, da je za to zaslužen TEŠ. Najbrž bo kriv maj, mesec ljubezni.

ŠOLA V NARAVI NA SLEMENU

Učenci 1. b in POŠ Topolšica smo preživeli tri dni na Slemenu. O šoli v naravi so učenci povedali:

V šoli v naravi nas je obiskal lovec in gozdarja. Zajtrk je bil dober. Imeli smo ples v pižamah in šli smo na nočni pohod. Sara

Na nočnem pohodu smo bili. Našel sem velik javorjev list. Žan

Šli smo v Javorje. Gozdar nam je pokazal močerad. Hrana je bila dobra in lahko smo si kupili sladkarije. Lea

Šli smo na dolg pohod. Lahko sem si kupil čokolado. Plesali smo pa v pižamah. Neja

Obiskali smo kmetijo. Prvič sem poskusil kokto. Bila mi je všeč. Gozdar Džoni nas je peljal v gozd. Tim

Bili smo na nočnem pohodu, imeli smo ples v pižamah. Nik

Na kmetiji so imeli lepe koze. Aleš

Gospod Milan je bil zelo priazen. Klara

Šli smo na travnik in spoznavali travniške rastline. Urban

Naučili smo se pesmico Sreča na

vrhovi. V Javorju smo dobili čaj in napolitanko. Lovec nam je pokazal veliko gozdnih živali. Maša

V sobi sem bila z Mašo, Anjo R. in Lucijo. Ajda

Zjutraj sem jedel kosmiče. Matic

Prebudil sem se zelo zgodaj, ob štirih. Blaž

Hrana je bila dobra. David

Obiskali smo travnik, kmetijo, gozd in šolo v Javorju. Anja R.

Zvečer in zjutraj sem se oblekel in umil. Lahko sem se tudi igral. Emanuel

Na sprehodu z gozdarko sem videla pikapolonico. Blažka

Dobro sem spala. Zjutraj me je zbudila učiteljica, ki me je žgečkala po podplatih. Tajda

Pridno sem jemala zdravila in nisem rabila igrače za spanje. V pižami mi je bilo vroče. Anja

Igrali smo se igrice. Zajtrki in kosila so bili ful dobri. Gospod Milan pa priazen. Lucija

Lovec nam je pokazal veliko živali in njihove lobanje. Jure

Učiteljice: Mihaela Ovčjak, prof.,
Martina Žohar, dipl. vzg., Saša
Kokol, dipl. vzg.

foto: arhiv šole

LETNI KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE FRAN KORUN KOŽELJSKI - ODDELEK ŠOŠTANJ

V sredo, 22. aprila 2009, je bila dvorana Kulturnega doma v Šoštanju zapolnjena z glasbo, saj so se na letnem koncertu predstavili učenci, ki obiskujejo oddelek glasbene šole v Šoštanju.

Nastopili so učenci od 1. do 6. razreda. Veliko število nastopajočih, ki so zaigrali na kar štirinajst različnih instrumentov, pa dokazuje, da učenci radi obiskujejo glasbeno šolo in da se oddelek v Šoštanju uspešno razvija.

Program je zajemal skladbe različnih glasbenih obdobij, poleg klasičnih pa smo slišali tudi nekaj zabavnih skladb. Za uspešno izveden koncert je potrebno čestitati vsem nastopajočim in njihovim mentorjem.

Dvorana, ki je dihala z mladimi glasbeniki, je dokaz, da kvalitetna glasba pritegne ljudi, ki ji z zanimanjem prisluhnejo. To pa potrjuje tudi Salomonova misel: »Kdor muzicira, srce odpira.«

Anja Rosec

foto: SiNi

GLASBENA ŠOLA V KAJUHOVEM PARKU

Če ste se v soboto, 16. 5. 2009, sprehajali po Šoštanju, vas je zvok glasbe zagotovo privabil na zdaj že tradicionalno prireditev Glasbena šola v Kajuhovem parku. Lep in sončen dan je pripomogel k velikemu številu obiskovalcev, ki so prisluhnili Mlajšemu godalnemu orkestru in

foto: SiNi

Orffovi skupini glasbene šole Velenje. Ob njihovi spremljavi so zapeli najmlajši učenci glasbene šole oddelka v Šoštanju in otroci iz Vrta Šoštanj. Dogajanje so popestrile komorne zasedbe trobilcev in tolkalcev, program pa je zaključil Mladinski pihalni orkester oddelka Šoštanj. Pričarali so nam čudovito dopoldne in vsi, ki so prisluhnili mladim izvajalcem, so zagotovo mnenja, da je z glasbo mogoče povedati več kot z besedami.

Vesna Panič

foto: arhiv GŠ

INTERVJU: Anka Jazbec

Takšna sem... in bom ostala

Pogovarjala se je: Miroslava Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Anka Jazbec, z deklinškim priimkom Verdnik, je zelo zanimiva oseba. Vem, da se tisti, ki jo poznate, ne boste strinjali s tako brezosebnim in suhoparnim opisom. Anka Jazbec je več kot zanimiva oseba, vsestranska, uspešna, polna energije, motivacije in zanosu, ki ga jemlje od kdove kje in kako. Je ženska, ki že od rane mladosti dela z ljudmi in usmerja svoje in skupne cilje. Je tudi zelo družinski človek, sama je odrasčala v večji družini in sama si je takšno tudi ustvarila. Poslovno je nepopustljiva, v veliko pomoč možu, ki ima obrt, na kmetiji, kjer živi z družino, pa skrbna do zemlje in nežna do vsega živega okoli sebe. Svoje življenje je posvetila glasbi, v kateri uspešno deluje od zgodnjih mladostnih let do danes.

Pa saj se ji leta nekako kar skrijejo in gubice okoli oči, si upam trditi, so od smeha. Vsak, ki Anko pozna, jo verjetno vidi in občuti po svoje. Takšen je davek javnosti. Vedno na očeh, pod drobnogledom, pod kritiko in hvalo bogu, največkrat pohvalno. Zato vam ne želim dajati napotkov k branju tega intervjuja. Samo pokazati želim, kako polno je lahko življenje, bogato in pisano. Ker tudi jaz vidim Anko po svoje. V barvah. V tistih, ki jih vidimo samo na čase, v posebno lepih trenutkih, ko se na nevihtnem nebu pojavi upajoča svetloba.

Kaj bi odgovorili na trditev: Anka Jazbec je Svoboda in Svoboda je Anka!

Res bi lahko rekla, da sem življenjsko povezana z zborom Svoboda. Najprej sem v njem prepevala, že v času, ko sem hodila v gimnazijo (mislim, da

tri leta), nato pa sem v prvem letniku študija prevzela njegovo vodenje, saj je ostal brez dirigenta. Nikakor nismo želeli, da zbor, ki je bil že takrat zelo uspešen in predvsem so v njem prevladovala tesne prijateljske vezi, propade. Trudili smo se iskati novega dirigenta, a brez uspeha. Zato so pevci predlagali, da njegovo vodstvo prevzamem jaz. Imela sem nekaj izkušenj, saj sem že pet let vodila cerkveni otroški zbor v šoštanjski fari. Prevzela sem ga le začasno, no, vodim pa ga že 27 let. Takrat je bila to zame zelo zahtevna naloga, hkrati pa velik izziv, saj sem se odločila za študij glasbe. Težko je bilo naslediti prejšnjo zborovodkinjo prof. Danico Pirečnik, a s podporo takratnih pevcov, mojih sestra in staršev sem vedno znova zbirala pogum in kmalu so se pokazali ravno takšni uspehi, kot jih je zbor dosegal pred mojim vodenjem. V kasnejših letih pa je dosegal tudi zavidljive rezultate in se uvrstil v sam vrh zborov v Sloveniji. Hvaležna sem vsem za pomoč.

Kljub vsemu niste samo umetniški vodja Mešanega pevskega zbora Svoboda. Vaše delo je, kar se vodenja zborov tiče, zaznamovalo tudi druge sestave.

Kot sem že prej omenila, sem prevzela otroški zbor v šoštanjski farni cerkvi s 13. letom starosti. Tudi tega še danes vodim, pri tem pa so mi in mi še pomagajo nekdanje pevke. Še posebej moram omeniti Metko Atelšek in Klementino Rednak Mežnar, ki sta z mano vse do danes.

Po končanem študiju sem se zaposlila na OŠ Šmartno ob Paki. S tem sem prevzela tudi oba zbora, otroškega in mladinskega. V pravem pomenu zbora in tudi glasbenika nekaj let pred mojim prihodom na šoli ni bilo. Začela sem z intenzivnim delom in počasi pridobivala nove in nove pevce, njihovo zaupanje in precej časa je bilo potrebno, da sta zbora začela zveneti, kot sem si želela. Prebijali smo se iz Šmartnega v Velenje, dosegali lepe rezultate in tudi »premagali vse mladinske zборе v Šaleški dolini. Tekmovali smo v Zagorju, osvojili več zlatih priznanj in celo zmagali na mednarodnem tekmovanju v Celju, kjer smo dosegli prvo mesto med svojo konkurenco. To je za tako majhno šolo (takrat 297 otrok) in kraj zelo veliko pomenilo. Več kot vse to pa mi pomeni dejstvo, da se večina pevcov petja v zboru z veseljem spominja in še naprej nadaljuje svojo pevsko pot v različnih sestavih, nekateri tudi pri meni v mešanem zboru. Moja skrita želja vseskozi je bila, da bi lahko te pevce, ki so zapuščali osnovno šolo in zbor vključila v odrasel zbor v Šmartnem ob Paki, vendar zaradi prezasedenosti tega nisem mogla izvesti. Sami so potem čutili potrebo po petju v kraju in ustanovili zbor (seveda so najprej mene povabili k sodelovanju, a, žal, nisem mogla). V sodelovanju z RTV SLO in studiem Melopaja smo

posneli dve zgoščenki z naslovom Na mavrici prijateljstva 1 in 2. Tako smo ohranili vsaj nekaj pesmi, s katerimi smo tekmovali ali jih najraje prepevali.

Po vseh teh uspehih sem bila opažena na nacionalnem radiu, ki me je povabil, da prevzamem Otroški pevski zbor. Sprva sem sodelovanje odklonila, saj sem takrat še učila v šoli, vodila skupaj že 4 zборе in vokalno skupino, izredno obiskovala predavanja na Glasbeni akademiji v Ljubljani in ne nazadnje sem mati štirih otrok, doma imamo kmetijo, obrtno dejavnost in firmo, kjer sem bila tudi za nekatere stvari nepogrešljiva. Ponudba pa me je vseeno premamila, saj takšne stvari ne ponudijo vsakemu in vsak dan.

Po petih letih vodenja OPZ RTV SLO sem s svojim delom zadovoljna, pa mislim, da tudi moji predpostavljani. Delo je precej zanimivo, priznam, da včasih stresno, saj nas vežejo snemalni roki. Nikoli si nisem predstavljala, da bom lahko z otroškim zborom sodelovala v operi z Bolšoj teatrom iz Moskve, vodila simfonični orkester, izvajala v glavnem novitete in pri vsem tem spoznala toliko umetnikov, voditeljev ...

»Po podatkih sodeč, sem že za v pokoj, a včasih se mi zazdi, da šele zdaj znam učiti, kot sem si včasih želela, in bi morda bilo škoda odnehati.«

Bi mogoče malo opisali svojo mladost v številčni in tudi prepoznavni šoštanjski družini?

Rodila sem se v številčni preprosti delavski družini kot peta hči. Oče si je želel, da bi bila vsaj jaz fant, a se mu želja ni uresničila. Zato smo si razdelile delo tako, da so nekatere pomagale mami, nekatere pa očetu. Jaz sem bila vedno bolj za »moška« delo. Oče je bil zaposlen v TEŠ, sicer se je izučil za vrbopletarja, vendar v tistih časih s to obrtjo ni mogel preživljati družine. Zato je poleg službe imel popoldansko obrt, spletel je nešteto košar, košar za dojenčke, opletel vse velikosti steklenic ... daleč na okoli je poznan. Pri nas niso nikoli rekli pri Verdniku ampak »pri PLETARJU«.

Mama je obdelovala njive in vrtove, krmila živali, da smo se lažje preživljali. Nikoli nismo čutili pomanjkanja, čeprav smo se s sestrami šele kasneje zavedale, koliko sta se starša morala odrekat, da smo lahko hodile v šolo, se izšolale in živele zelo lepo otroštvo in mladost.

Veselite do glasbe najbrž izvira že iz otroštva?

Predvsem veselje do petja. Pela sta starša, oče

je bil basist pri cerkvenem zboru, mama, žal, ni imela časa hoditi k nobenemu zboru, je pa večkrat vodila cerkveno ljudsko petje. Pele so vse moje sestre (Jožica, Zofka, Majda in Elica). V naši družini smo gojili družinsko petje, razdelili smo si glasove, da smo lahko peli štiriglasno. Vedno, ponavadi ob koncu tedna in po večerih, ko smo se zbrali v družinskem krogu, smo zapeli dve pesmi, ki smo jih znali samo mi. Od takrat, ko je oče umrl, nismo več zapele. Pele smo tudi v šolskih in cerkvenem zboru, vse pa smo bile kasneje tudi članice zbora Svoboda. Kot najmlajša sem vedno občudovala starejše sestre, ki so znale peti dvo- ali triglasno. Znanje sem kar požirala.

Prej sva že govorili o odločitvi za glasbeno pot oziroma o spletu okoliščin, ki vas je pripeljal tako daleč, da ste poklicno in zasebno predani glasbi.

Ni bilo tako enostavno. Ko sem obiskovala gimnazijo, sem vzporedno še obiskovala ure klavirja, saj sem končala nižjo glasbeno šolo iz harmonike. Za študij glasbe pa sem potrebovala znanje iz klavirja. Pri nas doma ni bilo denarja, da bi lahko obiskovale glasbeno šolo. Šele jaz

kot najmlajša (najstarejši dve sta takrat bili že preskrbljeni), sem na kolenih izprosila, da sem se, sicer šele v četrtem razredu, lahko vpisala. Ni bilo več prostora pri učiteljih klavirja, ki sem si ga želela igrati, a moja želja je bila prevelika in sem pristala tudi na harmoniko, samo da hodim v glasbeno šolo.

V domačem okolju ste si tudi ustvarili družino. Vas je kdaj poklicno in tudi sicer zamikalo biti druge?

Ja, moža sem našla pri Svobodi ali pa je on našel mene. Niti ni pomembno. Sledila je poroka in otroci Urša, Polona, Gašper in Matevž. Lahko rečem, da smo zelo delovna družina, saj je mož podjetnik in tudi jaz mu pri tem pomagam, kolikor le morem. Spoznala sem se z mnogimi različnimi deli od trgovskega, gostinskega, poslovskega, računovodskega. Vse to sem se z leti priučila in sem ponosna, da mu lahko pomagam, saj se zavedam, da vse, kar delava, delava za svojo družino.

Glasbeno sem se udeleževala v svojem kraju in v Šmartnem ob Paki, kjer sem poučevala otroški in mladinski zbor. Predvsem takrat, ko sem šla na tekmovanje s katerim od zborov, bi bilo bolje,

da bi bila iz večjega kraja, npr.: Ljubljane in Maribora, saj bi bila bolj ocenjena. Potrebovala sem več časa, več truda, da sem prodrila v vrh zborovskega petja, kot bi sicer. Nisem imela poznanstev, nisem vedela, koga naj vprašam za nasvet. Zdaj ko vodim zbor v Ljubljani, sicer zelo rada grem tja, vendar sem vesela, ko se peljem domov, kjer je zame pravi raj, pa čeprav vem, da me čaka ogromno dela.

Glede na to, da bova intervju objavili v Listu, reviji, ki je najbolj »doma« v Šoštanju, bi vas nekaj več vprašala o MePZ Svoboda. Vaše delo je gotovo načrtno. Skrbite za ohranjanje domače pesmi s tem, da višate izbor in tudi nivo kvalitete. Imate pri tem kakšno pomoč, zgled, ali je to prepuščeno samo vam?

Repertoar zbora je zelo raznolik, vedno bolj. Še vedno prisegam na klasične zborovske slovenske in tuje skladbe in umetnike. Zelo radi pojemo slovenske ljudske pesmi. Živimo pa v obdobju, ko ljudje radi slišijo kaj lahkotnejšega, zato smo v program skladb uvrstili tudi priredbe Avsenikovih in z njimi nastopili na Avsenikovem večeru, pojemo tudi zabavno glasbo.

Vodi me pravilo, da moramo peti tudi za širši krog poslušalcev. Zbor seveda najbolj napreduje ali vsaj vzdržuje svoj umetniški nivo z izvajanjem težjih zborovskih skladb, a te so mnogim poslušalcem prezahtevne, da bi jih razumeli in ob njih uživali. Na zborovskem področju smo, žal, premalo razgledani, kljub hitremu vsesplošnemu razvoju.

Pevci v zboru mi zaupajo in mnogokrat rečejo, da vedno izberem zelo dober program. Poslušam posnetke zborov, novih in tudi starejših skladb. Zelo veliko časa porabim, da izberem skladbo. Mora mi biti všeč. To je zelo pomembno, saj le tako jo lahko dobro učim. Ne želim koga posnemati. Imam svoje poglede in cilje. Vedno se odločam skupaj s pevci ali pa jim pojasnim, zakaj sem se odločila za določeno skladbo. Po tolikih letih vodenja mi že zaupajo.

Mogoče ne bi bilo odveč naštetih uspehe zbora v času vašega delovanja, s tem da lahko na kratko poseževa tudi nastanek in razvoj zbora.

Zbor Svoboda deluje že od leta 1969, nastal je iz cerkvenega mladinskega zbora, jaz ga vodim od leta 1982. Zbor je v letih delovanja kvalitetno rasel in se udeležil državnih tekmovanj. Naša pesem ter prejel eno zlato, pet srebrnih in šest bronastih plaket mesta Maribor ter bronasto na mednarodnem tekmovanju v Mariboru.

Zbor gostuje doma in v tujini, tudi v Švici in na Nizozemskem, v zadnjih letih dobro sodeluje z orkestrom Simfonika in zborom Mavrica z Vrhnike. Zbor je posnel leta 1995 kaseto in zgoščenko Zaljubilo se je sonce in leta 2001 zgoščenko To smo mi, snemal je za Radio Ljubljana. Trenutno je aktualno naše sodelovanje v oddaji Spet doma, v jeseni bo zbor praznoval 40. obletnico delovanja. To je samo na kratko o zboru in seveda ne vse. V zboru je okoli petintrideset pevk in pevcev.

Kaj pa vaši osebni uspehi? Leta 1998 ste dobili visoko priznanje: občanka Občine Šoštanj. Glede na to, da je od tega minilo 11 let in s tem tudi 11 let ustvarjanja, me zanima, če gledate na

to priznanje enako kritično kot tedaj, ko vam je morda kdo očital, da ste ga dobili prezgodaj.

Priznanje mi zelo veliko pomeni. Ni se pa pri meni nič spremenilo. Ne glede na to, ali ga imam ali ne, ostajam ista in delam tako, kot sem delala prej. Nikoli nisem delala zato, da bom kaj dobila. Lahko samo rečem, da se tisti, ki mi to očita oziroma mi je očital, naj vpraša, če bi se on odrekel tolikšnemu prostemu času. Pravzaprav od svojega trinajstega leta nisem imela prostih vikendov, se pravi, ne samo jaz, tudi moji domači. Po enajst vaj tedensko, kje pa so nastopi ...?

Očitke sem se navadila sprejemati, skušam iz njih izluščiti nekaj sebi in prid, da bom boljša

... Sicer pa je zelo veliko ljudi, ki me podpirajo, vzpodbujajo, tudi pohvalijo moje delo, če pa pri sebi mislijo drugače, pa to ni moj problem. Vem le, da sem se mnogokrat žrtvovala, žrtvovala tudi prosti čas moža in otrok, da sem bila vedno in povsod prisotna zdrava ali bolna. Takšna sem in takšna bom ostala, dokler bom dejavna.

Ostala pa sem, čeprav že dvajset let ne živim v Šoštanju, s svojim delovanjem še vedno zvesta Šoštanju, tako v prosveti kot v cerkvi.

Odlikuje vas tudi pedagoško delo. Kakšen je vaš pristop do mladih, ki bi se želeli udeleževati na glasbenem področju ali temu posvetiti vsaj svoj prosti čas, če že ne kaj več?

Otroke imam zelo rada, zato mi z njimi ni težko delati. Zelo je pomembno, da jih navdušiš za petje v zgodnjem otroštvu. Precej seminarjev sem vodila na to temo, kjer sem razlagala, kako pomembno je začetno obdobje. To obdobje v vrtcu potrebuje največje strokovnjake. Seveda pa ni dovolj da si strokovnjak. Moraš biti tudi dober, ljubeč, duhovit, potrpežljiv in vztrajen vzgojitelj, ki vidi pred sabo končni rezultat. S pevci se moraš družiti tudi na izletih, zabavah. Moraš jih razumeti in poslušati. Istočasno pa morajo imeti do zborovodja spoštljiv odnos.

V letošnjem letu sem tudi mentorica študentom na Akademiji za glasbo v Ljubljani, ki vodijo »cicizborčke« v ljubljanskih vrtcih in pripravljajo pevce za kasnejše prepevanje v zborih ljubljanske Glasbene matice. Ko pevca zastrupiš s glasbo, ji bo ostal zvest skozi celo življenje. S tem je ves trud poplačan.

Bi lahko rekli, da ste si zamišljali svoje življenje na tak način? Kaj imate v načrtih v zvezi z zborom, ki ga uspešno vodite, in kaj imate v načrtu na osebnem področju?

Vedno sem imela veliko dela, ki me je gnalo skozi vsa ta leta. Nikoli nisem poznala besede, da mi je dolgčas, da nimam kaj početi. Zato tudi nisem dosti razmišljala, ali moje življenje teče tako, kot sem si ga zamislila. Zagotovo pa vem, da sem srečna in da me skozi življenje zagotovo vodi božja volja.

Z zborom bomo v jeseni praznovali štiridesetletnico. Glede na naša udeleževanja v zadnjem obdobju bo tudi koncert zelo raznolik. Program bo sestavljen iz skladb tako rekoč »za vsako uho nekaj«. Nekoč sem poslušala predavanje znanega švedskega zborovskega dirigenta, ki je vseskozi poudarjal: »Pevci morajo peti tudi za poslušalce«. Zato skušam pri izbiri skladb posegati po zelo različnih programih.

Interesi so različni, vendar je tudi naš sestav zbora zelo raznovrsten. Vsi se moramo prilagajati. Po pravici povedano, tudi sama bi rada kdaj izvajala kakšne težje skladbe, pa bi nam vzele preveč časa in morda tudi kakšnega od pevcev odvrnile od sodelovanja. Zbor je kot družina, kjer se moramo vsi prilagajati, popuščati. To vedno ni lahko. Sploh v današnjem času, ko smo ljudje malo bolj razdražljivi. Če pa nam to uspe, pa se zagotovo čuti pri naših nastopih.

Seveda pri tem pogovoru ne moreva mimo oddaje Spet doma, katere gost ste in se vzpenjate tudi čedalje više. Na kakšen način so vas povabili v oddajo?

Oktobra lani sem prejela klic Maria Galuniča. Želel je, da se sestanem. Predstavil mi je zborovske TV oddaje, ki so jih predvajale že nekatere znane televizijske hiše po svetu. Nekaj podobnega so si zamislili tudi v naši nacionalni televiziji. Bila sem presenečena, da so se odločili za zbor, ki so v zadnjih letih na televiziji in radiu kar nekako zapostavljeni v primerjavi z različnimi ansambli. Dorekla sva nekaj organizacijskih stvari, ki se pri vsem tem pojavijo. Ob tem me je povabil tudi k sodelovanju. Seveda pride v poštev samo zabavna glasba – pop glasba. Poslušal je našo zgoščenko in že imel ustvarjeno podobo našega petja. Svetovala sem mu, da se obrne za nasvet še na JSKD RS in pridobi podatke ostalih zborov in jih o oddaji tudi seznani. Precej časa sem razmišljala, ali se naj za sodelovanje odločim, saj sem vedela, da mnogim zborovodjem ta vrst ni pogodu in tudi sama v prvi vrsti ne prisegam nanjo. Prišla sem do zaključka: »Če gremo na tekmovanje, pojemo primeren, zahtevnejši program in lahko tam dokažemo svoj nivo.« To pa je popolnoma drugačna zadeva. Zdelo se mi je prav, da populariziramo zborovsko glasbo, pa čeprav na takšen način. Pogovorila sem se s pevci in tudi oni so se odločili za sodelovanje. Že pri pripravi prve skladbe smo videli, da vse

pa tudi ni tako enostavno, kot zglada. Treba je narediti tudi koreografijo in to za »statične zboriste« pomeni nekaj novega. Poleg tega se moramo tudi zavedati, da je petje v živo in preveč koreografije lahko tudi škodi. Imeli smo v svojem repertoarju precej tujih, zahtevnih zabavnejših skladb in odločitev, kaj peti, je bila zelo zahtevna. Raje sem se odločila za lažje priredbe, saj zahtevnejše harmonije zaradi premalo mikrofонов in gibanja ne pridejo do izraza. Že po prvem nastopu smo bili presenečeni nad gledanostjo oddaje in to, da so poslušalce pritegnili ravno zbori, ne toliko različni gostje. Ljudje, ki prej nikoli niso poslušali zborov, so sedaj zelo navdušeni. Morda se bodo sedaj lažje odločali za obisk zborovskih koncertov? Potem bo cilj dosežen. Poslušalce moramo počasi izobraževati in nikakor ne s samo zahtevnimi skladbami. Razumeti moramo eden drugega. Poslušalci (govorim o širši množici) potrebujejo sprostitev, zabave, pevci in zahtevnejši poslušalci pa nujno morajo peti za svojo dušo tudi kaj težjega, umetniškega.

Lahko našim bralcem zaupate kaj iz zakulisja?

Glede na to, da sem na RTV že pet let, zakulisje takšnih in podobnih oddaj precej dobro poznam. Zelo sem si želela, da zakulisje spoznajo pevci in vidijo, kako takšna oddaja poteka v živo, koliko tehničnega osebja in rekvizitov je potrebno v zakulisju, koliko zanimivih, znanih obrazov je kar naenkrat na kupu ... In nenazadnje tudi dejstvo, da tvoj nastop doma spremlja in ocenjuje mnogo gledalcev. Moram reči, da je ekipa na čelu z Mariem zelo prijazna, da v glavnem poteka vse po dogovoru in vzdušje je odlično. Med generalko in nastopom v oddaji imamo precej časa, kar pa pevci izkoristimo za sprehod po stari Ljubljani, klepet, kavico in če je primerno vzdušje, tudi kakšno zapojemo. To druženje je za pevce najpomembnejše, še bolj kot sam nastop

in uvrstitev. Vsi zbori, ki sodelujejo v tej oddaji, lahko zmagajo. To je odvisno od gledalcev, ki glasujejo. Vsi se trudimo po svojih močeh. Vedeti je treba, da ima vsak zbor še druge obveznosti. Moram se zahvaliti podpori Šoštanjčanov in vseh iz okoliških krajev in seveda vsem gledalcem, ki smo jim všeč in glasujejo za nas. Mi se vseskozi trudimo, da kraj kar najlepše promoviramo, ne samo v tej oddaji, ampak povsod, kamor pridemo, smo ponosni, da smo iz Šoštanja.

Imate v življenju kakšno posebno željo ali pa kakšen cilj, ki vas žene?

Nikoli nisem imela zelo visokih ciljev. Vse kar sem dosegla, je prišlo spontano, hkrati z mojim vztrajnim delom. 120 let vodenja zborov (34 let cerkveni zbor, Vokalna skupina Mihele 15 let, OPZ in MPZ na OŠ Šmarno ob Paki oba po 20 let, OPZ RTV SLO 5 let in ne nazadnje MePZ Svoboda 27 let). Po teh podatkih sodeč, sem že za v pokoj, a včasih se mi zazdi, da šele zdaj znam učiti, kot sem si včasih želela, in bi morda bilo škoda odnehati.

Želim, da bi otroci našli pravo pot v življenju, da bi bili srečni, pošteti, zadovoljni in zdravi. Glasbo imajo vsi radi. Takšno in drugačno in znajo biti dovolj kritični.

Želim si, da bi lahko več ur preživela doma na kmetiji v Zg. Šaleku, ki sva si jo z možem Francem kupila. Rada delava in to je najino zadovoljstvo. Franček se ukvarja z raznovrstnimi živalmi od ovc, oslov, koz, konjev, s psom, mucami, krmi sinitke in pri tem pozabi na stresne trenutke. Jaz pa imam zelo rada lep, urejen vrt, veliko cvetja na balkonih ... Kolikor imajo otroci časa, nama tudi pomagajo. Sama zase sva precej skromna. Bolj malo si privoščiva. Skupaj sva pri zboru, odšla pa sva pred leti k najini varovanki v Afriko. Sicer ne potujeva, saj se nama zdi doma najlepše. Rada se druživa s prijatelji in sosedi, če je le čas.

SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV

Izbrati eno od toliko možnosti, ki nam jih življenje nudi, kreniti na eno pot od mnogih, držati se te poti, vztrajati, stremeti za ciljem in ne begati sem ter tja ... Za današnji svet izredno težka naloga! Poti je res veliko in ob novih in novih priložnostih bi se človek vprašal: »Se je danes še moč držati le ene poti?«

Dokaz, da v to še ni dvoma, je bila pisana množica ljudi, ki se je v soboto, 9. maja 2009, zbrala pred šoštanjsko župnijsko cerkvijo, da bi se skupaj veselila, da vztraja na začrtani poti – na poti krščanskega zakona.

Na povabilo gospoda dekana Jožeta Pribožiča in župnijskega pastoralnega sveta smo se zbrali pari, ki v letu 2009 obhajamo zakonski jubilej, deljiv s številko 5. Letošnje srečanje je bilo že šesto zapored. Na veliko veselje organizatorjev gospoda dekana s sodelavci, je bil odziv povabljenih presenetljiv.

Tudi letošnje srečanje smo začeli s slovesno sveto mašo, ki jo je ob somaševanju obeh kaplanov daroval g. Pribožič. Med mašo, ki so jo polni hvaležnosti za prehojeno pot sooblikovali zakonski pari, nas je g. dekan

Zlati zakonci / foto: Marjan Tekauc

povabil, da v svetu, v katerem živimo, poskušamo živeti kot Kristusove priče in črpamo iz milosti, ki nam jo daje zakrament svetega zakona. Med mašo smo obnovili poročno obljubo in se v molitvi priporočili Bogu za nadaljnje varstvo naših zakonov in družin.

Župnijska obvestila

1. junij 2009 – binkoštni ponedeljek – Marija, Mati Cerkve – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

7. junij 2009 – nedelja Svete Trojice – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 9.45
- Ravne ob 11. uri

11. junij 2009 (četrtek) – Sveto Rešnje Telo in Kri – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

14. junij 2009 – 11. navadna nedelja – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 s telovsko procesijo
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri
- Bele Vode ob 10. uri s telovsko procesijo
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 9.45
- Šentvid na Slemenu ob 16. uri

21. junij 2008 – 12. navadna nedelja – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7., ob 8.30 in ob 11. uri slovesnost zlate maše
- šoštanjka mestna cerkev ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 9.45

28. junij 2009 – 13. navadna nedelja – svete maše:

- šoštanjka župnijska

- cerkev ob 7. in ob 8.30 šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri s telovsko procesijo
- Topolšica ob 9.45

29. junij 2009 (ponedeljek) – sv. Peter in Pavel – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

5. julij 2009 – 15. navadna nedelja – sv. Ciril in Metod – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 9.45
- Sv. Anton ob 11. uri s telovsko procesijo

ORATORIJ 2009

Letošnji Oratorij nosi naslov Nate računam! Po njegovi vsebini bomo v naši župniji od torka, 30. junija, do nedelje, 5. julija, otrokom v ključnih potezah predstavili življenjsko pot in značaj sv. Frančiška Asiškega. Že sam naslov označuje Frančiškovo življenjsko nalogo, ki mu jo je Bog zaupal v molitvi pred križem v cerkvi sv. Damjana: »*Pojdi in popravi mojo Cerkev.*« Bog je računat na Frančiška, da je on tisti, ki bo popravil njegovo Cerkev. Frančišek je prav tako računat na Boga, saj se je odpovedal vsemu zemeljskemu premoženju in vse svoje upanje stavil samo vanj. Frančišek je ustanovil redovno družbo manjših bratov, računat je na svoje brate in jim zaupal. Njegovi bratje so na enak način računali na Frančiška.

In tako tudi animatorji naše župnije računajo na starše in otroke, da se bodo z veseljem odzvali povabilu na Oratorij. Prijavnico poiščite v župnijski pisarni ali v cerkvah naših treh župnij in jo oddajte čim prej. Otroci, lepo vabljeni!

ŠKOFIJSKI FESTIVAL MLADIH

Škofijski festival mladih je potekal 18. 4. v vseh treh škofijah Mariborske metropolije. Tako smo se mladi iz celjske škofije zbrali v Vojniku v osnovni šoli. Po uvodnem delu so sledile delavnice. Potekale so športne delavnice, glasbena, ustvarjalna in novinarska delavnica. Poleg delavnic pa se je odvijal kviz mladih, ki so se ga udeležili mladi iz Belih Vod. Kviz je imel naslov MUČENEC OB MURI in je govoril o prekmurskem duhovniku Danijelu Halasu. Po vsem tem živzavu pa je v tamkajšnji cerkvi sledila sveta maša, ki jo je vodil nadškof in celjski upravitelj dr. Anton Stres, ki je nas mlade opogumil, naj bomo z veseljem Njegove priče. Ampak to še ni vse. Fantje so v nogometu zasedli 1. mesto in tako osvojili pokal, dekleta pa so za sodelovanje pri odbojki zasedla 4. in 6. mesto. Kaj pa kviz? Jerneja, Natalija in Igor, ki so zastopali mlade iz Belih Vod, so se seveda veselili osvojenega 4. mesta, kar pa pomeni, da so morali na finalni del kviza, ki je potekal 25. 4. v Mariboru na dvorišču mariborskega bogoslovja. Tja so prišli mladi iz vse mariborske metropolije. Našim tekmovalcem je šlo zelo dobro in na koncu so zasedli 2. mesto. Zmagala je ekipa iz Črenšovcev.

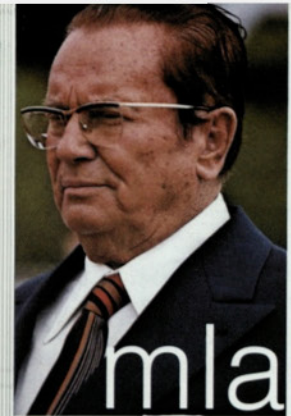
→ Če bi bilo vse lahko, bi bilo vse dolgočasno, pravi neki mislec. Tako je tudi naše življenje stekano iz težkih in manj težkih trenutkov. Sprejeti nekoga za svojega, mu obljubiti zvestobo in ljubezen v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju do konca svojega življenja – to je obljuba, ki jo dajemo zakonci drug drugemu ob podelitvi zakramenta svetega zakona. Ker pa smo krhki in slabotni, bi pod težo teh besed lahko omagali, če ne bi zaupali, da nam Tisti, ki nas je na to pot poklical, stoji noč in dan ob strani.

Biseri zakonci / foto: Marjan Tekauc

Srebrni zakonci / foto: Marjan Tekauc

Dan mladosti

Se še spominja(mo)te

Rdeče rutke, modre pionirske čepice in Štafeta mladosti

besedilo in foto: Nastja Stropnik Naveršnik

Izvor dneva mladosti

25. maj je dan dveh pomembnih dogodkov; je dan mladosti in rojstni dan predsednika nekdanje SFRJ Josipa Broza Tita. Ta dva dogodka pa nista po naključju istega dne. Čeprav je bil Titov pravi rojstni dan 7. maja 1892, so mu kasneje, še v njegovi mladosti, zapisali v dokumente dan rojstva 25. maj. Leta 1945 so takratnemu predsedniku prvi čestitali delavci iz tovarne orožja iz Kragujevca in mu podarili štafeto. Leto zatem je prvi mož nekdanje SFRJ na svojo željo razglasil svoj rojstni dan za praznik vseh mladih. Tako se je 25. maja 1946 prvič praznoval »dan mladosti«.

Štafeta mladosti

Iz podarjene štafete, ki so jo Titu poklonili delegati podjetja, je nastala Titova štafeta oz. Štafeta mladosti. Štafeta je vsako leto štartala iz drugega mesta in druge republike. Prvič iz Kumrovcu, rojstnega mesta Tita. Potekala je skozi vse jugoslovanske republike in svojo pot zaključila 25. maja v Beogradu na stadionu Jugoslovanske ljudske armade. To je bil vrhunec

dogodkov, ki so potekali ob tem: športne prireditve, proslave v šolah, na katerih se je prepevalo in recitalo – z modrimi pionirskimi čepicami na glavah in rdečimi rutkami okrog vratu. Na stadionu je posebej izbrani pridni učenec predal štafeto Titu in mu izrekel voščilo ob rojstnem dnevu. Štafeto, ki je potovala po celi državi, so lahko nosili le mladi, ki so se izkazali pri učenju, družbeno političnem delovanju ali dobri športniki. To je bila za vsakega velika čast, četudi jo je nesel le v sosednje mesto, zlasti pa velika čast za tistega, ki jo je predal Titu. Štafetna palica je bila iz lesa ali železa, na vrhu je imela zvezdo ali baklo.

Prvi je štafeto predal Mika Tripalo, takratni predsednik centralnega mladinskega komiteja. Štafeto smo imeli priložnost predati tudi Slovenci: Stanka Gorišek iz Celja, gimnastičar Miroslav Cerar, Vojko Mahnič iz Izole in vojaški pilot Mirko Anžel.

Zadnjo štafetno palico je Josipu Brozu Titu predala študentka iz Prištine Sanija Hiseni in mu voščila za njegov 87. rojstni dan. Naslednjega leta, 4. maja 1980, je Tito umrl.

Tudi po njegovi smrti se je mladinski praznik obdržal, a le za nekaj let. Zadnja štafeta leta 1987 je doživela polom, praznovanje dneva mladosti v tej obliki pa se je končalo.

Dan mladosti nekoč

25. maj je nekoč veljal za najpomembnejši praznik mladine v nekdanji SFRJ. Mladi iz vrst pionirjev so bili tega dne sprejeti v ZSMJ, ob tem so potekale številne glasbene, športne in kulturne prireditve. Mladim je vstop v ZSMJ, sodelovanje v delovnih akcijah in druženju z ostalimi narodi nekaj pomenilo. Slogan bratstva in enotnosti je povezoval narodno razdrobljeno Jugoslavijo.

Kumrovec danes

Rdeče rutke, modre pionirske čepice, jugoslovanske zastave in stih partizanskih pesmi so pojmi, s katerimi bi lahko opisali ozračje v Titovem rodnem Kumrovcu 25. maja zadnja leta. Tudi nekatere nekdanje republike SFRJ se še spominjajo dneva mladosti in štafete.

Današnji dan mladosti v Sloveniji

Zanimanje po dnevu mladosti v Sloveniji v zadnjih letih narašča. Naj omenim, da so na Primorskem lani organizirali že četrtič zapored pohod mimo Titovih napisov, številne študentske zveze in druge

organizacije, privlačne za mlade (tako za mlade po starosti kot tudi mlade po srcu) prirejajo že tradicionalne zabave z dobro glasbo, pijačo in jedačo. Študentje Šaleškega študentskega kluba so s pomočjo študentskih klubov na poti iz Kumrovcu prinesli Štafeto mladosti na Velenjski grad in tako odprli 19. Dneve mladih in kulture. Kaj je 25. maj, se ve. Strah, da bi mladi pozabili na svoj praznik in priložnost za dober žur, je torej popolnoma odveč. Drži pa, da se pozablja pomen dneva mladosti, njegov nastanek in dogajanje ob 25. maju, kakršno je bilo včasih nekdanje SFRJ.

Kaj o praznovanju dneva mladosti, štafeti, rdečih rutkah in mladosti menijo Šoštanjčani?

Petra Plantak, dijakinja, Šoštanj

Dneva mladosti ne praznujem. Vem, kdaj je, ampak mi ni nikoli toliko pomenil, da bi se mi ga zdelo vredno posebej praznovati. Slišala sem za Štafeto mladosti, ampak me ni nikoli dovolj zanimalo, da bi se natančneje pozanimala, kaj se je

dogajalo v starih časih.

Mislím, da obstaja meja, kdaj se konča mladost. Ne bi je sicer postavljala, ker je pri vsakomer drugačna, ampak vsi moramo enkrat prevzeti polno odgovornost za svoja dejanja. Pa ne mislim pravne.

Mislím, da si lahko za vedno mlad. Biti mlad ni isto kot mladost. Niso še odkrili čudežnega zdravila proti staranju, zato ne moremo ostati večno mladi po videzu, lahko pa ostanemo v duši. Kot pravijo: »Star si toliko, kot se počutiš.«

Mladost je starostno obdobje, prehod, v katerem odrasčaš in si izoblikuješ osebnost. Je tudi najlepši čas v življenju, poln veselja in zabave. A vse enkrat mine in tudi svoboda mladostnikov se izgubi v vsakodnevnih opravilih odraslih.

Mislím, da nikoli v življenju nisi popolnoma svoboden, saj te na vsakem koraku omejujejo pravila družbe. Upam pa, da lahko, če že ne svobodni, ostanemo vsaj mladi v srcu, ko odrastemo. Da preživiš stresno življenje današnje generacije, moraš imeti v sebi vsaj malo mladostniške norosti.

Vanja Jazbec, dijakinja, Gaberke

foto: arhiv Premogovnika

Mojca Kolar,
dijakinja, Topolšica

Dan mladosti je bil dan, ki ga je v takratni Jugoslaviji praznovala jugoslovanska mladina. To je bil dan, ko se je rodil Josip Broz Tito. Mislim, da so ravno zaradi njegovega rojstva izbrali takšno ime, ker je Tito imel zelo rad mladino. Stara mama mi je veliko pripovedovala o Titu in o življenju v Jugoslaviji. Včasih pogovor nanese tudi na spomine moje mame in brata, ko sta bila »pionirčka« in sta nosila rdeče rutke in recitala pesmi, na kar sta zelo ponosna. Moram priznati, da je zanimivo poslušati o teh stvareh.

Pravijo, da ko si mlad, si »neumen«, in verjamem, da tega ne pravijo kar tako. Ko si mlad, imaš možnost početi in narediti veliko stvari, ki ti kasneje niti na kraj pameti ne bi prišle. Zato je zame mladost najlepše obdobje, v katerem se največ naučiš, spoznaš in si izoblikuješ svojo osebnost. Mislim, da si vsak želi slišati, da meja starosti ne obstaja. Včasih se ti lahko zgodi dogodek, ki te prisili, da odrasteš hitreje, kot bi bilo potrebno. Mislim, da se ta meja nekako začrta, ko odrastemo, kar se pozna v našem načinu razmišljanja in dejanjih. Pravijo pa, da je v vsakem izmed nas otrok, ki nikoli ne odraste; ne glede na starost.

Neja Kaligaro,
dijakinja, Lokovica

Dneva mladosti ne praznujem. Starši so mi pripovedovali o Štafeti mladosti in Titu, vendar vedno samo v fragmentih, če je beseda slučajno nanesla. Mladost mi pomeni predvsem najstniško brezskrbnost in svobodo, ki ti jo z leti omejujejo. Verjamem, da si mlad in svoboden toliko, kolikor se počutiš. Meja med mladostjo in starostjo po mojem ne obstaja. Mladost le spreminja svojo obliko.

Rok Atelšek,
študent, Ravne

V obdobju SFRJ je bil dan mladosti praznik jugoslovanske mladine. Dan mladosti vsekakor praznujem. Uradno sicer danes to ni več praznik, toda mnogo ljudi še vedno veže spomin na tiste čase in se tega z veseljem spominjajo. To je bila

Mladinci RLV so imeli posebno čas popeljati štafeto skozi območje rudnika. / foto: arhiv Premogovnika

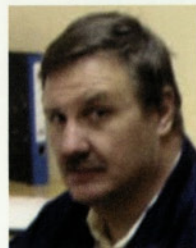
gotovo dobra priložnost, ko so tudi mladi dobili svoje mesto v družbi; bila je tudi priložnost medgeneracijskega povezovanja in sodelovanja. Vse, kar v današnji družbi manjka.

Starši in stari starši so mi pripovedovali o Titu, Štafeti mladosti, rdečih rutkah in recitalih. Gre za pomemben del naše preteklosti, zato bi jo bilo škoda kar tako pustiti. Sploh pa so bili vsi naši starši in stari starši večino časa del te zgodbe, zato se teh dogodkov še posebej dobro spominjajo. So pa to spomini, polni nostalgij in veselih dogodkov.

Mladost mi pomeni ogromno priložnost, da spoznam svet okoli sebe. Pomeni mi možnost, da spoznam prave prijatelje, ki mi bodo kasneje stali ob strani. Gotovo nekaj lepega in seveda pomembno čakalnico za nadaljnje življenje, kjer si bom pridobil mnoge izkušnje.

Prav gotovo obstajajo nekatere prelomnice, ki pomenijo vstop v druge sfere življenja. Toda mladost je vendarle stvar, ki je lahko nekaj večnega. Mladost je nekaj, kar ne mine. Vedno smo namreč lahko mladi po srcu.

Gospod Branko Smagaj, zaposlen na Premogovniku Velenje, o spominih na predajo Štafete mladosti skozi Velenje leta 1987

Branko Smagaj

Kako se spominjate dne, ko ste sodelovali pri predaji Štafete mladosti leta 1987?

Bil je to za takratni čas poseben dan. Mladinci RLV smo imeli posebno čas štafeto popeljati skozi območje rudnika, čeprav je bila ideja štafeto popeljati tudi skozi jamo, vendar zaradi organizacije oziroma časovne stiske to ni bilo možno. Večino poti je štafeta

prepotovala v avtomobilih.

Kaj vam je takrat pomenil ta dogodek?

Za sam dogodek smo porabili kar nekaj priprav, pridobiti je bilo potrebno nekaj dovoljenj, plačilo pa je bilo sprejeti štafeto medse; na kratko bil je izreden. Poudariti je treba, da je bila to zvezna štafeta.

Je bila velika čast, da ste bili med izbranci, ki so predali štafeto?

Ker je bilo nosilcev malo, je bila seveda velika čast prejeti štafeto v roke in jo po nekaj deset metrih predati v roke drugemu. Za nosilce so bili takrat načeloma določeni najzaslužnejši mladinci.

Če primerjate dan mladosti nekoč in danes – menite, da je imel praznik včasih pri mladih večji pomen kot danes?

Ta dan je bil takrat nekaj drugačnega kot danes, mladi smo tega dne pripravili kar nekaj prireditve, nekaj mladih se je tudi udeležilo osrednje proslave v Beogradu, tam pa so bili občutki drugačni, pa čeprav se je to dogajalo po smrti Tita. Dogajalo se je bistveno več kot danes, kar je seveda razumljivo. Ta dan smo imeli mladi takrat samo zase, za svoj praznik, kar se je odražalo na vsakem koraku.

Redki posamezniki mlajših generacij sploh vedo za dan mladosti, praznovanje (v takšni obliki kot nekoč) izginja in tudi nastanek dneva mladosti se pozablja. Štafeta palica, rdeče rutke, modre čepice in »Titovi pionirčki« tonejo v pozabo. Menite, da bi morali ohranjati spomin na te »stare čase«?

Spomin, vsaj na ta dan, bi bilo dobro ohraniti, vsaj iz tega stališča, da bi imeli mladi svoj dan. V nekaterih sredinah se v teh dneh dogajajo prireditve mladih in to tradicijo bi bilo dobro ohraniti. Poleg štafete pa smo v »naših« časih za dan mladosti menjali simbole pionirjev – čepica, rutica za simbole mladine, to se pravi za dan mladosti so sprejemali v vrste takratne ZSMS članke pionirske organizacije.

Napovednik

Junij 2009

PRIREDITEV

kavarna & Šoštanj

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

List

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

KDAJ	ZVRST	KAJ	KJE	VABI VAS
------	-------	-----	-----	----------

1. teden

torek, 2.6. ob 17:00	delavnica	TORKOVA PETA - ustvarjalnica za otroke in starše	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
torek, 2.6. ob 18:00	koncert	Prireditev Pozdrav poletju	Kulturni dom Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
četrtek, 4.6.	romanje	Župnijsko romanje v srednjo Italijo (od 4. do 7. junija)	Italija	Župnišče Šoštanj

2. teden

torek, 9.6. ob 18:00	koncert	Šola poje, Šoštanj poje	Osnovna šola Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
sreda, 10.6. ob 8:00	pohodništvo	Pohodniški izlet Šoštanj – Forhtenek	Šoštanj – Ravne	Pohodniška sekcija Društva upokojencev Šoštanj
četrtek, 11.6. 18:00	ples	Valeta osnovne šole Šoštanj	Telovadnica OŠ Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
sobota, 13.6. ob 16:00	rolanje	ŠOŠTANJ ROLA 2009 – tekmovanje v rolanju po ulicah Šoštanja	mestne ulice	Krajevna skupnost Šoštanj
sobota, 13.6. ob 19:00	koncert	ŠOŠTANJ ROLA 2009 – Rock koncert: Mary Land in Kačji pastirji	Trg svobode	Krajevna skupnost Šoštanj

junij 2009

3. teden

toerk, 16.6. ob 19.00	pogovor	kavarniški večer z Žarkom Petanom in Črtom Škodlarjem	Kavarna Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj in Kavarna Šoštanj
četrtek, 18.6. ob 19:00	razstava	Otvoritev likovne razstave	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 20.6.	planinstvo	Planinski izlet Ojstrc oz. Obir 2139m (lahka pot – celodnevni izlet)	Avstrija	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 21.6.	srečanje	Srečanje preseljenih z območja rudarjenja	Gaberke pri kozolcu	Kulturnica Gaberke

4. teden

torek, 23.6. ob 20.00	pogovor	Galerijski večer -gost Andrej Krevzel	Mestna galerija Šoštanj	zavod za kulturo Šoštanj
sreda, 24.6. ob 18:00	slovesnost	Prireditev ob Dnevu državnosti	Obležja NOB v Skornem	Turistično društvo Skorno
četrtek, 25.6.	planinstvo	Pohod po Ravenski poti	Ravne	Športno društvo Ravne Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 25.6.	planinsko	3. Družinski planinski tabor (od 25. do 28.6.)	Boč	Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 25.6. ob 17:00	delavnica	Delavnica: osvežilni napitki za vroče dni	gostišče Acman, Skorno	Društvo prijateljev mladine Skorno Florjan
petek, 26.6. od 19.00 do 03.00	koncert	Koncert za mlade SMALLFEST	Družmirsko jezero	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 27.6. od 19.00 do 03.00	koncerti	Koncert za mlade SMALLFEST	Družmirsko jezero	Zavod za kulturo Šoštanj
torek, 30.6.	religija	Oratorij za otroke (traja do 5.7.)	cerkev sv. Mihaela	Župnija Šoštanj

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
 KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Podobe kulture

ODKLANJANJE POSNEMANJA REALNOSTI

V aprilu so v Mestni galeriji Šoštanj gostili akademskega slikarja Silvija Arc Popoviča iz Ljubljane. Kipar in grafik se je predstavil s kipi in slikami pod skupnim imenom *Iz umetnikove delavnice*.

Z leve proti desni dr. Mirko Juteršek, Silvij Arc Popovič in animatorka programa. / foto: Dejan Tonkli

Silvija Arc Popovič (rojen 6. novembra 1950 v Mariboru) je kot akademsko izšolani kipar in grafik vsestranski umetnik. Že pri dvajsetih letih, to je 1970. leta, je samostojno razstavljal, se pravi dosti let preden mu je stekel študij na ljubljanski akademiji pri profesorjih Dušanu Tršarju in Bogdanu Borčiču. Že v začetku sedemdesetih let je neobremenjen s šolsko usmerjenostjo s samoumevnostjo zahrepenel pod vplivom

Dogodek so popestrili učenci GŠ FKK Velenje pod mentorstvom Janija Šuligoja / foto: Dejan Tonkli

modernističnih tokov po drugačnosti in bil tako med prvimi slovenskimi umetniki, ki je odklanjal mimetičnost (posnemanje realnosti) v umetniškem sporočilu.

Še večja svoboda likovnega izražanja s pomenom osebnega sporočila, ki ga po desetletjih umetnikove ustvarjalnosti z njegovimi številnimi nastopi v javnosti (in

tudi po svetu) sledimo v S. A. Popovičevem kiparstvu, pa predstavlja pravi intelektualni izziv in seveda tudi užitek. S svojo neobičajnostjo estetsko uglasenih kompozicij se približuje nadrealizmu. Ker združuje v svojem izboru nezdržljive predmete v novo podobo, se glede na materialnost svojih skulptur navezuje tudi na pop-art, ki ga pa vsebinsko pomembno nadgrajuje z inovativnimi tehničnimi posegi, saj povsem prekrije in izniči odpadni material, ki ga uporabi za gradivo.

Na razstavi so v kulturnem programu sodelovali učenci trobilne komorne zasedbe Glasbene šole FKK Velenje, oddelek Šoštanj, pod mentorstvom Janija Šuligoja. Razstavo je v okviru letnega programa pripravil Zavod za kulturo Šoštanj.

Milojka Komprej

PISATELJ NA OBISKU

Dan knjige, 23. april, so v Šoštanju počastili z obiskom pisatelja, urednika, člana DSP **Ivana Dobnika**. V zanimivem pogovoru z Milojko Komprej je razkril svojo ustvarjalno pot, ki ga vodi že iz časov celjske gimnazije. V letu 1980 je izdal svojo prvo pesniško zbirko *Osvobajanja*, v kasnejših letih jih je izdal še pet, zadnjo *Svetilnik* konec lanskega leta. Dobnik je končal filozofijo in primerjalno književnost v Ljubljani in se po

foto: Dejan Tonkli

kratki zaposlitvi podal na pot samostojnega književnika. Njegova dela so objavljena v osrednjih slovenskih literarnih revijah. Je tudi ustanovitelj Hiše poezije in glavni in odgovorni urednik *Poetikona*, revije za poezijo in poetično, ki je bila zasnovana že mnogo let nazaj.

Večer je bil izredno lep, poduhovljen, Ivan Dobnik je odličen sogovornik, dober interpret, dodatno pa je večer popestrila glasbena gostja **Aleksandra Cavnik**, mlada pevka, ki se vrača na glasbeno sceno.

M.K.

IN BODI JEKLO...

Melanšek razstavlja v BTC

»Domači umetniki se uspešno predstavljajo drugod. To izpričuje nedavno odprta razstava v predverju Kongresne dvorane Mercurius v BTC Ljubljana, kjer je te dni še na ogled razstava **Ljubomira Melanška** pod naslovom **In bodi jeklo**. Naslov izpričuje, da gre za skulpture, izdelane iz tega materiala. Odprta razstava, ki je bilo 12. maja, se je udeležil minister za visoko šolstvo **Gregor Golobič**, opaziti je

bilo tudi druge vidne predstavnike družbeno-političnega življenja. **Štefka Kučan** je avtorju posebej čestitala. O njem in o njegovem delu, ki ni samo delo ustvarjalca, temveč tudi mentorja, svetovalca, je spregovoril **dr. Ivan Polajner**, izredni profesor na Fakulteti za strojništvo, ki

foto: Dejan Tonkli

z Melanškom že dolgo sodeluje. Sokrajana in občana je pozdravil **Drago Koren**, podžupan Občine Šoštanj, ki je izrazil iskreno veselje nad njegovim delom, razstavo pa je odprl izredni profesor Naravoslovno tehniške fakultete, oddelka za materiale in metalurgijo, **dr. Peter Fajfar**.

Razstavo, ki jo je pripravila Sekcija Plamen pri društvu za varilno tehniko Ljubljana in Naravoslovno tehniška fakulteta Ljubljana, so podprli mnogi sponzorji, odprtja se je seveda udeležila Melanškova družina in veliko sokrajanov. Postavitev razstave je delo **Kajetana Čopa**, odprtje je vodila **Milojka Komprej**.

Ljubomir Melanšek je rojen leta 1955, po poklicu je varilec, po upokojitvi se ukvarja z umetniškim varjenjem. Njegova dela so nekaj posebnega, za material, ki si ga je izbral, bi kdo trdil, da je hladen in trd, a Melanšek mu zna izvabiti življenje. Temu delu in pa vrtnarjenju se posveča v celoti, svoja dela tudi uspešno promovira in prodaja.

M.K.

MAJSKI KONCERT OKTETA ZAVODNJE

Oktet Zavodnje za svoje krajanke vsako leto priredi pomladni koncert in tako se je zgodilo tudi letos. Fantje okteta so v maju znova povabili ljubitelje lepega petja v Kulturni dom v Zavodnje, kjer so skupaj z gostji, sekstetom **Anima Vita**, znova poželi velik aplavz občinstva, ki je povsem napolnilo dvorano.

Oktet Zavodnje deluje že 32 let. **Jože Grabner**, **Anton Grabner**, **Vlado Kompan**, **Janez Grabner**, **Miro Perovec**, **Janko Stropnik**, **Milan Sovič** in **Gregor Rebersak** pa so zasedba, ki jo slišimo skupaj prepevati zadnja štiri leta.

Predsednik Okteta Zavodnje **Miro Perovec** pravi, da se po vseh teh letih vsi člani okteta še vedno z velikim veseljem zberejo vsak torek in petek pri svojem dolgoletnem pevovodji Jožetu Grabnerju doma in pridno vadijo. In res je, da vaja dela mojstre. Namreč, dober glas sega v deveto vas in Oktet Zavodnje je gost na

Sekstet Anima Vita / oto: Dejan Tonkli

Oktet poje že 32 let / foto: Dejan Tonkli

marsikateri kulturni prireditvi v domačem kraju, domači občini in po Sloveniji. Prepevali so tudi v narodno zabavni oddaji Na zdravje, zelo ponosni pa so na vsakoletno udeležbo na Reviji zborov v Glasbeni šoli Velenje, kjer vsakič prejmejo odlično kritiko. Tako se ni čuditi, da jim je Občina Šoštanj pred dvema letoma podarila občinsko plaketo.

»S pesmijo se lažje izrazimo, kako mislimo, čutimo in živimo. Zato radi prepevamo in to si želimo še vrsto let!« pravijo fantje Okteta Zavodnje.

Maša Stropnik

OSKAR & PETER

V maju sta se v Mestni galeriji Šoštanj predstavila avtorja **generacije »44« Oskar Sovinc** iz Velenja in **Peter Petrovič** iz Slovenj Gradca, člana Društva šaleških likovnikov Velenje. Res da gre za ustvarjalca, ki svoj likovni izraz gojita ljubiteljsko, a sta v svojem ustvarjanju zelo uspešna in prepoznavna. V tem kontekstu je avtorja v Mestni galeriji Šoštanj predstavil akademski slikar **Denis Senegačnik**, ki je v otvoritvenem govoru poudaril njun neverjetni razvoj in nadgradnjo, ki jo dosegata z nenehnim raziskovanjem in izobraževanjem. V svoji likovni kritiki je med drugim zapisal:

foto: Dejan Tonkli

KAVARNIŠKI VEČER – MIŠA MOLK

Konec maja je potekal že drugi kavarniški večer, katerega gostja je bila Miša Molk, prva dama slovenske televizije, kot se je izrazil Črt Škodlar. V prijetnem ambientu Kavarne Šoštanj

foto: Dejan Tonkli

smo prisluhnili pripovedi o Mišinih začetki na televiziji, izvedeli, kje je preživljala otroške dni, pa tudi, kaj ji je šlo v šoli najbolj na živce. Šoštanja, kot pravi, sama prej še ni obiskala, pozna pa ga preko hčere Ule Furlan, ki je tukaj snemala film.

Miša Molk je slovenska novinarka, scenaristka, urednica in televizijska voditeljica. Prvih deset let je preživela na Vrhniki, potem pa so se preselili v Ljubljano. Na televiziji so jo najprej zavrnil, zaradi banalnih razlogov, nato pa jo povabili k sodelovanju. Na RTV Slovenija dela od leta 1976 (najprej je bila honorarna sodelavka v

uredništvu Mladinskega in otroškega programa, od leta 1989 pa kot redno zaposlena urednica in televizijska voditeljica). Med leti 1996 in 2004 je delala kot odgovorna urednica Športnih in razvedrilnih programov RTV SLO, nato kot vodja projektov RTV SLO, od maja 2008 pa

opravlja delo varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev RTV SLO.

Miša pravi, da jo pri televiziji zelo moti, da v današnjem času sploh ni več razlike med zasebnim govorom in govorom v javnosti (na radiu, televiziji ...)

Izvedeli smo tudi, da je bila v Moskvi in tam kar malce osamljena, saj se ji je zdelo, da se je slovenska delegacija malo izogiba.

Dobri dve uri sta kar prehitro minili in prepričana sem, da Mišina karizma in sproščenost nista nikogar pustili ravnodušnim.

Vesna Panič

Sožitje del Oskarja Sovinca in Petra Petroviča bi ne mogel opisati kot združitev vizualnega ali tematsko sorodnega. Oba namreč svojo potezo, ki je precej identična, uporabljata na povsem svojstven način, obenem združeno in zlahtno in vsak s svojim pristopom na svoj način.

Oskar Sovinc je rojen Šoštančan. Začel je z akvarelom, se izpopolnjeval z risbo in se preko mnogih znanih mentorjev izpopolnjuje še danes. Za risbo in grafiko je v preteklosti prejel certifikat kakor tudi najvišje priznanje za kakovost likovne ustvarjalnosti Zveze likovnih društev Slovenije – zlato paletu. Peter Petrovič je rojen v nemškem Blaubeurnu, diplomiral je na

Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani in svoja aktivna leta preživil v glavnem v gospodarstvu, bil pa je tudi poslanec v DZ. Tudi on se je likovno izobraževal pri številnih mentorjih in sodeloval v likovnih kolonijah ter delavnicah. Imel je že več samostojnih in skupinskih razstav.

Razstavo, ki bo na ogled od 10. junija, sta pripravila ob okrogli obletnici svojega življenja, v imenu občine in organizatorja Zavoda za kulturo Šoštanj je razstavo odprla **Maša Stropnik**, v kulturnem dogodku pa je prepričljivo nastopil **Zlatko Verzelak- Franc Vezela**.

Milojka Kompnej

ODPRTJE RAZSTAVE

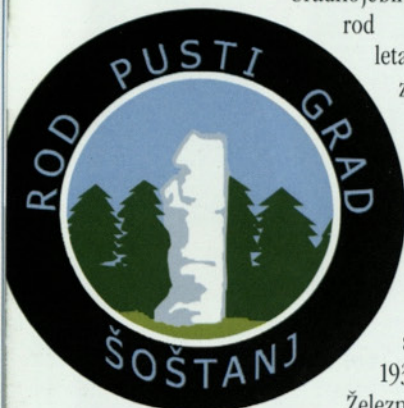
V **avstrijskem Pliберку** pa je bilo te dni odprtje skupinske razstave, na kateri sodelujejo tudi naši likovni ustvarjalci: **Vojko Babič, Franc Ravnjak, Drago Šumnik Luka, Miro Šumnik in Vlado Oremuž**. Čez mejo jih je pot zanesla v okviru Evropa fest na povabilo tamkajšnje zasebne galerije, ki stoji na Glavnem trgu. V njej se predstavlja skupno 27 avtorjev iz Avstrije, Nemčije in Koroške, vendar ima vsak svoj prostor, kjer pride do izraza njegovo lastno delo. Razstava bo postavljena do novembra, potem pa se bo najverjetneje selila v Salzburg. Do takrat pa lepo vabljeni na skok čez mejo in na ogled razstave Stefana Stefica. S tem boste dali priznanje tudi delu naših umetnikov, ki je prevečkrat prezrto.

Naša društva

50-letnica Rodu Pusti grad

Šoštanj

Bogata zgodovina taborništva v našem kraju

Uradno je bil naš taborniški rod ustanovljen leta 1959. A zgodovina taborništva sega že kar precej let nazaj. Prve pomembne skavtstva v Šoštanju so že v letu 1937, ko je Riko Železnik ustanovil skavtski steg, ki je že takrat

štel preko 35 članov. Le-ta je deloval do pričetka 2. svetovne vojne. Po vojni pa se je skavtsko začelo pojavljati v malo drugačni obliki. Zaradi drugačnih družbenih razmer skavtstvo ni bilo tako zaželeno. Zato so stari skavti v Sloveniji našli rešitev v imenu, ki so ga uporabljali predvojni gozdovniki (gozdovništvo je bilo gibanje, zelo podobno skavtskemu, a za razliko od njega ni nikoli delovalo organizirano). Ime se nas drži še danes. Govorim seveda o besedi »tabornik«, ki tako združuje vse najboljše od skavtskega in gozdovniškega gibanja. Taborniška organizacija je tako nastala 22. aprila leta 1951, kot 4. rod v Sloveniji pa je 2. avgusta 1951 nastal Kajuhov odred iz Šmartnega ob Paki, ki je bil takrat sestavljen iz 2 čet (četa Sivih orlov, ki je delovala v Šmartnem ob Paki, in četa Pustega gradu, ki je delovala v Šoštanju). A naša samostojna pot se je začela res leta 1959, ko smo ustanovili rod (tedaj odred) Pusti grad Šoštanj. Za ta korak se je potrebno zahvaliti predvsem družini De Costa, ki je bila takrat idejna in gonilna sila razvoja taborništva v Šoštanju. Prvi starešina rodu je bil prav Anton De Costa, 1. načelnik rodu pa njegov sin Tone De Costa, ki je sedaj starešina Šaleške zveze tabornikov in starešina rodu Jezerski zmaj Velenje. Taborništvo se je takoj trdno zasidralo v našem kraju. Med mladimi je bilo taborništvo pravi hit, saj se je članstvo strmo dvigalo. Sledila so prva taborjenja (1960 in 1961 Šobec, 1962 Vinica v Beli krajini, 1963 in 1964 Hvar, 1965 in 1966 Bohinj, od leta 1977 do 1991 v Savudriji in sedaj že od leta 1967 naprej (42 let) v Ribnem pri Bledu). Pomembno pa je omeniti tudi že 30-letno tradicijo organizacij dnevnih taborov pod okriljem Društva prijateljev mladine Velenje (Šoštanj, Zavodnje, Sleme, Golte).

Kmalu sta taborništvo v roke prišla Gusti in Teja Podgoršek, ki sta pomemben del rodu še danes. Med pomembnimi člani rodu pa je bilo mnogo zelo znanih Šoštanjčanov, ki so ogromno pripomogli k razvoju taborništva.

V 50. letih smo tako vzgojili ogromno mladih v poštene ljudi, taborništvo je zlezlo pod kožo res mnogim, naša bogata tradicija uspehov na državnih mnogobojih v taborniških disciplinah nas uvršča med najtrofejnije taborniške rodove v Sloveniji, pokazali in dokazali smo se na različnih ravneh naše krovne organizacije Zveze tabornikov Slovenije ter ime našega rodu in kraja ponesli na skoraj vse celine sveta. 50-letnico smo skušali zaznamovati na kar najboljši način. Najprej smo v mesecu marcu odprli fotografsko razstavo z imenom Nekoč in danes, 16. maja smo organizirali vesela srečanja in istega dne zvečer pripravili svečano proslavo ob 50-letnici rodu. Ob tej priložnosti smo izdali tudi knjigo z naslovom Taborniki pod Pustim gradom, ki je bila zastoj na voljo po koncu proslave.

Veselo na veselih srečanjih!

Sobota, 16. maja, je bila za tabornike iz Šoštanja nadvse težko pričakovana. Ob sklopu praznovanj 50-letnice taborništva v Šoštanju smo organizirali Vesela srečanja Koroško-Šaleškega-Zg. Savinjskega območja, namenjena MČ (medvedkom in čebelicam – taborniki, stari od 6 do 9 let) in GG (gozdovnikom in gozdovnicam – taborniki, stari od 10 do 14 let). Kar 130 udeležencev iz Slovenj Gradca, Polzele, Velenja, Pesja in Šoštanja je z igrivostjo in otroškim smehom napolnilo naše mesto.

Za nas organizatorje so se priprave pričele že dan poprej, sobota pa že ob 6. uri zjutraj. 30 prostovoljcev je pripravljalo delavnice in urejalo vse podrobnosti, ki so bile potrebne za organizacijo tako velike prireditve. Izkušnje

mladi rodovi / foto: SiNi

iz prejšnjih let so prišle zelo prav, navsezadnje smo leta 2003 organizirali Državni mnogoboj v Šoštanju za 600 udeležencev iz cele Slovenije in leta 2006 Vesela srečanja za 200 udeležencev.

Vse skupaj se je začelo svečano z dvigom zastave in taborniško himno. A tokrat se zastava ni dvignila na jamboru, kot je to sicer v navadi, ampak se je dvignila oz. spustila prav s simbola našega rodu ... Pustega gradu. Takoj po uvodnem zboru, ki je bil na igrišču za OŠ Šoštanj, so prijavljene ekipe tako nekaj čez deveto uro dopoldan krenile na pot, ki jih je vodila po celem Šoštanju. Zanje smo imeli pripravljenih 12 kontrolnih točk. S pomočjo zemljevida so morali le-te najti in na njih opraviti različne naloge. Te naloge niso bile preveč zahtevne. Na 1. KT (kontrolni točki) so imeli taborniški poligon, na KT 2 so se predstavili gasilci PGD Šoštanj, na 3. KT so se ekipe za spomin fotografirale pred pravim indijanskim tipijem, KT 4, 5, 6 in 7 so bile športno obarvane (KT 4 odbojarski poligon, ki ga je pripravil ŽOK Šoštanj, KT 5 košarka in KT 6 ciljanje v tarčo, na KT 7 na rokometnem igrišču so se odvijali boji med dvema ognjema), KT 8 je

tabor na Pustem gradu / foto: SiNi

bila v Kulturnem domu Šoštanj, kjer so si ekipe ogledale fotografsko razstavo Nekoč in danes, na KT 9 so sestavljali poseben mozaik, prav posebna KT 10 je bila na Pustem gradu, kjer so izdelovali lepe indijanske šotorčke, KT 11 in 12 sta bili v Kajuhovem parku (KT 11 pionirstvo in KT 12 izdelovanje mošnjičkov iz usnja). Cilj je bil ponovno pred OŠ Šoštanj.

Vse skupaj je bila odlična mešanica športa, ustvarjalnih delavnic, spoznavanja našega kraja in druženja v mestu in naravi. Po osvojenih vseh kontrolnih točkah so se udeleženci napotili še na kosilo v menzo TEŠ, po zaključnem zboru pa veseli ter tudi utrujeni odšli domov.

Za organizatorje je sledilo še pospravljanje. A vsega skupaj še ni bilo konec, saj smo se le predstavili v Kulturni dom Šoštanj, kjer smo morali pripraviti še zadnje detajle za večerno svečano proslavo ob 50-letnici taborništva v Šoštanju.

osrednja slovesnost / foto: Peter Jancič

V prvih vrstah sta bila tudi Tea in Avgust Podgoršek, zaprisežena tabornika. / foto P.J.

Tomaž Sinagajda, starešina v družbi staroste tabornikov / foto: Peter Jancič

Priziganje ognja davno nazaj / foto: arhiv rod PG (zraven ognja stoji pokojni Ivo Gagulič)

tabor v Šoštanju / foto: arhiv rod PG

tabor Bohinj / foto: arhiv rod PG

S časovnim strojem skočili v preteklost

Proslava, ki je potekala v Kulturnem domu Šoštanj, je bila malce drugačna od podobnih proslav. Kar najbolje smo skušali pokazati, kako je bilo pri tabornikih nekoč in kako je pri tabornikih danes. Ob zanimivem programu smo se zabavi prav vsi. Polna dvorana je dokazala, da je taborništvo med mnogimi še vedno pomemben del in način življenja. Obiskali so nas tudi zelo pomembni gostje, kot so župan Občine Šoštanj g. Darko Menih, s 97 leti najstarejši član Zveze tabornikov Slovenije g. Miloš Miovič, starešina Zveze tabornikov Slovenije g. Mitja Lamut in tudi 1. načelnik rodu g. Tone De Costa

– Sine. Ob tej priložnosti smo se zahvali vsem starešinam in načelnikom rodu zadnjih 50 let in od naše krovne organizacije prejeli tudi najvišje odlikovanje - zlato plaketo ZTS. Obisk vseh naših bivših članov in častnih gostov je za nas velikega pomena. Proslava je bila deležna samih pohval in vsi prisotni v dvorani so ob klepetu in ogledu razstave še kar nekaj časa vztrajali v avli Kulturnega doma. Spomini na stare dni so se obujali in postajali vedno bolj sveži, veliko je k temu pripomogla tudi knjiga, izdana ob tej priložnosti. Potrebno se je zahvaliti tistim, ki nas podpirajo in nam pomagajo. In sicer v prvi vrsti so to Občina Šoštanj, Osnovna šola Šoštanj, Krajevna skupnost Šoštanj, Športna zveza

Šoštanj, Termoelektrarna Šoštanj ... ter kopica drugih posameznikov in podjetij, ki so vedno tukaj, ko jih potrebujemo. Hvala vam.

Taborniki smo in vedno bomo pomemben del našega kraja. Mi mladi se bomo skušali zgledovati po prejšnjih generacijah tabornikov, ki so naš rod naredili tako uspešen in skušali naše vrednote in naravo približati kar največ mladim ter jim tako ponuditi bolj kvaliteten in zdrav način življenja. Ne pozabite: »Skupaj gradimo boljši svet«!

Taborniški pozdrav: Z naravo k boljšem človeku.

Tomaž Sinagajda,
starešina Rodu Pusti grad Šoštanj

Prvi v Šoštanju je kres gorel na Goricah, kjer je druženje pripravil mladi forum SD.

Kresovanje v Gaberkah

Mladinsko društvo je organiziralo tradicionalno kresovanje v Gaberkah pri kozolcu Kulturnice, kres pa so postavili ob Velunji. Čeprav je vso noč »bril« mrzel veter, to zabave in družbe željnih obiskovalcev ni preveč motilo.

Aleksander
Grudnik

Gorelo je v Gaberkah.

ALENKA ZALUBERŠEK

frizerka

Ustreči modnim muham, takšnim in drugačnim, ni lahko. Vendar sz smislom zakreativnostinoblikovanjejeskorajvse mogoče. Predvsem, če znaš prisluhniti ljudem in imaš veselje do izbranega poklica. V naslednjih vrsticah vam želim predstaviti mojstrico, frizerko, lastnico znanega salona v Šoštanju.

Izpolniti zna vsakršne zamisli in želje o izgledu vašega novega 'imidža'. Le tiste zahteve, da bi bili na vrsti takoj, žal, največkrat ne! Kakšna urica čakanja na udobnem stolu ni trpljenje. Tako ali tako pa pravijo, da se za lepoto vse prestane! Takoj, tukaj in sedaj, kje pa se to sploh še dobi? Dobi pa se, da čakanje mine prijetneje, kavica, morda aperitiv. Še najbolj srečni so otroci, saj se za njih vedno najde kakšna lizika ali bonbon, igrač pa tudi ne manjka! Vse to za en sam HVALA LEPA!

Žilica frizerskega kreiranja se ji je zbudila že kot najstnici. Lotila se je striženja vseh znancev, sosedov, pravzaprav je ostrigla lase vsakomur, ki ji je 'zaupal glavo'.

Bolj zares se je pričelo v nadaljevanju šolanja. Prakso je opravljala v takratnem salonu Terasa, bila tam tudi na počitniškem delu. Spominja se, da je bilo veliko dela in nobene proste sobote. »Bil pa je svojevrsten izziv dela v tem salonu, saj smo prvi v Velenju imeli poseben način dela. To je bilo zanimivo! Namreč, pričeli smo z delom na računalniku! To je izgledalo tako, da si stranki spel lase, da je bilo čelo prosto, posnel s kamero obraz, in nato preko računalniškega programa vnašal raznolike pričeske, ki so se potem sproti na ekranu prikazovale, in ko si prišel do pričeske, ki je ustrezala vizualno tako obrazu kot celotni osebnosti, si stranki takšno frizuro tudi uredil. Tukaj sem se res ogromno naučila, saj sem imela precej strank! In ko sem tako zaključila šolanje z veliko praktičnimi izkušnjami, sem bila na nek način že samostojna.«

Ponujena ji je bila tudi prva služba v frizerskem salonu Las v Velenju, ki jo je z veseljem sprejela. Zopet jo je čakala vrsta novih stilskih izzivov, saj modni trendi gredo hitro naprej. Pričelo se je modernejše striženje za moške. »Delati smo pričeli s tako imenovanim striženjem modskih 'na mokro'. Pričelo pa se je tudi njim barvati lase. No, pa tudi kakšen se je našel, ki je želel imeti 'trajno!' Je pa vsekakor bila takrat najbolj moderna in priljubljena pričeska tako imenovana 'gobica'. Danes pa hočejo moški imeti bolj svoboden slog;

večinoma mlajši pa tudi tisti srednjih let si želijo puščati malo daljše lase in imeti videz mladostne pričeske 'razkuštranih las'. Tudi trend 'irokeze' je še vedno 'in', čeprav počasi gre iz mode. Za nežnejši spol pa ne bi mogla konkretno povedati, kaj prevladuje, imam namreč toliko različnih strank. Pravzaprav vsega po malo, a največ je vsekakor modernega stila! Klasike je resnično bolj malo«.

V Velenju je ostala zaposlena 2 leti, nato sta s sodelavko odšli za delom v Šoštanj, kjer je ona odprla svoj frizerski salon, Alenka pa se je zaposlila pri njej.

Čas je tekkel, dela je bilo veliko, izkušenj prav tako, zato je resneje pričela razmišljati o lastnem salonu. *Tako, da bi enkrat prišla 'na svoje'!* Počasi, pa vendar vztrajno, si je pričela uresničevati svoje želje, seveda ob veliki podpori svojega moža. A brez odrekovanja in varčevanja že takrat enostavno ni šlo! Toda, zgodilo se je: **leta 1997 si je uresničila svoje sanje; odprla je svoj salon!** Zaposlila je še eno sodelavko in kasneje, ko je rodila drugega otroka in bila na porodniškem dopustu, še drugo!

In kako danes frizerji sledijo vsem 'modnim zapovedim'?

»Večkrat na leto gremo na seminar v Ljubljano, Portorož ali Maribor oziroma enkrat na leto si dobimo te priznane mojstre, da nas na modelih poučijo o novih tehnikah striženja ipd. Res je, da je vedno več teh novosti in prikazov na seminarjih; tudi ekstremnih primerov striženja, ki jih v praksi skorajda ne uporabljaj, toda določen detalj povzameš, seveda tisti, za katerega veš, da ti bo v vsakodnevni praksi prišel prav. Največkrat je to določena tehnika barvanja las. Na seminarjih nam pokažejo določene smernice, ideje, toda nato smo frizerji tisti, ki to praktično pričnemo izvajati in poskrbimo, da pride stil 'na površje!'«

Ob deseti obletnici svojega salona ni želela delati kakšnega večjega slavlja, temveč se je odločila, da salon prenovi, razširi.

»Ničesar posebnega nisem prirejela, prenovljen salon pa naj bo po svoje tudi nekakšen poklon svojim strankam, da jim bo v salonu lepše, svetleje,« mi je takrat, ko sem prvič vstopila v tako prenovljeni salon, dejala.

Kljub temu, da je Alenka lastnica salona in ima zaposleni še dve sodelavki,

foto: SIA

torej bi lahko igrala 'veliko šefico', je preprosta ob vsem tem.

»Hočem delati kot frizerka, s sodelavkama sodelovati, biti bolj prijateljica kot šefica, saj nisem dominantna oseba. Vseskozi sem navajena sodelovati v timskem delu. In tako tudi delamo. Ko pričnem z delom, vsakodnevne skrbi pustim 'zunaj' in se posvetim vsaki stranki posebej. V salon prihajajo vesele, pozitivno naravnane, sproščene stranke in to me še posebej veseli. Toliko večja motivacija za delo je to! *Ni lepšega, kot to, da vidiš, kako je nekdo zadovoljen z novim 'imidžem' in mi nato še reče, kako dobro sem ga zadnjič uredila! To je zame posebno darilo.*«

Kakšna anekdota, ki se ji je zgodila?

Mogoče to, da se je našel tudi kdo, ki je prišel v salon misleč, da je to šiviljstvo; zaradi škarij, ki so na reklamni tabli ob salonu. No, prav gotovo ni odšel z novo obleko, toda s sijočim obrazom in ... novo pričesko!

Tako prijetno je bilo klepetati. Skoraj sem pozabila, da se moram tudi jaz ostriči. Zato ti sedaj v tvoje spretno roke prepuščam v preurejanje tudi moje lase. In, Alenka, saj veš, na »špico«; tako kot prejšnjič ...

SIA

BENO SUPOVEC

Tradicije so, ki živijo, se ohranjajo. Iz roda v rod, od očeta do sina. Resnično pa se ohranijo le pri ljudeh, ki zanjo živijo in delajo. Z dušo in srcem!

V Florjanu pri Šoštanju pri Supovčevih prav gotovo je tako. Za njih še kako velja: Kaj bi svet brez glasbe in glasba brez ljudi, ki ji prisluhnemo? Poleg tega, da ima glasbo že tako v genih, ga je oče v takšnem duhu tudi vzgajal, mu bil prvi vzornik, seveda tudi učitelj, saj je bil prav tako 'zapisan glasbi'.

Končana glasbena šola pri g. profesorju Verzelaku mu je dala nov zagon in znanja, da je s 16 leti pričel svojo glasbeno pot v skupini **Unikat**. Dolžnosti do domovine pa se niso kaj preveč ozirale na njegove cilje v glasbi. Kot vsak fant je tudi on moral izpolniti svojo 'vojaško' obveznost. Po služenju vojaščine se je izven meja domovine že izvedelo za njegov dober glas, zato so ga povabili k profesionalnim glasbenikom v Švico. Tam je ostal 3 leta, se nato znova vrnil domov. Poleg veliko izkušenj, ki jih je pridobil kot profesionalni glasbenik, mu ni zmanjkalo ambicij, ciljev v življenju ... Nekaj časa za tem je odprl tudi samostojno obrt.

Nato je z ljubiteljskim igranjem s prijatelji nadaljeval 8 let ob vikendih v Avstriji. Skupaj so nato ustanovili skupino **Slovenskih pet**, s katero je nadaljeval zelo uspešno glasbeno pot.

Osvajali so veliko priznanj na raznih glasbenih revijah, festivalih. Med takšne sodijo uspeh absolutnih zmagovalcev na Ptujskem festivalu, prejeta nagrada strokovne komisije za najboljšega debitanta, absolutnih zmagovalcev Števerjana ... Kot ansambel Slovenskih pet so igrali skupaj 8 let, sodelovali z mojstrom Jožetom Privškom, ki je bil njihov producent in zanj pisal skladbe! Sodelovali so s pevci, bili spremljevalni ansambel Damjani Golavšek, Nuši Derenda, Ireni Vrčkovnik, Otu Pestnerju, Edvinu Fliserju ...

»Poti so nato vodile na različne strani. Z enim glasbenikom iz zasedbe (zdaj že bivšega ansambla) Slovenskih pet sva odšla igrat v Avstrijo k priznanemu profesionalnemu ansamblu Karawanken kvintet,« še doda.

Ko mi je omenil, da so kot skupina Slovenskih pet sodelovali z mojstrom J. Privškom, ne morem mimo vprašanja, kaj je to pomenilo njemu osebno.

foto: arhiv Bena Supovca

»O, to mi je pomenilo največjo glasbeno izkušnjo v glasbeni karieri, saj izveš ogromno stvari, se tudi še dodatno kaj naučiš. Je pa to bila zame prav posebna čast!«

Pravzaprav ob vsej pestrosti glasbenega življenja Bena Supovca resnično ne vem, kaj bi napisala najprej, kaj bi pustila za zadnje vrstice.

Morda to, da je bil leta 1988 z Alpen land kvintetom na dvomesečni turneji po Avstraliji? Ali morda, da je kot glasbenik z dušo in srcem tudi napisal tri instrumentalne skladbe, ki jih je posnel v Švici? Z ansambli, kjer je igral, pa je izdal več zgoščenk, posnetih pretežno v tujini. Da še vedno, kolikor mu čas seveda dopušča (večje prireditve, tekmovanja) igra pri Pihalnemu orkestru Zarja Šoštanj in pomaga ansambloma Slovenski muzikanti, Robiju Zupanu.

»Kakor koli, uspeti v glasbi pomeni veliko in še več vaje, vztrajnosti. Zato, da lahko, ko si na odru pred množico, 'iztisneš svoj maksimum'. Razlika je igrati doma ali v tujini. Posebej moraš poskrbeti za 'šov program', saj ljudje od nas glasbenikov ne pričakujejo samo, da bodo le poslušali, temveč je potrebno pokazati še veliko več,« mi pove.

Da, pri Supovčevih je dedna glasba, o tem govorijo dejstva! Benov oče je bil znani glasbenik, tudi poučeval je igranje na klarinet. Ob vsem tem se je veselil vsakega sinovega uspeha posebej ... Tako kot je danes Beno ponosen na svojega sina Uroša, ki je profesionalni glasbenik v Avstriji pri ansamblu Werner & Compagni. Tudi Benova sestra Danica Pirečnik, ki je profesorica na gimnaziji v Velenju ter zborovodkinja, dosega vrhunske uspehe v glasbi!

»Profesionalen glasbenik sem bil le tista tri leta v Švici, sedaj se z glasbo ukvarjam le še 'amatersko'. Veliko časa in truda vlagam tudi v samostojno podjetje, ki sem ga pred leti odprl!«

Hm, amaterski glasbenik? Kdor koli je že bil na enemu od vaših nastopov, ve, da so pesmi odigrane do podrobnosti in brezhibno! In ko smo že pri kakovosti glasbenih nastopov, se spomnim še, da je sedaj mesec maj, mesec, ki je znan (med drugimi) tudi po 'Eurosongu', nekdanjem pravem, kvalitetnem glasbenem spektaklu. Bena zaprosim za komentar, pa se le kislo nasmehne in z očmi zazre v strop:

»Tega pa jaz ne bom komentiral, res ne, raje me vprašaj kaj drugega!« Ja, dobro, dobro, hmmm ...

Kot vsak muzikant si tudi ti verjetno kdaj doživel kakšno anekdoto, kaj smešnega, posebnega, po čemer ti je nastop tudi za dlje časa ostal v spominu.

»Veš, tega je bilo res veliko, ne vem pa, kaj bi izvil, da bi bilo dobro napisati ... Ne, ne, o tem bova kdaj drugič ... Saj veš, vsega pa tudi ne moreš napisati!«

Toda ob tem odgovoru opazim nasmeh na njegovem obrazu. Gotovo se je nekaj spomnil, kar bi morda le lahko napisala. Komaj sem ga naprosila, da mi je en pripetljaj le povedal, a to le zato, da sem se od njega poslovila z nasmehom na obrazu!

SiA

Iz življenja političnih strank

SDS-ova predvolilna javna tribuna v Šoštanju

DAN ZA PRIHODNOST

Kot je uvidoma na predkongresni javni tribuni stranke SDS »Dan za prihodnost« v Kulturnem domu v Šoštanju v četrtek, 23. aprila, povedal **Vojko Krneža**, predsednik Savinjsko-šaleške regijske koordinacije SDS, je bil to prepotreben trenutek za našo prihodnost. V pogovorih na okrogli mizi so se mu pridružili kandidati za evropske volitve **Anže Logar**, **Zofija Mazej Kukovič** ter **Mirko Zamernik**. Največ pozornosti pa je bil deležen predsednik Slovenske demokratske stranke **Janez Janša**. Prisotne v prepolni dvorani je pozdravil tudi poslanec v Državnem zboru RS ter župan Občine Šoštanj **Darko Menih**, član Izvršilnega odbora SDS.

Mirko Zamernik, Zofija Mazej, Janez Janša in Darko Menih
foto: Jože Miklavc

Janez Janša je v uvodnem nagovoru izrazil dobrodošlico vsem prisotnim. Komentiral je učinke gospodarske krize in medstrankarske odnose v državi ter nakazal, po njegovem, nujne ukrepe za stabilizacijo in zmanjševanje učinkov recesije. komentiral je vladne ukrepe kot nezadostne za reševanje krize. Zato je na največji opozicijski stranki naloga, da se takšnemu stanju upre s konstruktivnim pristopom in da s podvojenimi aktivnostmi preseže stanje, ki nikomur ne koristi. Našel je nekaj razlogov v prid tem trditvam in dejal, da bodo sami pripravili rešitve in jih ponudili vladi na mizo.

Srečanje družin na Gori Oljki

ŽE OSMO TRADICIONALNO DRUŽENJE

Ob svetovnem dnevu družine je na Gori Oljki potekalo tradicionalno srečanje družin savinjsko-šaleškega območja in slovesna maša. Srečanje je organiziral Občinski odbor Nove Slovenije (Nsi) Mozirje in Savinjsko-šaleški regijski odbor. Na slovesnost sta prišla tudi evropska poslanca Ljudmila Novak in Lojze Peterle.

Številne družine in posamezniki iz Šaleške in Savinjske doline so se skupaj z drugimi obiskovalci – mnogi so prišli kar peš – zbrali pri mašni daritvi, ki jo je opravil velenjski duhovnik Martin Dolamič. Ta je svoje misli v pridigi posvetil predvsem pojmovanju družine kot skupnosti moža, žene in otrok, ki kot vrednota vse bolj izgublja na veljavi.

Že pred mašo je prisotne v cerkvi v imenu Savinjsko-šaleškega regijskega odbora nagovoril Andrej Kuzman iz Velenja. Sledil je nagovor evropske poslanke Ljudmile Novak. Ta je dejala, da se ravno zato, ker je zaradi politične dejavnosti veliko odsotna, še posebej zaveda vrednosti družinskega življenja. »Družina je v krizi, zato je potrebno še bolj povezati moči in si prizadevati, da bo družinska skupnost spet postala trden temelj slovenskega naroda. Po maši je zbrane nagovoril še evropski poslanec Lojze Peterle. Pozval je vse ljudi, da strnejo vrste za dobrobit in boljšo prihodnost naše domovine. »Veliko se govori o "korakih na levo", vendar

(To so res storili že nekaj dni zatem ter dodatno še v znamenitem predlogu »druge republike«, ki je razburila del slovenske javnosti in vladne koalicije, op. avtorja).

Janša je spregovoril še o volitvah v evropski parlament 7. junija, kamor lahko Slovenija izvoli le 7 svojih poslancev. Našel je več znanih problemov, ki pestijo državljanke in državljane, in okaral politike za zamujanje in nepravilne odločitve v zvezi z reševanjem gospodarske in socialne krize.

V predstavitvi stanja in posledic takšnega ravnanja (in domnevne neučinkovitosti) so se pridružili še Zofija Mazej Kukovič, Mirko Zamernik ter Anže Logar, vsi kandidati na listi za evro poslance. Zofija Mazej Kukovič je našela nekaj primerov iz njene prakse ministrice za zdravje in lokalnih razmer s tega področja, Mirko Zamernik je utemeljil potrebo po vrnitvi v politiko.

Prisotni v dvorani so nato podali nekaj konkretnih »pikantnih« vprašanj, ki so dobila epilog. Tudi odgovore, da stranka podpira izgradnjo bloka VI TEŠ, da so prihranki v slovenskih bankah varni, da se kriza ne sme reševati le

V Šoštanju se je zbral (skoraj) vrh stranke SDS foto: Jože Miklavc

na plečih delavcev in državljanov, da bomo Bolnišnico Topolšica zagotovo ohranili v kakšni specializirani obliki in organiziranosti idr. Sem ter tja pa si je kdo od prisotnih v dvorani le dal duška s svojimi ugotovitvami in predlogi, kako bi bilo potrebno izboljšati vladanje in življenje malih ljudi. Končni poziv volivcem pa je bil nedvoumen, da so volitve 7. junija priložnost za nezaupnico sedanji politiki in vladi ter priložnost za postopno vrnitev stranke SDS na oblast.

Jože Miklavc

me ti ne skrbijo. Skrbijo me koraki nazaj, kar se trenutno dogaja v Sloveniji in kar moramo poskušati spremeniti,« je med drugim dejal.

Na koru so mašno daritev s petjem popestrili Mozirski koledniki. Maše in srečanja se je med ostalimi šoštanjskimi občani udeležil tudi podžupan Drago Koren.

Marija Lebar

Po maši je sledilo družabno srečanje. / foto: Marija Lebar

Šport

PRIZNANJA - VZPODBUDA

ŠPORTNA ZVEZA ŠOŠTANJ

Štirinajstega maja je potekala v Kulturnem domu Šoštanj **podelitev priznanj Športne zveze Šoštanj**. Slavnostni govornik na prireditvi je bil župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ **Darko Menih**, ki je izrazil veselje in podporo športu tudi v bodoče. Prisotne je nagovoril tudi **predsednik SZ Šoštanj Nino Ošlovnik**, dolgoletni zavezanec športu in organizator. V kulturno razvedrilnem programu so sodelovali domači ustvarjalci: Dani Gregorc, Jani Napotnik ter tolkalisti Pihalnega orkestra Zarja. Strokovna komisija pri SZ Šoštanj je po javnem razpisu in glede na predloge izbrala letošnje nagrajence. Med dvanajstimi možnimi jih je bilo izmed desetih predlogov izbranih pet. Veselje dobitnikov se je preneslo na vso dvorano, dodatno je motivacijo dvigoval povezovalac Toni Rehar.

Ekipa Elektre mlajši pionirji U12- najbolj perspektivna športna ekipa, trener Mile Čepina.

Članska ekipa Odbojcarskega kluba Šoštanj - Topolšica - najboljša športna ekipa, kapetan Miha Globačnik.

Društvo tabornikov Rod Pusti grad - priznanje športnemu društvu

Priznanje športnici - invalidki - Jolanda Belavič.

Drago Tamše - Fili - zaslužen športni delavec.

EKSTREMNI ŠPORTI

TILEN POTOČNIK

Tilna Potočnika velikokrat srečam. Tako ali drugače se križajo najine poti in vesela sem, da je tako. Pravzaprav ga včasih vidim le za trenutek, ko na kolesu odrzmi mimo mene. Spoznam ga samo po glasu in mogoče po modri kolesarski opremljeni, vse ostalo je zabrisan hip, še dodatno nerazpoznaven zaradi kolesarskih očal. Takrat vem, Tilen spet lovi dragocene minute svojega delavnika, ki ga skrbno in odgovorno deli med službo in družino, za trening. In to ne kateri koli! Tilen Potočnik namreč od leta 2005 sodeluje v ekipi, ki tekmuje na Adventure race tekmovanjih in sorodnih tekmah, ki jih v okviru AR svetovnega pokala in prvenstev pripravljajo v tujini. Potočnik je po letu 1999 opustil aktivno kolesarsko tekmovanje (tekmoval je za Rog in dosegal dobre rezultate predvsem v mladinski konkurenci), a fizično in psihično aktivnost še vedno goji. V jeseni leta 2000 sta z Mojco dobila hčer Piko in

šport je vsaj za nekaj časa postal redkejša tema. Kljub temu da je ostal fizično aktiven, si je v nekaj naslednjih letih, zahvaljujoč novi družinici, predvsem psihično odpočil od tekmovanja. Pozimi

Tilen Potočnik

leta 2004 je vedel, da je sklep dozorel, spomladi 2005 se je pridružil takrat najboljši slovenski ekipi in prvič tekmoval v Kranju v dvojicah. Proga je bila dolga 80 km, izkušnja dobra. Naslednji preizkus je bil v Velenju, 300 km, tri dni. Obilo smole na prvi daljši dirki in kot ekipa niso uspeli dokončati tekme. Dve leti kasneje je bilo drugače. Treking, kolesarjenje, plavanje, plezanje, veslanje ... Ekipa se je odlično odrezala, prvo mesto je bilo več kot vzpodbuda za nadaljnje tekmovanje. Vmes, v letu 2006, ko zaradi pomanjkanja ženskega dela ekipe ni tekmoval na Adventure race Slovenija, se je zgodila Francija, svetovni pokal, kjer so se klasificirali na svetovno prvenstvo v Kanadi v septembru 2006. Leta 2007 je z Matevžem Slapničarjem, Rajkom Kračunom in Andrejo Jagodic osvojil zmago na Adventure race Slovenija v Velenju. Bili so prvi in so edina slovenska ekipa, ki je dosegla zmago na največjem tovrstnem tekmovanju v Sloveniji. Sledila je Portugalska in v nekoliko spremenjeni sestavi leta 2008 Španija.

Na domačem ARS-u so istega leta dosegli 2. mesto, na dobro uvrstitev računajo tudi letos v juniju. Skozi vse leto pa tečejo priprave na jesen, ko bo svetovno prvenstvo na Portugalskem.

Bolj kot za Tilnove uspehe ekipno mi je pri najinem pogovoru šlo pravzaprav za njegovo filozofijo življenja. Zdi se mi, da je v današnjem času zares težko združevati aktivno, a vseeno amatersko dejavnost z družino ter delom. Z družino je veliko v naravi in tudi kakšen izlet uskladi s treningom. Za ohranjanje dobre telesne in psihične aktivnosti so potrebne vsakodnevne priprave. Kot je povedal, krajše treninge opravi s tekom ali kolesom na Smrekovec, Šentvid ali

Uršljo goro in da tedensko vsaj 10-12 ur posveča zares aktivnim pripravam. Ker je njegova disciplina predvsem kolo, temu delu treninga posveča največ časa. Seveda morajo biti tudi ostale dejavnosti, ki jih zahtevajo take vrste tekmovanja (plezanje, trekking, veslanje, plavanje ...) osvojene na visokem nivoju, kajti ekipa je toliko močna, kot je močen najšibkejši člen. »Kako dolgo?« ga vprašam. »Če bo vse v redu, imam še kakšnih dvajset let aktivnega udejstvovanja v tem športu,« pravi. O načrtih ga še povprašam, a jih zavije v molk. Občutek imam, da je preveč skromen, a hkrati se oba zaveva, da je način življenja, ki ga je izbral, sicer naporen, a brez njega ne bi bil to, kar

KOŠARKARSKI KLUB ELEKTRA ESOTECH ZAKLJUČIL SEZONO 2008/09

Ekipa Elektra Esotech je v sezoni 2008/09 dosegla največji uspeh v več kot 60-letni zgodovini Košarkarskega kluba Elektra, saj se je v pokalnem tekmovanju senzacionalno uvrstila v veliki finale, kjer je morala priznati premoč ekipi Union Olimpija. V državnem prvenstvu se je ekipa z zmago v zadnji tekmi rednega dela uvrstila med 8 najboljših slovenskih ekip oz. v Ligo UPC za prvaka, kjer je dosegla dve zmagi in na koncu osvojila 8. mesto. Na skoraj vseh tekmah v Ligi UPC za prvaka je Elektra Esotech prikazala borbeno igro in je kar nekaj tekem s favoriziranimi tekmeci izgubila šele v zadnjih trenutkih srečanja.

Le dan po zaključku tekmovalnega dela sezone 2008/09 za člansko ekipo je imel Košarkarski klub Elektra svojo redno in volilno skupščino, ki se je je udeležilo kar 40 članov kluba. Na tej skupščini so poleg podanih in potrjenih poročil o delu organov kluba v preteklem mandatnem obdobju potekale še nekatere druge aktivnosti:

- Vodstvo in igralci članske ekipe so za velik uspeh v Pokalu SPAR že takoj po finalni tekmi prejeli srebrne medalje pokalnega tekmovanja.

Vodstvo pokalnega tekmovanja je namenilo še 7 dodatnih medalj za potrebe kluba, zato je na skupščini direktor kluba svečano podelil preostale medalje, ki so jih prejeli:

- generalni sponzor kluba Termoelektrarna Šoštanj,

- generalni sponzor članske ekipe podjetje Esotech d. d.,

- predsednik Darko Lihteneker in podpredsednik Bojan Brešar,

- člani strokovnega sveta Peter Rotovnik, Anton De Costa in Marjan Kristan.

- Predsednik kluba Darko Lihteneker je vsem igralcem članske ekipe v spomin na leto, preživeto v Šoštanju, podaril drese, v katerih so nastopali v minuli sezoni, in jim še enkrat čestital za dosežen uspeh.

- Ker je potekel štiriletni mandat organom kluba, so bili na skupščini izvoljeni novi organi kluba, katerih sestava pa se ni bistveno spremenila. Tako je sestava organov kluba za mandatno obdobje 2009–2013 naslednja:

- predsednik Darko Lihteneker,

Z ekipo se dobro ujema.

je. Predvsem pa ne gre za odrekanje ali prisiljeno disciplino. »Življenje pač,« pravi. »Moje!«

Milojka Komprej

- podpredsednik Bojan Brešar,
- člani upravnega odbora: Drago Skornšek, Iztok Hrastel, Jože Lenart, Marko Mrzel, Miroslav Andrej in Peter Rotovnik,

- nadzorni odbor: Mirko Pergovnik - vodja, Stane Sovič in Branko Vrtačnik,

- disciplinska komisija: Marjan Grudnik - vodja, Andrej Pečovnik in Marjan Kristan.

- Staro-novi predsednik kluba Darko Lihteneker je ob zaključku skupščine že podpisal prvi pogodbi za igranje v članski ekipi v prihodnje, in sicer z domačima mladima igralcema Branetom Lekičem in Denisom Čosičem.

Brane Lekič je domači 18-letni in 206 cm visoki igralec na poziciji krilnega centra, ki je igral za vse tekmovalne selekcije Košarkarskega kluba Elektra. V zadnjih letih se je redno uvrščal v reprezentančni izbor v svoji starostni skupini, nazadnje je bil član slovenske moške mladinske reprezentance, ki je bila lansko leto prvak na evropskem prvenstvu divizije B. V sezoni 2008/09 je Brane Lekič v 1. delu Lige UPC za ekipo Elektre Esotech zaigral kar na 21 tekmah, kjer je v povprečju igral dobrih 14 minut na tekmo ter dosegel 2 skoka na tekmo in prispeval 2,7 točke na tekmo. V Ligi UPC za prvaka je na 13 tekmah igral v povprečju 10 minut in dosegel 1,4 točke. Na finalnem turnirju Pokala SPAR je zaigral na vseh treh tekmah. Brane Lekič in Košarkarski klub Elektra sta se dogovorila za 4-letno sodelovanje.

19-letni organizator igre Denis Čosič je prav tako igral za vse mlajše selekcije kluba. V sezoni 2008/09 je na 6 tekmah rednega dela Lige UPC igral v povprečju dobre 3 minute, na 3 tekmah Lige UPC za prvaka pa je igral v povprečju skoraj 4 minute na tekmo. Kot igralec članske ekipe se je udeležil tudi finalnega turnirja Pokala SPAR. Denis Čosič in Košarkarski klub Elektra sta se dogovorila za 4-letno sodelovanje.

V prihodnji številki LISTA bomo predstavili uspešno sezono 2008/09 za mlajše selekcije Košarkarskega kluba Elektra.

Bojan Rotovnik

foto: Andrej Veternik

ŠPORTNI VIKEND V BELIH VODAH

Bele Vode, 16. in 17. maj

Vikend v Belih Vodah minil v znamenju športa. Kulturno-športno društvo Vulkan je poskrbelo za organizacijo dveh športnih turnirjev. V soboto je potekal nogometni turnir višje ležečih krajev, katerega se je udeležilo 8 ekip. Glavni sponzor turnirja je bila Kmetijska zadruga Šaleška dolina, ki je hkrati poskrbela tudi za glavno nagrado. Mamljiva nagrada, apartma za 7 dni v Podčetrtku, je dodobra namučila nogometaše. Na koncu je pred domačini slavila ekipa Lepe Njive, tretje mesto pa je zasedla ekipa iz Razborja. Domačini so si z drugim mestom prislužili 50 € in majice, tretje uvrščena ekipa pa je dobila 30 €. Poleg naštetih nagrad so

ekipe prejele tudi pokale. Turnir sta si ogledala tudi direktor KZ Šaleška dolina Ivo Drev in kandidatka za evro poslanko Zofija Mazej Kukovič, ki sta zbrane nagovorila s prijaznimi in spodbudnimi besedami ter podelila nagrade najboljšim. V poznih popoldanskih urah pa se nam je pridružil še župan Darko Menih z soprogo.

Nekateri športni navdušenci so se na igrišče v Belih Vodah vrnili tudi v nedeljo, kjer so se lahko pomerili v turnirju odbojke na mivki. Ob 13. uri se je 9 ekip pomerilo za pokal in glavno nagrado 30 €. Zmagala je ekipa Florjana pred ekipo Zavodenj, ki je za osvojenega drugo mesto prejela 20 €. S tretjim mestom pa se je morala zadovoljiti ekipa TGP, ki si je prislužila 10 €. Lepo vreme in dobra organizacija sta poskrbela za

prijetno vzdušje in druženje mladine okoliških krajev. Zato si organizatorji in sodelujoče ekipe želijo, da se prihodnje leto zopet srečajo v še večjem številu.

Kulturno-športno društvo Vulkan

Skupinska prva tri mesta.

DAN GASILCA ŠALEŠKE GASILSKE ZVEZE

Visoko priznanje za Šoštanj

V Centru Nova v Velenju je 4. maja potekala slovesnost ob dnevu gasilca Gasilske zveze Šaleške doline. Poleg ostalih gostov se je slovesnosti udeležil tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Anton Koren, ki je podelil številna državna gasilska odlikovanja.

Datum praznovanja ni bil izbran naključno. 4. maja namreč goduje sv. Florjan, ki je že od nekdaj zavetnik gasilcev. Ta dan je razglašen tudi kot svetovni dan gasilcev. O tem je spregovorila v pozdravnem govoru predsednica Gasilske zveze Šaleške doline Helena Brglez. »Kljub krajevnim različnostim ima gasilstvo v Sloveniji skupno lastnost – gasilci pomenijo glavno silo razvoja in delovanja, nemalokrat tudi kulturnega in družabnega življenja v kraju. Naša prisotnost ne le takrat, ko je treba v boj z ognjem in drugimi naravnimi nesrečami, nenehna skrb pomagati ljudem v stiski, pripravljenost priskočiti na pomoč tudi ob vseh vrstah nesreč tam, kjer je ogroženo življenje in premoženje, dokazuje, da je naše humanost poslanstvo neprecenljive vrednosti,« je med drugim povedala predsednica Brglezova.

Sledil je govor predsednika GZS Slovenije Antona Korena. Ta je menil, da več kot stoletna zgodovina gasilstva v Šaleški dolini daje vedeti,

da so tukaj vedno živeli ljudje, ki so bili pripravljeni pomagati sočloveku. Sedanji pečat gasilstva tega območja je odlična organiziranost in delovanje, saj je Gasilska zveza Šaleške doline že dolgo med najbolj aktivnimi v državi. Vse to je poklon rodovom, ki so svoje sile vtkali v tukajšnje gasilstvo, hkrati pa je to zaveza tudi prihodnjih generacij.

Sledil je slavnostni govor gostitelja – župana Mestne občine Velenje Srečka Meha. Ta je zbrane pozdravil tudi v imenu šoštanjskega in šmarškega župana. Povedal je, da naša zveza, ki šteje okoli 3000 članov, letos praznuje še en jubilej, saj je bila 1949. leta v Šoštanju ustanovljena Okrajna gasilska zveza, predhodnica sedanje zveze. Omenil je, da je šaleško gasilstvo vzor, kako lahko prostovoljni in poklicni gasilci delujejo z roko v roki in si niso konkurenca.

»V sedanjih kriznih časih ni vedno lahko zagotavljati denar za zaščito in reševanje,« je dejal Meh. »Vendar je ta denar dobro naložen in racionalno porabljen. Če bi sistem iz kakršnega koli razloga prenehal delovati, bi bilo kasneje skoraj nemogoče ga ponovno vzpostaviti. Več

Dan gasilca. Priznanja so prejeli tudi številni šoštanjski gasilci.

foto: Marija Lebar

kot 800 operativnih gasilcev zagotavlja, da prebivalci lahko mirno spijo,« je med ostalim še dodal Srečko Meh.

Sledila je podelitev priznanj Gasilske zveze Slovenije, ki jih je prejelo 34 posameznih prejemnikov. Plaketo Gasilske zveze Slovenije pa je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj, ki letos praznuje 130-letnico obstoja.

Zbranim gasilcem, ki so povsem napolnili veliko dvorano, je zapel Moški pevski zbor Lokovica. Za popestritev programa pa so poskrbeli tudi člani Trobilnega kvarteta Glasbene šole Frana Koruna Koželskega Velenje, katerih mentor je Miran Šumečnik.

Marija Lebar

MEDDRUŠTVENO TEKMOVANJE V GABERKAH

V nedeljo, 17. maja, je v organizaciji PGD v Gaberkah pri Šoštanju potekalo že VII. tradicionalno meddruštveno tekmovanje za POKAL KS Gaberke za starejše gasilce in starejše gasilke. Ob lepem vremenu se je tekmovanja udeležilo veliko gasilskih deset in iz širne Slovenije. Tekmovanje so si prišli ogledat domačini in ostali navijači iz okolice.

Po končanem tekmovanju so prisotne pozdravili župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem

zboru RS gospod Darko Menih, predsednik KS Gaberke gospod Pavle Župevc ter predsednik komisije za starejše članice in člane pri GZ Šaleške doline tovariš Ivan Rakun. Sledila je

Desetari deset in tekmovanju. / foto: arhiv PGD

še podelitev pokalov, priznanj in praktičnih nagrad.

Tina Videmšek

REZULTATI TEKMOVANJA: starejše članice:

1. PGD Polje
2. PGD Bevče
3. PGD Gaberke
3. PGD Rečica ob Savinji

starejši člani:

1. PGD Lovrenc na Dravskem polju
2. PGD Grosuplje
3. PGD Rečica ob Savinji

Dogodki in ljudje

Praznik Topolšice / praznik Evrope

SPOŠTOVANJE IN PONOS

Praznik Krajevne skupnosti Topolšica, 9. maj, prerašča okvire tega kraja, saj se navezuje na zgodovinske dogodke izpred 64 let, ko je bila v tem kraju podpisana kapitulacija nemške vojske, ki je zavojevala v obdobju druge svetovne vojne. Kljub temu da gre za pomembno obeležje, ni pravega posluha, da bi proslava potekala na državnem nivoju. Zato so bile besede osrednje govornice na slovesnosti **Ljubice Jelusič**, ministrice za obrambo, toliko bolj

spodbudne. »Ne Slovenija, tukaj praznuje Evropa!« je med drugim dejala. In še poudarila, da je mladostni zanos, ki ga je bilo čutiti v programu ob prireditvi, velika garancija za to, da mladi ne bodo pozabili, kaj pomeni beseda svoboda. V svojem prepričljivem govoru je navdušila množico tudi s tem, da je poimenovala praznik v Topolšici za praznik vse Evrope. Ljudi je pozvala k spoštovanju do zmage in naj slovenskemu narodu sreča, mir in prijateljstvo krojijo bodoče zmage.

Med svečanostjo je predsednik **KS Viki Drev** v družbi predstavnika borcev in mlade krajanke položil venec k spomeniku padlih, ki ob spominski sobi

Med mnogimi aktivnostmi v kraju je bila tudi zasaditev drevoreda.

v zdraviliškem parku izpričuje, da si je slovenski narod svoj mir od začetka do konca izbojeval sam.

Zavedanje tega so v soboto potrdile številne množice, ki so

se v večernih urah zgrnile v zdraviliški park in prisluhnile posameznim govornikom. Zbrane je najprej nagovoril župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ zboru **Darko Menih**, ki je poudaril, da nas takšna druženja opogumljajo, da bomo kos težavam današnjega sveta. Njegovemu

Številni so se udeležili praznika. / foto: Dejan Tonkli

razmišljanju se je pridružil poslanec v DZ in predsednik OZ borcev za vrednote NOB Velenje **Bojan Kontič**, ki je v svojem pozdravu nagovoril tudi prisotnega Janeza Stanovnika.

Svečanost so zaokroževali nastopajoči: Pihalni orkester Zarja, Moški pevski zbor Ravne, Orkester Borisa Goličnika in Urša Menih Dokl. Po prireditvi je v parku zagorel kres, tradicionalno večer in lep spomin.

Pravzaprav pa je Topolšica praznovala dlje časa. Med drugim so malo pred osrednjo slovesnostjo v hotelu Vesna odprli razstavo arhivskih fotografij o

življenju Slovencev v povojnih begunskih taboriščih na Koroškem, pred tem so zasadili drevored pod Smrečino, med tednom je potekal šahovski turnir, balinarski in mednarodni turnir v namiznem tenisu, številni pa so se v nedeljo, 17. maja, udeležili pohoda od lipe do lipe. Vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi praznovanja, se organizatorji toplo zahvaljujejo.

Milojka Komprej

Osrednja govornica je bila Ljubica Jelusič, ministrica za obrambo RS. / foto: Dejan Tonkli

Utrinek s svečanosti

AMERIČAN V TOPOLŠICI - PO OČETOVH SLEDEH

Kako neverjetno blizu so daljave. V Topolšici smo v času praznovanja dneva zmage srečali izredno šarmantnega gospoda, **sina Američana Williama H. Fosseyja**, ki je bil v času druge svetovne vojne v vrstah zaveznikov. V bližini Šoštanja je 24. maja 1944 letalo, v katerem je bil on in še devet ameriških vojakov, strmoglavilo (fotografijo letala, oziroma delov letala hrani Zvone Čebul). Letalo je padlo neposredno poleg Basistove domačije na Goricah in tam zagorelo. Gospod Fossey se je rešil s tem, da je skočil iz letala. Ujeli so ga Nemci. V Šoštanju je bil začasno zaprt v Vošnjakovih vili, nato pa še v treh taboriščih, nazadnje na Poljskem. Po dolgih 65 letih je po očetovih sledih prišel **sin Steve Fossey** v želji, da spozna kraj in ljudi, kjer je njegov oče doživel nesrečo in hkrati novo rojstvo. V veliko veselje

nam je bilo navezati stik s njim in na kratko poklepetati. Steve Fossey živi v Bostonu, enem najstarejših in najbogatejših mest v ZDA, glavnem mestu skupnosti Massachusetts, ki ima približno 600.000 prebivalcev. V Sloveniji se je mudil službeno, saj dela na raziskovalnem delu v ameriški vojski. V Šoštanju je prišel na povabilo družine Čebul, kar pa ima spet svojo zgodbo. Vemo, da živi **Samo Čebul, sin Mojce in Zvoneta Čebula**, v Kanadi, kjer je pilot. Tudi on se veliko ukvarja s preteklostjo in raziskovalnim delom, zato pomaga gospodu Žgajnerju iz Ljubljane pri nastajanju knjige, ki govori o strmoglavljenih letalih in usodah ljudi v njih. Pri raziskovanju je preko spleta iskal ljudi, ki bi kaj vedeli o nesreči vojnega letala, ki se je zgodila med 2. svetovno vojno, in njegovo pošto je opazil ravno Steve, ki je seveda navezal stik s Samom. Tako si dopisujeta že dve leti in posredujejo gradivo, srečala pa se še nista. Ko je Steve službeno odpotoval v Slovenijo, mu je Samo posredoval naslov svoje družine in seveda spet ni naključje, da je gospod Steve Fossey v Sloveniji ravno v času praznovanja kapitulacije.

V Šoštanju in Topolšici se je mudil tri dni in se na povabilo župana Občine Šoštanj in poslanca v DZ Darka Meniha udeležil tudi proslave ter bil v njegovi družbi ob nekaterih dogodkih v zvezi s praznovanjem.

Gospod Steve Fossey dovolite da vam še enkrat izrečem dobrodošlico v Sloveniji. Ali ste tukaj prvič?

Hvala za dobrodošlico, ja tukaj sem prvič.

Glede na to, da se bodo moja vprašanja navezovala na izkušnjo vašega očeta, bi vas kar prosila, da poveste vi kaj o tem dogodku.

Oče dolga leta ni govoril o tem, da je bil v Sloveniji (Jugoslaviji) in da je skočil s padalom iz letala, da si je rešil življenje. Šele proti koncu življenja se je snemal in pripovedoval svojo zgodbo. Povedal je, da bil na letalu, ki je strmoglavilo, sam je bil radiostezist, in ko je skočil, je skočil v meglo, tako da ni vedel, kam pada. Prvič je skočil in bil neroden s padalom. Pristal je na neki jasi, poškodovan si je hrbtenico in odšel je iskat pomoč. Baj je dolgo hodil, prišel je do dveh starejših ljudi, moškega in ženske, ki sta mu dala piti žganje. Kmalu so prišli orožniki (kako so izvedeli zanj in ga našli, ni vedel) in ga odpeljali v dolino. V mestu je bil zaprt (Šele nato je izvedel, kje je) in nato odpeljan v taborišča. Bil je v treh taboriščih, nazadnje na Poljskem. Doma so ga imeli za pogrešanega, šele kasneje so izvedeli, da je živ. Po vojni se je vrnil domov, s komaj 42 kg in brez zob. Izkušnja ga je zelo prizadela in svoji družini je obljubil, da ne bo nikoli stradala.

Kaj je po vaše rešilo vašega očeta?

Po pripovedovanju očeta je bila to odločitev, da je skočil. Letalo je bilo zaradi obstreljevanja poškodovano. Pilot jim je ukazal naj skočijo, ne glede na to, da niso bili izkušeni.

ZLATA POTOČNIKOVA

Potočnikova, **Katarina in Viktor iz Raven**, sta znana in cenjena krajana. Na nek način oba že od rojstva vpeta v to okolje, sta si ustvarila dom in družino v Ravnah. Pred petdesetimi leti, na soboto, 16. maja, sta se poročila in zagospodarila na Katarininem bivšem domu. Lepa hiša je zrasla v teh letih in lep čebelnjak pred njo, v katerem ima Viktor čebele. Okoli dvajset družin je v njem in vsako leto je zadosti medu.

Viktor in Katarina sta kot vsi mladoporočenci v skupni dom prinesla veliko ljubezni. Najprej medsebojne, nato ljubezni do otrok in še kasneje do vnukov, do dela, sosedov, bližnjih. Viktor je kot delavec v Tovarni usnja Šoštanj zaradi svoje pridnosti lepo napredoval. Začel je kot navaden delavec, a se ob upokojitvi leta 1991 iz firme poslovil kot spoštovani vodja oddelka vegetabila. Aktivno delo v službi je hitro nadomestil z aktivnostmi v kraju in tudi tistimi, ki jih je združeval že prej. Delo v skupnosti ga je vseskozi odlikovalo, pri Krajevni skupnosti Ravne je bil predsednik, pri CZ je bil pomočnik načelnika, en mandat je sedel tudi v svetniških vrstah Desusa pri Svetu Občine Šoštanj. Srečujemo ga kot praporščaka pri borcih in čebelarjih v Ravnah, kjer je zavzemal in še zavzema vodstvene funkcije. Še marsikaj bi se našlo, gotovo pa je to, da se kot kulturnik rad udeležuje prireditev in tudi sam sodeluje v ravenski skupini Štrajharjev.

Katarina je bila vseskozi njegova zvesta in tiha sopotnica. Z vzgojo otrok, delom in gospodinjstvom se je in se še odlikuje. Skrbna roka se je poznala povsod in toplo družinsko

V Sloveniji ste službeno?

Ja, delam za ameriško vojsko.

Preden smo govorili z vami, smo se povezali z družino Čebul, katere gost ste, in povedali so nam za zgodbo o vas in njihovem sinu. Se bosta srečala?

Ja, upam, da čim prej, zdaj tudi jaz raziskujem te dogodke.

Gospod Steve, hvala za kratek pogovor in srečno vrnitev nazaj v domovino. Ter seveda na skorajšnji obisk.

Hvala, tukaj mi je zelo všeč in še se bom vrnil.

(Ob tej priložnosti pozivamo vse, ki bi kar koli vedeli o letalu, ki je strmoglavilo, oziroma o usodi ostalih članov posadke, da se obrnejo na družino Zvoneta Čebula iz Šoštanja ali naše uredništvo.)

Pogovarjali sta se Milojka Komprej in Marjana Menih.

Steve Fossey je prisotoval slovesnosti v Topolšici in sodeloval pri odprtju razstave. foto: arhiv Občine

okolje je njena zasluga. Sin Srečko, ki je zagospodaril doma, ima dva sina, hči Danica, ki se je poročila blizu, dve hčeri. Ni treba posebej poudarjati, da je pazila in vzgajala tudi vnuke in jih z veseljem vzpodbujala pri njihovem odraščanju.

Letos je pravzaprav posebno leto. **Viktor in Katarina** praznujeta zlato poroko. Njuna otroka, **Srečko** z ženo in **Danica** z možem, srebrno. Najstarejša vnuka **Borut** in **Katja** sta dopolnila 25 let. Same okroglo torej, razlog za veselje in praznovanje in za dobre želje naprej. Srečno.

Milojka Komprej

Sami okrogli jubileji - Zlata Potočnikova med »srebrnimi« otrocki in »bronastimi« vnuki. / foto: arhiv

SALAMIJADA- TRETJIČ!

Zopet je prišel čas, ko so domače salame iz lanskih kolin dozorele. Pravi mojstri v sušenju salam so seveda prepričani, da so njihove salame najboljše. Komu je letos v Ravnah, Gaberkah in Pristavi uspelo izdelati najbolj okusno, najdaljšo ali najdebelejšo salamo, smo tudi letos ocenjevali na tretji Salamijadi v Gaberkah. Obiskovalci so pokušali različne salame in se seznanjali s težavami, do katerih prihaja pri izdelavi in sušenju salam. Vseeno nam mojstri točnih receptov niso izdali, pozna pa se, da z dolgoletno prakso salame postajajo vsako leto boljše.

Ko je strokovna komisija končala ocenjevanje, so bili rezultati naslednji: najboljšo salamo je na ocenjevanje prinesel **Jože Krt iz Raven**, drugo mesto je osvojil domačin Tone Spital, tretje mesto pa si je s svojim izdelkom prislužil Rudi Hriberšek iz Pristave. Podeljena je bila še nagrada za

najdaljšo salamo, ki jo jedobil Drago Kotnik, **najdebelejšo salamo** pa je izdelal Rafko Blatnik.

A. Grudnik

Krtova salama je bila najboljša.

Da se bodo vsem cedile sline.

PELI SO...

V četrtek 21. maja je bil v Kulturnem domu Šoštanj koncert MePZ društva upokojencev Šoštanj. Šoštanjčani so v goste povabili najmlajše, pevski krožek Osnovne šole Šoštanj in to prvi razred pod vodstvom **Tatjane Drev** in pevke in pevce zbora društva upokojencev iz Škofje Loke - Vrelec, pod vodstvom **Nade Krajncan**.

Pevski krožek 1. razreda devetletke OŠ. / foto: Dejan Tonkli

Alenka Mlinšek, umetniški vodja domačega zbora je dobro pripravila izbor pesmi, organizacijsko se je zelo odrezal predsednik šoštanjskega zbora **Rudi Vrčkovnik**. Druženje se je iz dvorane, kjer je program povezovala **Milojka Komprej**, preselilo v avlo doma, kjer so bili animatorji dogajanja prav vsi.

Domači pevci so se dobro odrezali. / foto: Dejan Tonkli

MINIL JE PRVI MAJ

Na Pristavi je vsako leto tradicionalno srečanje, kjer se domače turistično društvo zares potrudi. Kako priljubljeno in razgibano je, pa zgovorno kažejo fotografije, samo po golažu ne diši več.

Na Graški gori, kjer je goste nagovorila Lidija Jerkič, predsednica SKEI Slovenije, so delili nageljne. / foto: Jože Miklavc

fotografije: Aleksander Grudnik

Ni meja

POMOČ RANLJIVIM CILJNIM SKUPINAM

Na Ljudski univerzi v Velenju je v sredo, 13. maja, potekal strokovni posvet na temo, kako v sedanjih kriznih časih še povečati pomoč ranljivim skupinam. Po plenarnem delu so sledile še tematske delavnice. Posvet je organiziralo Svetovalno središče Velenje.

Med drugimi govorniki je posebej ranljive ciljne skupine v evidencah Zavoda RS za zaposlovanje predstavil Robert Rajšter, direktor območne službe Velenje. O tem, kako povečati dostopnost vseživljenjskega učenja za ranljive skupine odraslih, je govorila mag. Tanja Vilič-Klenovšek.

Na koncu so se udeleženci seznanili s predstavnico ene od ranljivih skupin – **to so brezposelni z nižjo izobrazbeno stopnjo**. Omenjena je lani septembra obiskala svetovalno središče, kjer so ji pomagali najti ustrezen šolski program. Redno se je izobraževala, pred njo je le še nekaj izpitov in opravila bo prekvalifikacijo. V podjetju, kjer je opravljala prakso, se je izkazala in sedaj že ima obljubljen delovno mesto.

»Učenje je izhod iz krize,« je dejala Biserka Plahuta, ki vodi Svetovalno središče Velenje, in nadaljevala: »Pri nas lahko na enem mestu brezposelna oseba ali tisti, ki bi želel nadaljevati izobraževanje, dobi vse potrebne informacije in napotke. Naše storitve so brezplačne. Poseben program pomoči smo oblikovali tudi za tiste, ki so delovna mesta izgubili, ker so podjetja šla v stečaj.«

Pogovor v odmoru: od leve mag. Tanja Vilič-Klenovšek, Franja Centrih in Biserka Plahuta. / foto: Marija Lebar

V posameznih delavnicah je bilo govora tudi o ustvarjalnost starejših. Delovanje Univerze za 3. življenjsko obdobje je predstavila Erika Veršec, o nasilju in ranljivosti žensk in otrok pa je govorila Irena Vučina s Centra za socialno delo Velenje.

V predstavitvi zaključkov posveta je Biserka Plahuta povedala, da so se udeleženci dogovorili, da bodo ustanovili posebno skupino za pomoč ranljivim skupinam. Ta bo delovala zaenkrat neformalno. Njena naloga bo poiskati poti za še intenzivnejše vključevanje predstavnikov ranljivih skupin v delovno okolje in predvsem v izobraževanje.

Marija Lebar

PIJTE PAKO!

Ob dnevu Zemlje, 22. aprilu, so predstavniki Visoke šole za varstvo okolja Velenje ter študentje predstavili skupaj s podjetjem HTZ d. o. o. strokovno skupino **Aqua Vallis** Velenje, svetovno novost, uporabo nano filtrov za čiščenje vode. Posebno napravo je napajala solarna električna energija iz posebnih panelov. Javnosti so novost predstavili ob reki Paki, iz katere so črpali onesnaženo vodo, jo filtrirali (čistili z napravo za nano filtriranje) ter jo kot pitno vodo ponujali mimoidočim ter dijakom in učencem na strokovni predstavitvi. Ob tem so predstavili študijske programe Visoke šole za varstvo okolja ter podrobneje sistem čiščenja vode, plod znanja strokovnjakov HTZ Velenje, oddelka Aqua Vallis. Podobno predstavitev so ob dnevu Zemlje opravili tudi ob reki Ljubljanici na Prešernovem trgu v Ljubljani.

Jože Miklavc

Sistem filtriranja vode iz reke Pake z uporabo sončne energije in nano filtrov HZT Velenje. foto: Jože Miklavc

PRETNARJEVA NAGRADA

V Velenju je v času od 21. do 23. maja potekalo 8. Herbersteinsko srečanje književnikov z mednarodno udeležbo. Poleg ostalega dogajanja so podelili Pretnarjevo nagrado (nagrada za tiste, ki so zaslužni za svetovljansko seznanjanje s slovensko kulturo) V letošnjem letu sta to vrhunsko literarno nagrado s priznanjem prejela dr. MATJAŽ KMECL in dr. ANDREJ ROZMAN za življenjsko delo pri mednarodnem posredovanju in promoviranju slovenske literature in jezika po svetu. Nagradi sta bili podeljeni na osrednji slovesnosti na Velenjskem gradu.

Dr. Matjaž Kmecl, častni občan MO Velenje, prejemnik Pretnarjeve nagrade Lirikonfesta 2009 / foto: Jože Miklavc

V ŠMARTNEM KRPAJO

V pričakovanju (in pričkanju) možne trase avtoceste med Velenjem in Savinjsko dolino, ki bo mogoče potekala skozi Občino Šmartno ob Paki (zgodba pa je še v povojih), se krajani te sosednje občine zgražajo nad poškodovanimi lokalnimi asfaltnimi cestišči. Posebna komisija je že opravila ogled in župan **Alojz Podgoršek** je določil prioriteto za popravilo »hudih lukenj«. Javnosti je znano, da bodo letos s skromno odmerjenimi sredstvi pristopili k sanaciji cest v Hudem Potoku in v Velikem Vrhu, v Paški vasi pa so to delo na veselje krajanov že opravili. Zgradili so novo asfaltno prevleko, del cestišča pa so pokrpali.

Jože Miklavc

19. maja ob 12 uri so zaplesali maturantje v približno 36 mestih v petih državah. Prvič so plesali leta 2002, letošnja zaprisega pa je veljala nenasilju. Takole je to izgledalo v Velenju. / foto: Jože Miklavc

Slovenska jamarska odprava Filipini 2008

Slavko Hostnik, Jamarski klub Topolšica
fotografija: Darko naraglav, Slavko Hostnik
nadaljevanje iz prejšnje številke

Jama kilometrskih razsežnosti

Naslednji dan je nedelja, dan, ki ga večina ljudi pojmuje kot dan počitka. Mi o kakšnem počitku seveda še ne razmišljamo, čeprav smo zaradi naporov minulih dni že zelo utrujeni. Za počitek imamo namreč predviden zadnji teden, ko nas čakajo valovi južnega Kitajskega morja ter sanjske peščene plaže otoka Palawana. A do odhoda tja so še štirje dnevi trdega dela.

Po zgodnjem zajtrku se odpravimo na prvo soočenje z jamo Ka Eyang. Jama se nahaja v hribih nad Jagno, do nje pa rabimo celo uro. Najprej se pol ure vozimo po razpadli cesti, ki jo Gilova toyota komaj premaguje. Ko pa zmanjka še te, je treba dalje peš z vso opremo. Hodimo skozi slikovito pokrajino z riževimi polji, kokosovimi palmami in kakavovci. Zadnji del poti pa se prebijamo še skozi džunglo. Po dobre pol ure hoje smo naposled na cilju. Vhod v jamo se odpira ob robu nekdanjega rečnega korita, okolica pa je poraščena z bujno tropsko

vegetacijo. Pri vходу se ustrezno opremimo za celodnevno bivanje v jami. Zaradi toplote v jami pod kombinezoni nimamo drugega kot kopalke, saj bomo itak mokri, če ne od jamske vode, pa od lastnega znoja. Zato je bolje, da je oblačil čim manj. Razdelimo se v dve ekipi. Prva gre iskat jašek, za katerim tiči nadaljevanje jame, izmerila pa bo še končni odsek jame, ki je sicer že raziskan, ni pa še izmerjen. Druga ekipa, v kateri sem tudi jaz, pa naj bi medtem raziskala in hkrati izmerila stranski rov, ki se od glavnega rova odcepi malo pred koncem doslej znanih delov jame. Če bo še kaj časa, pa bomo v jami tudi filmali. Aktivnosti v jami trajajo skoraj cel dan, tako da se vrnemo v bazo, ko je že tema. Obe ekipi sta naloge opravili v celoti. Prva je izmerila preko 300 metrov jame, mi pa 184 metrov lepega kapniškega rova, v katerem si je narava pri ustvarjanju podzemnih lepot res dala duška.

V ponedeljek zjutraj nas čaka sprejem pri lokalnih oblasteh Jagne. Na občini se minulih slovenskih odprav očitno še dobro spomnijo, saj takoj prepoznajo našega Darka, Borisa in Danija, zato je srečanje tokrat še posebej prisrčno. Po opravljenih formalnostih gremo še na tržnico po nakupih, nekateri pa obiščejo cyber caffe. Za odhod v jamo ni več časa, zato preostanek dneva izkoristimo raje za počitek ter za čiščenje opreme.

Zadnja dva dni intenzivno raziskujemo novo odkrite rove v Ka Eyang. Časa nam zmanjkuje, jama pa se kar noče končati. Novi prostori so razgibani in dokaj lepo prehodni, v bistvu si sledijo dvorane ena za drugo. Žal pa jamske hodnike vse pogostejše prekinjajo nevarne vodne pasaže. Da je smola še večja, zadnji dan zunaj neprekinjeno dežuje (na Filipinih praviloma ne dežuje tako kot pri nas, ampak lije), zato si ne upamo predolgo zadrževati v jami, saj lahko voda vsak hip zalije katero izmed pasaž in nam tako onemogoči izhod iz jame. Odločimo se, da raje ne izzivamo usode, saj če pride do težav, na Filipinih ni nikogar, ki bi nas rešil. Z mešanimi občutki se na večer vrnemo v bazo. Sicer smo veseli, da je trdo delo v jamah končano in da se bomo na Palawanu lahko odpočili. Po drugi strani pa nas v slabo voljo spravlja dejstvo, da jama, zaradi katere smo pravzaprav prišli na Filippine, nismo uspeli raziskati do konca. Tokrat je pač bila narava močnejša. Ko bi imeli vsaj še dan ali dva na voljo ter malo lepše vreme. Tako pa do nadaljnjega (morda do naslednje slovenske odprave na Filippine) še vedno ostaja nerešeno vprašanje, kam vodijo rovi jame Ka Eyang. Kake tri kilometre naprej je tudi jama Odiong, v kateri teče podzemna rečica, ki bi lahko bila povezana z vodo v jami Ka Eyang. Precej verjeten dokaz za to je enaka temperatura vode v obeh jamah, ki bistveno odstopa od temperature voda v ostalih jamah na območju Jagne. Kakor koli že, prihodnje raziskave, če bo do njih prišlo, bodo to tezo potrdile ali ovrgle. Mi bi si seveda želeli, da bi se naše prognoze uresničile.

V četrtek zjutraj se končno izteče naše bivanje v Jagni. Že pred zajtrkom spakiramo stvari in opremo. Nekaj opreme, ki je bodisi iztrošena ali pa je nima smisla tovoriti domov, kot denimo škornji, konci najlonske vrvi, majice, strgani kombinezoni ipd., podarimo Gilu in domačinom. Še slovo od naših kuharic in že smo na poti v Tagbilaran, kjer bomo prenočili. Naslednji dan namreč že ob osmih zjutraj potujemo s hidrogliserjem na sosednji otok Cebu, od tam pa z letalom na najvzhodnejši filipinski otok Palawan. Lahko bi sicer šele v petek odpotovali iz Jagne in tako pridobili prepotreben dan za morebitno dokončno raziskavo jame Ka Eyang, a bi v primeru, da se na poti kaj zalomi, najverjetneje zamudili hidrogliser, posledično pa tudi vse naslednje prevoze do Palawana oz. Sabanga.

Znova smo v glavnem mestu Bohola Tagbilaranu. Tu se po skoraj 20-dnevnim umirjenim življenjem na podeželju kar ne moremo navaditi na živahen mestni vrvež, ki ga povzročajo nepregledne trume triciklov, jeepneyev ter avtomobilov, med katerimi močno prevladujejo terenci. Glede na stanje cestnega omrežja na otoku si z običajnim avtomobilom tukaj človek pravzaprav ne more kaj dosti pomagati. Gil nam uredi prenočišče

Primer bivanja bogatih in revnih ljudi.

v Centru za napredek kmetijstva (Agricultural Prommation Center), kjer nas bo vseh devet imelo na voljo le eno sobo. A za razliko od Jagne so tu vsaj tuši, ki jih dodobra izkoristimo, saj se, odkar smo zapustili Baclayon, še nismo pošteno umili. Preostanek dneva preživimo večinoma po trgovinah, kjer iščemo in kupujemo spominke, vmes pa zavijemo še na kakšno osvežilno pijačo. Nazadnje se proti večeru skupaj z Gilom odpravimo na poslovilno večerjo v ugledno kitajsko restavracijo. Večerja je tudi primerna priložnost za slovo od našega filipinskega prijatelja, brez katerega si življenja in dela na Boholu ne bi mogli niti zamisliti. Gilu, ki s svojo koščeno postavo in dolgimi črnimi lasmi spominja na znamenitega filmskega junaka Vinetouja, še zadnjič stisnemo roko in se mu zahvalimo za vso podporo.

Naslednji dan se s hidrogliserjem najprej odpeljemo na sosednji otok Cebu, od tam pa z letalom na najbolj oddaljen filipinski otok Palawan. Tokrat letimo s propelerskim letalom tipa De Havilland DHC-8. Polet je prijeten in zanimiv, še zlasti, ker letimo na manjši višini, kot sicer letijo reaktivna letala, zato imamo čudovit razgled na številne otoke in otočke. Med njimi je gotovo najbolj poznan koralni greben Tubbataha reef, ki leži sredi Sulujskega morja, približno na pol poti med otokoma Cebu in Palawan. Po oceni poznavalcev spada med najlepše potapljaške kraje na svetu. Tubbataha reef je sestavljen iz dveh večjih atolov, ločenih z osem kilometrov širokim prelivom. Večji atol je dolg šestnajst kilometrov in širok dobre štiri, manjši pa ima okoli pet kilometrov premera. Laguna je plitva, globoka okoli petindvajset metrov. Na atolih so le trije peščeni otočki, ki dosežejo največ dva metra nadmorske višine. Sredi morja je Tubbataha reef izpostavljena močnim valovom, ki jih povzročajo poletni jugozahodni in zimski severovzhodni monsuni. Potapljanje je zato mogoče le aprila in maja, ko je morje najbolj mirno. Območje je bilo leta 1988 razglašeno za morski narodni park, leta 1990 je prišlo pod zaščito Unesca in bilo tri leta pozneje vpisano v seznam svetovne naravne dediščine. Izkrcaje na Tubbataha reef je prepovedano, saj na njih domujejo številne vrste ptic.

Palawan

Pravijo, da je gorati Palawan eden pravih

zakladov Filipinov in ker se nahaja le kakšnih 100 km od Bornea, je po flori in favni bolj podoben temu indonezijskemu otoku kot pa preostalim Filipinom. Množični turizem se ga še ni dotaknil, a ima kljub temu svetovni sloves zaradi številnih otočkov, turkiznega morja, rajskih plaž in skritih lagun, pohvali pa se tudi s čudovitimi potopi, za katere pravijo, da so najboljši na svetu (koralni grebeni, potopljena japonska flota ...).

Puerto Princesa

Prestolnica Palawana Puerto Princesa je simpatično mesto, precej bolj čisto kot vse, kar smo videli do sedaj. Promet v mestu se odvija podobno kot v drugih večjih filipinskih mestih. Edino pravilo, ki ga udeleženci v prometu upoštevajo, je, da ni nobenih pravil, vsaj tako je videti. Prednost v križišču ima običajno večje ali močnejše vozilo oziroma tisto, ki najglasneje trobi. Prometni kaos je za evropske pojme nepopisen, a vendar na cestah skoraj ni nesreč. Mesto je polno trgovskih centrov in barov, ki zaživijo šele ponoči, zelo dobro pa poslujejo tudi ponarejevalci najrazličnejših izdelkov. V trgovini so vsa mila in kreme z "whitening učinkom", za čim bolj belo kožo, saj tukaj velja ravno obratno kot v Evropi, najbolj privlačna je svetla polt.

Po pristanku v Puerto Princesi se takoj odpeljemo v 80 km oddaljeno vasico Sabang, kjer imamo v enem izmed tamkajšnjih turističnih kompleksov rezervirano enotedensko nastanitev. Naše prevozno sredstvo je tokrat jeepney. Toda ta je za razliko od manilskih, ki se od kroma in napisov kar svetijo, videti v precej klavrnem stanju. Zakaj je temu tako, nam je jasno že po nekaj prevoženih kilometrih. Cesta, po kateri se peljemo, še najbolj spominja na kakšen off-road poligon, zato vožnja s tem križancem med avtobusom, kamionom in terencem traja kar tri ure in poteka v stilu »ko to tamo pjeva«. Vozilo namreč nekje na sredini poti odpove pokorščino. To pomeni pol ure prisilnega postanka. A na srečo so filipinski vozniki eni najboljših mehanikov na svetu, tako da se vožnja po otoški »highway« kmalu nadaljuje. Pozno zvečer po zvrhani meri adrenalinske vožnje le prispemo v Sabang. Naši bungalovi so oddaljeni približno 800 metrov od obale, tako rekoč na samem robu džungle. Lastnik kompleksa z eksotičnim imenom »Nature park resort Bamboa« ([http://](http://www.bambua-palawan.com/)

Električna napeljava v Puerto Princesa.

www.bambua-palawan.com/) je po rodu Nemec, poročen s Filipinko. Takšnih zvez je na Filipinih kar precej, kajti to je edini način, da tujec lahko postane lastnik zemljišča.

Sabang ni bil naključno izbran kraj za zadnji del naše odprave. Tam se namreč nahaja največja naravna znamenitost otoka, to je Nacionalni park Subterranean River. Gre za zaščiten območje, sredi katerega se nahaja jamski sistem z najdaljšo podzemno reko na svetu, ki je plovna v dolžini vsaj 8 km. In ker smo jamarji, si takšno znamenitost pač moramo ogledati. Seveda pa jamarji nismo nič drugačni od običajnih turistov in popotnikov. Po napornem raziskovalnem delu v minulih dneh, ko dejansko zaradi prenatrpanega urnika nismo imeli skoraj nič prostega časa, je prav prijetno biti navaden turist. V tej vlogi bomo vse do odhoda domov, seveda pa čisto brez dela vendarle ne bomo. V času bivanja na Palawanu moramo namreč dokončati načrte, zapisnike ter ostalo manjkajočo dokumentacijo raziskanih jam.

Zadnji dnevi na Filipinih

Po dolgem času sem ponoči spet dobro spal. Nekaj je k temu prispevala utrujenost zaradi nemogoče vožnje z jeepneyem, še bolj pa udobna postelja v bungalovu. Začuda tukaj za Filipine tako značilne nadležne sopare ponoči ni bilo čutiti. To jutro lahko prvič vidimo naše bungalove z okolico. Prizor je res lep. Bungalovi so zgrajeni pretežno iz bambusa in ratana. Stojijo na položnem pobočju, ki se zlagoma spušča do manjšega jezera. Med njimi so lepo urejene poti, ki so celo osvetljene, da človek v temi ne bi

Zaliv Sabang, Otok Palawan

kam padel. Povsod je polno tropske vegetacije, od banan, ananasa, hibiskusa, orhidej ipd. Na najvišji točki stoji glavno poslopje, ki služi kot recepcija, kuhinja in jedilnica obenem. To ni običajna zgradba, temveč kar pokrita betonska terasa v treh etažah. Najnižje je kuhinja, na ostalih dveh pa jedilnica z dvema večjima mizama za goste. Vmesni prostor s šankom pa služi kot recepcija. V bližini so še trije pokriti separeji. Žal so objekti, vključno z bungalovi, precej zanemarjeni in kar kličejo po obnovi.

Komaj že čakamo, da končno vidimo in občutimo te znamenite peščene plaže Palawana, za katere je že svoj čas znani oceanograf Jacques Coustou izjavil, da so med najlepšimi na svetu. Do vasice Sabang pridemo po novi betonski cesti, ki pa še ni dokončno zgrajena, saj tu in tam manjka še kakšen odsek. Vasica še najbolj spominja na kakšno srednjeveško naselje. Večina zgradb so majhne lesene kolibe, v katerih prebivajo domačini. Prostor med kolibami je praviloma neurejen in zanemarjen, povsod pa je polno blata. Vidi se, da tukaj vlada revščina. Domačini se večinoma ukvarjajo z ribolovom in kmetovanjem, predvsem pridelujejo riž. Nekateri pa živijo tudi od turizma, ki kljub slabi cestni infrastrukturi vse bolj prodira v te kraje. Ker je sobota, ki je tudi tukaj šole prost dan, je povsod polno otrok, večina se jih igra kar na cesti. Za igro jim pride prav skoraj vse, od raznih vej, počenih pnevmatik do lupin kokosovih orehov. Tukaj je cesta pravzaprav nekakšen večnamenski prostor, še najmanj namenjena temu, za kar je zgrajena. Čeprav promet niti ni tako redek, domačini cesto s pridom uporabljajo za sušenje riža pa tudi kakšno domačo žival, denimo kozo ali svinjo, radi »parkirajo« na cesti. Da žival ne bi pobegnila, jo privežejo za drevo ali večji kamen. Zanimivo je, da imajo Filipinci privezane vse živali, od bivolv, koz, svinj, do petelinov, le psi in mačke imajo privilegij, da se smejo prosto potikati naokoli.

Zadnji novembrski dnevi so na Palawanu še vedno del t. i. mrtve turistične sezone. V tem času je vreme nestabilno in pogosto dežuje. Turistov je zato manj kot v glavni turistični sezoni, čeprav jih niti takrat ni veliko. Ciljna destinacija skoraj vseh turistov pa je svetovno znana plaža El Nido ter otočki arhipelaga Bacuit, ki jih uvrščajo med najlepše tropske otoke sploh. Na poti do tja se za kakšen dan ustavijo tudi v Sabangu, predvsem zaradi ogleda svetovno znane jame s podzemno reko. So pa v okolici Sabanga tudi mnoge potapljaške lokacije, ki jih je vredno obiskati. Sabang je torej bolj prehodna turistična destinacija, kjer pa praktično vsak lahko najde kaj zase. Tisti, ki se ne potapljajo ali jim ni do ogleda podzemne reke, lahko do onemoglosti uživajo bodisi v plavanju v čistem morju ali poležavanju na prostranih peščenih plažah, ki jih je toliko, da si skoraj vsak lahko poišče svojo.

Na obali se najprej ustavimo pred velikim panojem, na katerem so navedeni vsi podatki, ki so pomembni za turista. Tu so poleg osnovnih napotkov, kako priti do jame s podzemno reko, navedene tudi informacije, kaj vse je v okolici Sabanga še mogoče videti. Priporočajo ogled gozda mangrov, pa ogled bližnjega slapa ter nenazadnje sprehod skozi džunglo po označenih poteh. Tik ob obali je turistična pisarna, kjer je mogoče pridobiti potrebne informacije o turistični ponudbi, lahko pa tam kupiš vstopnico za ogled parka s podzemno reko. Do podzemne reke je možno priti na dva načina. Najhitrejši in najlažji način je vožnja s tradicionalnim čolnom bangka, ki traja 15 minut. Jama se namreč nahaja na drugi strani zaliva. Do nje pa je možno priti tudi peš, in sicer po urejenih poteh skozi park. Pot je dolga 5,5 km, vodi pa skozi džunglo. To je v bistvu učna pot, kjer je mogoče videti praktično vso tropsko floro, ki raste na otoku, z malo sreče pa tudi kakšno žival, denimo opice. Možnosti za zapravljanje časa je torej na pretek in kar težko se je odločiti, kaj bi človek počel.

Proti domu

Danes je četrtek, 27. november, naš zadnji dan v Sabangu. Ker je vreme lepo, dan izkoristimo za sončenje in plavanje. Po kosilu se raje vrnemo v bungalove, kjer se lotimo pakiranja in tehtanja prtljage. Začuda le-te po teži ni nič manj kot ob prihodu, čeprav smo že v Jagni precej opreme podarili Gilu. Ker sme na letalu vsak imeti le 20 kg prtljage, je treba težo zmanjšati na to vrednost. Pozno zvečer nam po dolgotrajnem prizadevanju to le nekako uspe.

Naslednji dan se zgodaj zjutraj odpeljemo z jeepneyem v Puerto Princeso, kamor po treh urah vožnje tudi prispemo. Vožnja poteka podobno kot ob prihodu. Ubogi jeepney tudi tokrat ne zmore prevoziti celotne razdalje brez okvare, ki jo na srečo naš voznik hitro odpravi. V prestolnici Palawana prespimo v enem izmed

hotelov, drugo jutro pa se ob 8. uri zjutraj s taksijem odpeljemo na letališče, kjer se znova začena pot med nebom in zemljo. Ob 10. uri poletimo proti Manili, od tam pa ob 16.30 domov v obratnem vrstnem redu. Najprej 10-urni polet do Dohe, nato še nočni let do Dunaja, kjer pristanemo ob 6. uri naslednjega dne. Tu smo že zelo blizu doma, zato napetost v nas narašča, z njo pa tudi želja po objemu s svojimi najdražjimi. Ob 10. uri smo spet v zraku in po dobre pol ure leta se kolesa Adrijinega Canadiera končno dotaknejo brniške letališke steze.

Obdelava podatkov.

Namesto konca

Filipini so med popotniki velikokrat spregledani, a so kljub temu danes zagotovo eden največjih zakladov JV Azije. Največji magnet so poleg prijaznih domačinov, ki govorijo angleško (na Filipinih je uradni jezik angleščina) zagotovo tudi številne naravne znamenitosti, deviške peščene plaže, številne lagune, koralni grebeni in turkizno morje, petelinji boji, pa karaoke in morda še kaj. Zagotovo zna vsak popotnik, ki je bil na Filipinih, povedati, da domačini in njihova kultura naredijo Filippine unikat v svetovnem merilu. Kljub revščini, ki zadeva večino prebivalstva, so Filipinci zagotovo eden najbolj prijaznih in veselih narodov na svetu. Na splošno so tujci med domačini lepo sprejeti in zato so zagotovo idealna destinacija za potovanje tudi za tiste, ki niso še nikoli potovali. KONEC.

Odhod ali prihod? Brnik.

Malo za šalo – več pa zares

Ko takole na stara leta obujam spomine iz časov svoje mladosti, so na prvem mestu seveda moji znanci in prijatelji, predvsem pa tudi sokrajani s svojimi zgodami in nezgodami. To so več ali manj znane resnične osebnosti s pozitivnimi ali tudi z negativnimi lastnostmi, značilnostmi in značaji, med njimi pa mi je marsikatera šaljiva ali pa tudi manj šaljiva dogodivščina ostala v spominu.

Med drugimi se prav rad spominjam, žal, že pokojnega dobrega prijatelja Jožeta Dobnika, ki nas je nedavno zapustil za vedno. Jože, v mlajših letih smo mu rekli kar Pepi, je bil preprost, vendar družaben in v tehničnem pogledu strokovno dobro podkovan. Še v stari velenjski elektrarni se je izučil za ključavničarja, po izgradnji šoštanjske elektrarne pa je tam opravljal kar zahtevna dela na hidravličnih regulirnih napravah vse do upokojitve.

Kar pogosto se je oglasil pri nas doma, ko sva si ob obujanju mladostnih spominov ponavadi privoščila še šilce »kajče slince« za zbistritev sivih celic. Ko pa mi je nekoč le zaupal, da mu žena Lojzka očita te priložnostne aperitive, sem to upošteval in sva spremenila najino že ustaljeno navado, tako da sva se preusmerila na irish coffee »ajriš kofi«. Ko pa je Jože seveda hotel pojasniti, kaj to je, sem mu rade volje pojasnil, da je to specialna irska kava z dodatkom džina. Kaj kmalu je na mizici že stala skodelica prijetno vonjajoče kavice, pobrisati je bilo treba še par kapljic na mizici, pri čemer pa se zgodila katastrofa: pri zamahu s krpo sem, na smolo, oplazil tudi skodelico s kavo in jo seveda zbil na tla. No, in tako se je v trenutku na tleh znašel kupček porcelanskih razbitin v dišeči kavni mlakuži. Meni je od jeze skozi stisnjene zobe ušla krepka, nezapisljiva kletvica, Jože pa se je samo sklonil nad mlakužo na tleh in malo posmehljivo pripomnil: »Saj res, da tale tvoja specialna kavica presenetljivo dobro vonja, nisem pa vedel, da jo je treba polizati po tleh!«

Sicer pa nama ta tragikomična dogodivščina ni prav nič pokvarila dobrega razpoloženja ob urici obujanja spominov na mladostna leta, kajti kmalu je, to pot »specialna ajriškofica« obdržala svoje mesto na mizi in celo doživela Jožetovo pohvalo. Seveda pa tudi ob tem obisku ni izostala kakšna Jožetova šaljiva dogodivščina, ki jih je imel kar precej na zalogi. Ena med njimi je tale.

Oplemeniteni kranjska klobasa

Pred kakimi 70. leti je bil Pepi še vajenec v takratni ključavničarski delavnici velenjske elektrarne, po opravljeni učni dobi pa se je nameraval usposobiti za strojnika parnih turbin. Na to vajeniško dobo se Jože kar pogosto spominja ter kakšno smešno zgodbo iz tistih časov prav rad tudi pove:

V delavnici nas je bila peterica mladih fantičev, ki smo se med sabo kar dobro razumeli, razen enega, menda je bil Albert, klicali pa smo ga kar Bertl. Med nami ni bil preveč priljubljen, kajti vedel se je nekako vzvišeno, skoraj snobovsko. Bil je edinec neke »boljše familije« in se je temu primerno tudi obnašal. Še prav posebno je nas ostale fante motilo, ko je za malico skoraj vedno imel velik kos belega kruha s slanino ali pa kranjsko klobaso. Ostali smo se običajno morali zadovoljiti s koščkom črnega kruha in kakšno kislo kumarico, kajti tisti časi, tik pred 2. svetovno vojno, niso bili preveč rožnati.

Malicali smo običajno kar na delovnih mestih, ko si je vsak pripravil nekakšen zasilni sedež, kjer je potem použil svojo skromno malico. No, pri Bertlunu je čas, predviden za malico, potekal bistveno drugače. Pogosto je seveda imel za malico svojo priljubljeno kranjsko klobasico in pri pripravi le-te že ustaljen ceremonial. Najprej je iz torbe izlekel papirnato vrečko, jo previdno odprl, vzel vilice, napičil klobasico, jo položil v majhno kastrolico, natočil vodo in nato vse skupaj odnesel v sosednjo kovačnico, kjer je na kovaškem ognjišču že žarelo oglje, ter dal svojo klobasico na 20-minutno kuhanje. Vse to njegovo »važnjakarstvo« mi je, pa tudi ostalim, že počasi »šlo na živce«, pa smo sporazumno sklenili, da mu bomo tisto njegovo debelo kranjsko klobaso pošteno zasolili. Ko smo potem tuhtali, kako naj bi ta zasolitev izgledala, sem se spomnil, da sem enkrat med odpadnim železom zasledil en člen debele ladijske verige. Le-ta je imel točno tako obliko in velikost, kot prava kranjska klobasica, še celo porjavelost je povsem ustrezala njeni barvi.

Takoj naslednji dan, ko se je originalna klobasa že kuhala in ko je Bertl šel v slačilnico po kruh, sem jo bliskovito potegnil iz kroga, jo zamenjal z železno klobaso in se kar najhitreje vrnil med ostale. Ko se je Bertl vrnil s kruhom, smo že vsi pohlevno sedeli na običajnih sedežih, pospravljali našo skromno malico in napeto opazovali, kaj se bo dogajalo v sosednji kovačnici. Bertl, ki je medtem ugotovil, da je klobasa verjetno že kuhana, jo je takoj zajel na vilice in odnesel na pripravljeno provizorično mizico. Sicer se mu je zdela nekoliko težja in debelejša, vendar je le takoj poiskal svoj velik nazobčan nož, ga namestil na »kvazi klobaso« in zarezal, se pravi, hotel zarezati, kajti namesto da bi se nož zaril v klobaso, je le podrsal po površini, da je strahotno zacvililo, kot da bi se oglašil pokvarjen klarinet. Šele ko je Bertl v drugo in še močnejše zarezal v klobaso, da je kar zahreščalo in se zaiskrilo, je končno doumel, da pred sabo nima svoje priljubljene kranjske klobase, temveč kos starega zvitega železa. Od jeze ves zaripel v obraz je zgrabil svojo kvazi klobaso, se pri tem še pošteno opeknel in jo ves besen zalučal med nas, ki smo povsem mirno opazovali razburljivo dogajanje, pri tem pa komaj zadrževali smeh. Takoj zatem pa je planil med nas in togotno izbruhnil: »Kaj, hudiča, se greste?! Katera baraba mi je zakuhal to prekleto svinjarijo?! Le čakajte, še prekleto žal vam bo! Povrnili vam bom milo za drago! Maščevanje bo sladko.« Še vedno razjarjen je nadaljeval s kletvicami, med njimi tudi s tistimi v »cirilici«, in končno odvihral, tako da ga do konca šihta nismo več videli.

No, tudi zagroženo maščevanje je bilo res bolj milo kot drago. Sicer se je Bertl res šel pritožiti k vodji delavnice, ki pa nas je, ko je spoznal tudi našo plat medalje, samo opozoril, naj se raje posvetimo delu in ne uganjajmo takšnih in drugačnih norčij.

LoM

Ugankarski slovarček:

Zgodba

se nadaljuje....

Vabilo na Oglarjenje na Pristavi

Na različnih krajih po Sloveniji bodo 29. maja ob 18. uri prižigali oglarske kope. Projektu promocije in oživljanja te nekoč donosne dejavnosti kmetov so se pridružili tudi oglarji iz Pristave z oglarjem Rudijem Strmčnikom na čelu. Ob isti uri bodo oglarji po Sloveniji prižigali vsaj 20 kop. Njihov namen je, da dobi oglarjenje zopet veljavo, ki jo je imelo nekoč, ko je kmetom in oglarjem pomenil dodaten vir zaslužka. Oglje sicer sedaj potrebujejo le še redki kovači, največkrat pa se uporablja za žar. Na žalost pa je oglje, ki ga lahko kupimo v trgovinah, večinoma uvoz iz tujine. Doma pa ostajajo neочиščene gozdne površine, kjer je manj kvaliteten les podvržen razpadanju, namesto da bi se uporabil za oglje. Slovenski oglarji so si zato

Kopa / foto: A. Grudnik

zastavili cilj, da s pomočjo države ustanovijo lastno blagovno znamko za oglje in uredijo tudi odkup le-te. Prireditev bodo gozdarji Savinjsko-Šaleške regije izkoristili tudi za razglasitev naj gospodarja gozda. Kuhanje oglja bo na Pristavi trajalo do 6. junija. Med tem časom se bo ob kopi dogajalo marsikaj zanimivega, zato vsi vljudno vabljeni.

A. Grudnik

Fotogalerija - strokovna ekskurzija po Avstriji

Krajevna skupnost Šoštanj je v soboto 23. maja, organizirala strokovno ekskurzijo v Avstrijo, z namenom ogleda primerov dobre prakse ureditve mestnih jeder. Ekskurzija je sovpadala s projektom ureditve Pustega gradu, katerega so se v Šoštanju že lotili in sodi v sklop aktivnosti, ki jih pripravlja

KS Šoštanj z namenom počastitve 100. obletnice Mesta Šoštanj, ki bo v juniju 2011. Pod odličnim strokovnim vodstvom dr. Toneta Ravnikarja in Danijele Brišnik je skupina zbiral vtise, ki jih je moč oživiti pri izvedbah del v Šoštanju. (foto: Andrej Veternik)

1. Skupinska slika pred samostanom Šent Pavel.
2. Breže - najlepše ohranjeno srednjeveško mesto.
3. Grebinj - zadnja viteška bitka na naših etničnih tleh je bila leta 1291.
4. Do gradu Hoch Osterwitz je strma s štirinajstimi vrati zavarovana pot. Bi bil lahko tudi Šoštanj takšen?
5. Grad Hoch Osterwitz je še vedno v zasebni lasti.
- 6.

Fotografski
nagradni natečaj:

Kje(r) sem doma?

Velenje

Sp Do 35

LIST OBČINE

2009

352(497.4 Šoštanj)

9004907,5

COBISS •

KNJARNICA VELENJE

vaša prispela dela. **Priporočajo, da pošiljate fotografije, kjer je vaš kraj ŠE bolj prepoznaven. Saj veste, na koncu leta bo izšel koledar in verjetno boste s ponosom pokazali na svoj izdelek.** Seveda pa vas tudi ljudje navdihujejo in prav je tako. Tako je komisija za fotografijo meseca MAJA izbrala, fotografijo Dejana Tonklija, ki je bila posneta na tradicionalni prireditvi Ana Desetnica v Šoštanju. Tudi letos bo. Prireditve namreč. Mi pa nadaljujemo z natečajem po pogojih objavljenih v **List št. 2/XVI.** Toplo vabljeni!

Fotografirajte in pošljite na e-mail:
list.revija@gmail.com.

Zavod za kulturo Šoštanj,
revija List, uredništvo.